

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1975

Vyhlásené: 29.09.1975 Časová verzia predpisu účinná od: 28.11.1978 do: 31.07.1979

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

100

VYHLÁŠKA

Federálneho ministerstva vnútra

z 23. júla 1975

o pravidlách cestnej premávky

Federálne ministerstvo vnútra ustanovuje po dohode so zúčastnenými ústrednými orgánmi podľa § 16 ods. 1 písm. a) vládneho nariadenia č. 54/1953 Zb. o premávke na cestách v znení zákonného opatrenia Predsedníctva Národného zhromaždenia č. 13/1956 Zb.:

§ 1

Politický, hospodársky a kultúrny vývoj, ako aj rýchly rozvoj motorizmu a cestovného ruchu v našej socialistickej spoločnosti nevyhnutne vyžadujú zaistenie bezpečnej, rýchlej a spoľahlivej cestnej prepravy. Splnenie tejto požiadavky umožňuje popri iných činiteľoch účelná úprava pravidiel premávky na cestách, ktorá prispieva k plneniu všetkých náročných úloh i k zabezpečeniu ochrany života a zdravia osôb a majetku.

ČASŤ I

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

§ 2

Základné ustanovenia

(1) Cestnou premávkou sa rozumie premávka na pozemných komunikáciách¹⁾ (ďalej len „cesta“).

(2) Každý účastník cestnej premávky je povinný správať sa disciplinovane, pozorne a ohľaduplne, neohrozovať bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky, jej účastníkov ani seba alebo majetok. Pritom je povinný prispôbiť svoje správanie stavebnému stavu a povahe cesty²⁾ a situácii v cestnej premávke.

(3) Každý účastník cestnej premávky je povinný dbať na dopravné značky a dopravné zariadenia, poslúchnuť pokyny a výzvy príslušníkov Zboru národnej bezpečnosti (ďalej len „príslušník“), a pokiaľ je to v tejto vyhláske ďalej ustanovené, aj pokyny iných osôb.

(4) Dopravnými značkami a dopravnými zariadeniami, ktorých vyobrazenia, čísla a význam sú uvedené v prílohe, ktorá tvorí súčasť tejto vyhlášky, sa môže cestná premávka upraviť odchyľne od pravidiel cestnej premávky. Pritom pokyny svetelných signálov majú prednosť pred dopravnými značkami a pokyny príslušníka, prípadne orgánov vojenskej poriadkovej služby majú prednosť aj pred pokynmi svetelných signálov.

(5) Osoba, ktorá by pre svoj vek, zníženú telesnú alebo duševnú schopnosť mohla ohroziť bezpečnosť alebo plynulosť cestnej premávky, prípadne vlastnú bezpečnosť, sa smie zúčastniť na cestnej premávke iba vtedy, ak je vhodne postarané o to, aby k ohrozeniu nedošlo.

§ 3 **Vodiči**

(1) Vodičom môže byť iba osoba na vedenie dostatočne telesne a duševne schopná, ktorá v potrebnom rozsahu ovláda vedenie vozidla a predpisy o cestnej premávke; vodič motorového vozidla alebo električky je povinný mať u seba doklady predpísané pre vedenie a prevádzku vozidla.

(2) Vodič smie odovzdať vedenie vozidla iba osobe, ktorá spĺňa podmienky ustanovenia odseku 1 a ktorej schopnosť viesť nie je znížená (§ 4 ods. 2).

(3) Ak nemôže vozidlo bezpečne ovládať iba vodič alebo ak to vyžaduje bezpečnosť cestnej premávky, je vodič povinný, pokiaľ túto povinnosť nemá prevádzateľ vozidla (§ 6 ods. 3), pribrať potrebný počet spôsobilých a náležite poučených osôb.

§ 4 **Základné povinnosti vodiča**

(1) Vodič je povinný:

- a) použiť na jazdu len vozidlo, ktoré spĺňa ustanovené podmienky premávky vozidiel na cestách a ktorého náklad zodpovedá podmienkam ustanoveným pre jeho prepravu (§ 35);
- b) plne sa venovať vedeniu vozidla a sledovať situáciu v cestnej premávke;
- c) neobmedzovať plynulosť cestnej premávky najmä bezdôvodnou pomalou jazdou, neprekážať v jazde rýchlejšie idúcim vozidlám a umožniť im predídenie;
- d) neznižovať náhle rýchlosť jazdy, ani náhle nezastavovať vozidlo, pokiaľ to nevyžaduje bezpečnosť cestnej premávky;
- e) brať ohľad na osoby uvedené v § 2 ods. 5, najmä na tie, ktoré používajú osobitné označenie (č. O 1a, č. O 1b alebo č. O 1c), prípadne bielu palicu aj na vodičov označených vozidiel (č. O 2a, č. O 2b alebo č. O 3) aj na vodičov označených cvičných motorových vozidiel;
- f) nevyhadzovať predmety z vozidla a neobťažovať ostatných účastníkov cestnej premávky ani iné osoby, najmä nadmerným hlukom, znečisťovaním ovzdušia, rozstrekovaním kaluží alebo blata, zbytočným ponechaním motora stojaceho vozidla v chode alebo bezdôvodnou jazdou vozidlom v obci.

(2) Vodič nesmie viesť vozidlo, ak je jeho schopnosť viesť znížená pozitívnym alkoholickým nápojom pred jazdou alebo počas jazdy. To isté platí, ak je jeho schopnosť viesť znížená pozitívnym narkotikám alebo liekov, únavou, nevoľnosťou, úrazom, chorobou a pod.

(3) Vodič je povinný na výzvu príslušníka podrobiť sa dychovej skúške, či nepožil alkoholický nápoj, a podľa výsledku tejto skúšky prípadne i lekárskeho vyšetreniu a odberu krvi. Lekárskemu vyšetreniu a odberu krvi je vodič povinný podrobiť sa aj bez dychovej skúšky, ak je nepochybné, že požil alkoholický nápoj. Vodičovi motorového vozidla, ktorý odmietne podrobiť sa dychovej skúške alebo lekárskeho vyšetreniu alebo bezdôvodne odmietne odber krvi, zadrží príslušník do ďalšieho rozhodnutia vodičský preukaz.

(4) Ak vodič počas jazdy zistí, že vozidlo alebo náklad nespĺňa podmienky ustanovenia odseku 1 písm. a), je povinný pokiaľ možno závalu odstrániť na mieste. Ak tak nemôže urobiť, smie v jazde

pokračovať primeranou rýchlosťou len do najbližšieho miesta, kde možno závalu odstrániť alebo kde vyradí vozidlo z premávky. Pritom je povinný urobiť také opatrenia, aby počas jazdy nebola ohrozená bezpečnosť ani plynulosť cestnej premávky, bezpečnosť osôb alebo majetku a nedošlo k poškodzovaniu cesty.

§ 5

Povinnosti vodičov a spolujazdcov niektorých druhov vozidiel

(1) Vodič motocykla a jeho spolujazdec nesmú za jazdy fajčiť. Vodič motocykla je povinný chrániť si za jazdy zrak vhodným spôsobom (okuliarmi, ochranným štítom a pod.), pokiaľ tým nie je znížená bezpečnosť jazdy (v hmle, pri snežení, v daždi a pod.). Vodič motocykla s objemom valcov vyšším ako 50 cm³ je povinný za jazdy vždy používať riadne upevnenú ochrannú prilbu. Jeho spolujazdec je povinný ochrannú prilbu používať za jazdy mimo obce; pre spolujazdca v postrannom vozíku táto povinnosť neplatí.

(2) Vodič motorového vozidla a osoby sediace na sedadlách povinne vybavených bezpečnostnými pásmi sú povinní pripútať sa týmito pásmi za jazdy mimo obce.

(3) Vodič motorového vozidla s celkovou hmotnosťou vyššou ako 3500 kg a vodič jazdnej súpravy alebo zvláštneho motorového vozidla je povinný ísť zo svahu vždy so zaradeným rýchlostným stupňom. Vodič iného motorového vozidla je povinný tak urobiť, ak to vyžaduje bezpečnosť jazdy.

(4) Snehové refaze nesmie vodič motorového vozidla použiť, pokiaľ vozovka nie je pokrytá takou snehovou vrstvou, aby ju snehové refaze nepoškodzovali. Pneumatiky s protišmykovými hrotmi môže vodič používať iba za ustanovených podmienok.

§ 6

Povinnosti prevádzateľa vozidla

(1) Prevádzateľ vozidla je povinný udržiavať vozidlo v riadnom technickom stave. Ak vozidlo a náklad nespĺňa ustanovené podmienky [§ 4 ods. 1 písm. a)], nesmie prevádzateľ prikázať ani dovoliť, aby sa použilo na jazdu.

(2) Prevádzateľ vozidla nesmie zveriť vedenie vozidla osobe, ktorá nespĺňa podmienky ustanovení § 3 ods. 1 a § 4 ods. 2.

(3) Pokiaľ je prevádzateľovi známe, že počas jazdy nebude môcť vozidlo ovládať iba vodič a že to bude vyžadovať bezpečnosť cestnej premávky, je povinný zaistiť, aby sa na jazdu pribral potrebný počet spôsobilých a náležite poučených osôb.

(4) Prevádzateľ vozidla zodpovedá za to, že farebné vyhotovenie a označenie jeho vozidla bude také, aby sa nedalo zameniť s farebným vyhotovením a označením vozidiel Zboru národnej bezpečnosti.³⁾

§ 7

Výklad niektorých pojmov

Na účely tejto vyhlášky majú nižšie uvedené pojmy tento význam:

(1) „Účastníkom cestnej premávky“ sa rozumie osoba, ktorá sa priamo na tejto premávke zúčastňuje (vodiči, spolujazdci, chodci, jazdci na zvieratách, osoby pribraté na zaistenie bezpečnosti cestnej premávky alebo niektorých jazdných úkonov a pod.)

(2) „Vodičom“ sa rozumie osoba, ktorá vedie motorové alebo nemotorové vozidlo alebo električku.

(3) „Motorovým vozidlom“ sa rozumie vozidlo určené na prepravu osôb alebo nákladov každého druhu pohybujúce sa po ceste motorickou silou.

(4) „Zvláštnym motorovým vozidlom“ sa rozumejú poľnohospodárske a lesné traktory (ďalej len „traktory“), jednonápravové kultivačné traktory a ich prívesy, samohybné zberové poľnohospodárske a lesné stroje, pojazdné pracovné stroje a motorové ručné vozíky.

(5) „Nemotorovým vozidlom“ sa rozumie vozidlo pohybujúce sa pomocou ľudskej alebo zvieracej sily (bicykel, záprahové vozidlo, ručný vozík a pod.)

(6) „Jazdnou súpravou“ sa rozumie súprava zložená z ťažného alebo z ťažného a tlačného motorového vozidla a jedného alebo dvoch prípojných vozidiel.

(7) „Verejným prostriedkom hromadnej prepravy osôb“ sa rozumie autobus verejnej hromadnej prepravy osôb, trolejbus a električka.

(8) „Električkou“ sa rozumie samostatne sa pohybujúci koľajový motorový vozeň alebo súprava zložená z viacerých motorových vozňov alebo z motorového vozňa a jedného alebo viacerých pripojených vlečných vozňov.

(9) „Vozovkou“ sa rozumie časť cesty určená predovšetkým na premávku motorových vozidiel; spravidla je ohraničená vodorovnou dopravnou značkou č. V 4.

(10) „Krajinou“ sa rozumie časť cesty od okraja vozovky po okraj cesty.

(11) „Električkovým pásom“ sa rozumie časť vozovky určená predovšetkým na premávku električiek. „Zvýšený električkový pás“ je pás oddelený obrubníkmi určený len na premávku električiek.

(12) „Chodníkom“ sa rozumie komunikácia v obci určená predovšetkým pre chodcov, oddelená od cesty výškovo alebo iným spôsobom.

(13) „Križovatkou“ sa rozumie miesto, v ktorom sa pretínajú alebo stýkajú trasy dvoch alebo viacerých ciest. Za križovátku sa nepovažuje vyústenie poľnej alebo lesnej cesty na cestu.

(14) „Križovatkou s riadenou premávkou“ sa rozumie križovatka, kde premávku riadia svetelné signály, príslušník, prípadne orgán vojenskej poriadkovej služby.

(15) „Hranicou križovatky“ sa rozumie priečna prerušovaná čiara (č. V 5a, č. V 5b a č. V 5c) alebo priečna súvislá čiara (č. V 6a a č. V 6b); kde takej čiary niet, tvorí hranicu križovatky kolmica na os vozovky v mieste, kde sa pre križovátku začína zakrivenie vozovky.

(16) „Obcou“ sa rozumie zastavaná oblasť, ktorej začiatok a koniec je vyznačený dopravnými značkami (č. D 39a a č. D 39b).

(17) „Prekážkou cestnej premávky“ sa rozumie všetko, čo by mohlo ohroziť bezpečnosť alebo plynulosť cestnej premávky (náklad, materiál alebo iné predmety, prípadne aj vozidlo ponechané na ceste, závary v jazdnosti cesty, znečistená cesta a pod.).

(18) „Zníženou viditeľnosťou“ sa rozumie obdobie, keď účastníci cestnej premávky dostatočne zreteľne nevidia seba navzájom ani predmety na ceste (od súmraku do svitania, za hmly, sneženia, hustého dažďa a pod.).

(19) „Dať prednosť v jazde“ sa rozumie povinnosť vodiča počínať si tak, aby vodič vozidla, ktorý má prednosť v jazde, nemusel náhle zmeniť smer a rýchlosť jazdy.

(20) „Neohroziť iného účastníka cestnej premávky“ sa rozumie povinnosť vodiča počínať si tak, aby inému účastníkovi nevzniklo žiadne nebezpečenstvo. „Neobmedziť iného účastníka cestnej premávky“ sa rozumie povinnosť vodiča počínať si tak, aby inému účastníkovi nijako neprekážal.

(21) „Zastavením“ sa rozumie uvedenie vozidla do pokoja na čas nevyhnutne potrebný na urýchlené nastúpenie alebo vystúpenie prepravovaných osôb alebo na urýchlené naloženie alebo zloženie nákladu.

„Zastavením vozidla“ sa rozumie prerušenie jazdy z dôvodov vyvolaných cestnou premávkou a nezávislých od vôle vodiča.

„Státím“ sa rozumie uvedenie vozidla do pokoja na čas dovolený na zastavenie.

(22) „Dopravnou nehodou“ sa rozumie udalosť v cestnej premávke, pri ktorej dôjde k usmrteniu alebo zraneniu osôb alebo ku škode na majetku v priamej súvislosti s premávkou vozidla.

(23) Konštrukčné a prevádzkovo-technické podmienky, ktorým musia vozidlá zodpovedať v cestnej premávke, ustanovuje vyhláška o podmienkach prevádzky vozidiel na pozemných komunikáciách, z ustanovení ktorej vyplýva aj vysvetlenie príslušných pojmov. Pre električky platia aj príslušné ustanovenia Pravidiel technickej prevádzky mestských dráh.⁴⁾

ČASŤ II

JAZDA VOZIDLAMI

§ 8

Smer jazdy a jazda v jazdných pruhoch

(1) Na ceste sa jazdí vpravo, a pokiaľ tomu nebránia osobitné okolnosti, pri pravom okraji vozovky.

(2) Na krajinu smie vodič motorového vozidla vojsť len pri zastavení a státi, a ak je to potrebné pri obchádzaní a vyhýbaní; pritom je povinný dbať na zvýšenú opatrnosť.

(3) Na ceste s vozovkou s tromi jazdnými pruhmi vyznačenými na vozovke pozdĺžnymi prerušovanými čiarami sa jazdí v pravom jazdnom pruhu; stredný jazdný pruh slúži na predchádzanie v oboch smeroch, prípadne na obchádzanie. To platí vždy, ak je na vozovke vyznačený pozdĺžnymi prerušovanými čiarami nepárny počet jazdných pruhov.

(4) Mimo obce sa na ceste s vozovkou s dvoma alebo viacerými jazdnými pruhmi vyznačenými na vozovke v jednom smere jazdy v pravom jazdnom pruhu. V ostatných jazdných pruhoch smie vodič ísť, ak to treba na obchádzanie alebo na predchádzanie. Pri odbočovaní vľavo je vodič povinný použiť ľavý jazdný pruh.

(5) V obci smie vodič motorového vozidla na ceste s vozovkou s dvoma alebo viacerými jazdnými pruhmi vyznačenými na vozovke v jednom smere jazdy používať na jazdu ktorýkoľvek jazdný pruh. Potom sa nepovažuje za predchádzanie, ak vozidlá v jednom z jazdných pruhov idú rýchlejšie ako vozidlá v inom jazdnom pruhu.

(6) Ak je mimo obce na ceste s vozovkou s dvoma alebo viacerými jazdnými pruhmi v jednom smere jazdy taká hustota premávky, že sa utvoria súvislé prúdy vozidiel, v ktorých vodič motorového vozidla môže ísť iba rýchlosťou, ktorá závisí do rýchlosti vozidiel idúcich pred ním, môžu vodiči ísť súbežne bez toho, že by sa považovalo za predchádzanie, keď idú vozidlá v jednom z jazdných pruhov rýchlejšie ako vozidlá v inom jazdnom pruhu (ďalej len „súbežná jazda“). To isté platí aj v obci, kde jazdné pruhy na vozovke nie sú vyznačené.

(7) Na ceste s vozovkou s tromi alebo viacerými jazdnými pruhmi vyznačenými na vozovke v jednom smere jazdy smie vodič nákladného automobilu s celkovou hmotnosťou vyššou ako 3500 kg, vodič jazdnej súpravy, ktorej celková dĺžka presahuje 7 m a vodič zvláštneho motorového vozidla použiť na jazdu výhradne dva jazdné pruhy najbližšie k pravému okraju vozovky.

(8) Prechádzať z jedného jazdného pruhu do druhého smie vodič iba vtedy, keď neohrozí vodičov vozidiel idúcich v jazdnom pruhu, do ktorého prechádza; pritom je povinný vždy dať znamenie o zmene smeru jazdy. Tam, kde sa dva jazdné pruhy zbiehajú do jedného bez toho, že by bolo jasné, ktorý z nich je priebežný, nesmie vodič idúci v ľavom jazdnom pruhu ohroziť vodiča idúceho v pravom jazdnom pruhu. Priebežným jazdným pruhom sa rozumie ten, v ktorom vodič pokračuje v jazde bez toho, že by menil jej smer.

(9) Ak jazdné pruhy nie sú na vozovke vyznačené, rozumie sa na účely ustanovení odsekov 6 a 8 jazdným pruhom časť vozovky dovoľujúca jazdu vozidiel s tromi a viacerými kolesami v jazdnom prúde za sebou.

(10) Ak sa premávka vo vyznačenom jazdnom pruhu riadi svetelnými signálmi striedavo pre jeden i druhý smer jazdy, spravuje sa vodič svetelnými signálmi uvedenými v ustanovení § 39 ods. 5. Vodič nesmie prechádzať do jazdného pruhu, do ktorého mu bol svetelným signálom vjazd zakázaný.

§ 9

Jazda v mimoriadnych prípadoch

(1) Pozdĺž nástupného alebo ochranného ostrovčeka je vodič povinný ísť vpravo; vľavo smie ísť iba vtedy, keď jazde vpravo bráni prekážka alebo keď je to bezpečnejšie s ohľadom na rozmery vozidla alebo nákladu. Pri jazde pozdĺž nástupného alebo ochranného ostrovčeka je vodič povinný dbať na zvýšenú opatrnosť.

(2) Na električkový pás smie vodič motorového vozidla alebo nemotorového vozidla vojsť v pozdĺžnom smere iba vtedy, keď to vyžadujú mimoriadne okolnosti najmä pri obchádzaní, predchádzaní, odbočovaní alebo vchádzaní na cestu; zvýšený električkový pás smie prechádzať len v priečnom smere, a to na mieste na to prispôsobenom. Pritom nesmie električku ohroziť ani obmedziť v jazde.

(3) Za vozidlom verejného prostriedku hromadnej prepravy osôb, ktoré zastavilo v obci na zastávke bez nástupného ostrovčeka alebo bez nástupišta na zvýšenom električkovom páse, je vodič iného vozidla povinný vozidlo zastaviť; ak sú na zastávke dve vozidlá, je povinný zastaviť za druhým vozidlom. V jazde smie vodič pokračovať až vtedy, keď už neohrozí cestujúcich, ktorí nastupujú alebo vystupujú. To neplatí, ak zastavuje autobus, prípadne trolejbus pri okraji vozovky.

(4) Ak je jazdný pruh vyhradený pre autobusy alebo trolejbusy mestskej hromadnej prepravy osôb tak, že je na vozovke vyznačený dopravnou značkou č. V 14 s nápisom „BUS“ a vodiči ostatných vozidiel sú na to vopred upozornení dopravnou značkou č. D 32a, platí pre vodičov ostatných vozidiel primerane ustanovenie odseku 2 o vchádzaní na električkový pás aj ustanovenia § 15 ods. 4 a 5.

(5) Ak sa zaraďujú vodiči autobusu alebo trolejbusu, pre ktoré je jazdný pruh vyhradený podľa odseku 4, opäť do prúdu ostatných vozidiel, sú vodiči týchto vozidiel povinní im to umožniť, a to znížením rýchlosti jazdy, prípadne i zastavením vozidla; pritom je vodič autobusu alebo trolejbusu povinný dbať na zvýšenú opatrnosť, dať vždy znamenie o zmene smeru jazdy a nesmie ohroziť vodičov ostatných vozidiel. Ak je vyhradený jazdný pruh vybavený osobitnými svetelnými signálmi,

najmä ak je vyznačený na električkovom páse, spravuje sa vodič autobusu alebo trolejbusu týmito signálmi.

(6) Kde električka ide po zvýšenom električkovom páse alebo kde električka, autobus alebo trolejbus mestskej hromadnej prepravy osôb idú po vyznačenom jazdnom pruhu vyhradenom autobusom alebo trolejbusom mestskej hromadnej prepravy osôb, nejde o predchádzanie, ak idú vodiči ostatných vozidiel rýchlejšie alebo pomalšie.

§ 10

Obchádzanie

Vodič, ktorý pri obchádzaní vozidla, ktoré zastavilo alebo stojí, vozidla verejného prostriedku hromadnej prepravy osôb, ktoré zastavilo na zastávke, alebo pri obchádzaní prekážky cestnej premávky vybočuje vľavo zo smeru svojej jazdy, nesmie ohroziť ani obmedziť protiídúcich vodičov ani ohroziť vodičov idúcich za ním alebo iných účastníkov cestnej premávky; pritom je povinný dať znamenie o zmene smeru jazdy.

§ 11

Predchádzanie

(1) Predchádza sa vľavo. Vpravo sa predchádza iba vozidlo, ktoré mení smer jazdy vľavo, ak už niet pochybnosti o ďalšom smere jeho jazdy. Električka sa predchádza vždy vpravo.

(2) Vodič nesmie predchádzať:

- a) ak nemá istotu, že sa bude môcť bezpečne zaradiť pred vozidlo alebo vozidlá, ktoré hodlá predísť;
- b) ak vpredu idúci vodič dáva znamenie o zmene smeru jazdy vľavo a ak nemožno predísť pravo podľa odseku 1, prípadne ak nemožno predísť v ďalšom voľnom jazdnom pruhu v tom istom smere jazdy vyznačenom na vozovke;
- c) na križovatke a v tesnej blízkosti pred ňou; tento zákaz neplatí, ak vodič ku križovatke prichádza po hlavnej ceste alebo ak ide o predchádzanie pravo podľa ustanovenia odseku 1; na križovatke s riadenou premávkou smie vodič predchádzať iba pri svetelnom signále, prípadne na pokyn príslušníka „Voľno“;
- d) na železničnom priecestí a v tesnej blízkosti pred ním;
- e) ak nemá pred sebou rozhľad na takú vzdialenosť, aby s ohľadom na rozdiel rýchlosti svojho vozidla a predchádzaného vozidla neohrozil ani neobmedzil protiídúcich vodičov a neohrozil iných účastníkov cestnej premávky.

(3) Vodič, ktorý pri predchádzaní vybočuje so smeru svojej jazdy, je povinný dať znamenie o zmene smeru jazdy a nesmie pritom ohroziť vodičov idúcich za ním.

(4) Vodič, ktorý pri predchádzaní vybočil zo smeru jazdy, je povinný zaradiť sa čo najskôr pred vozidlo alebo vozidlá, ktoré predišiel; pritom je povinný dať znamenie o zmene smeru jazdy a nesmie ohroziť ani obmedziť vodiča vozidla alebo vozidiel, ktoré predišiel.

(5) Vodič predchádzaného vozidla nemie zvyšovať rýchlosť jazdy ani inak brániť predchádzaniu.

§ 12

Rýchlosť jazdy

(1) Rýchlosť jazdy je vodič povinný prispôbiť najmä svojim schopnostiam, vlastnostiam vozidla a nákladu, poveternostným podmienkam a iným okolnostiam, ktoré môže predvídať; smie ísť len takou rýchlosťou, aby bol schopný zastaviť vozidlo na vzdialenosť, na ktorú má rozhľad.

(2) Vodič motorového vozidla, ktoré má vzadu povinne vyznačenú najvyššiu povolenú rýchlosť, nesmie túto rýchlosť prekročiť. Ak ide o jazdnú súpravu, nesmie vodič prekročiť najvyššiu povolenú rýchlosť žiadneho z vozidiel súpravy.

(3) V obci v čase od 5. do 23. hodiny sme ísť vodič motorového vozidla rýchlosťou najviac 60 km za hodinu, pokiaľ dopravná značka č. B 20a nepovoľuje vyššiu. Ak dopravná značka č. B 20a určuje v obci rýchlosť jazdy nižšiu ako 60 km za hodinu, nesmie vodič motorového vozidla túto rýchlosť prekročiť ani v čase od 23. do 5. hodiny.

§ 13

Vzdialenosť medzi vozidlami

(1) Vodič je povinný zachovávať takú vzdialenosť od vozidla idúceho pred ním, aby mohol včas znížiť rýchlosť jazdy, prípadne zastaviť vozidlo, ak vodič idúci pred ním náhle zníži rýchlosť jazdy alebo vozidlo náhle zastaví.

(2) Vodič motorového vozidla s celkovou hmotnosťou vyššou ako 3500 kg, jazdnej súpravy, ktorej celková dĺžka presahuje 7 m, a zvláštneho motorového vozidla je povinný zachovávať mimo obce za vozidlom idúcim vpredu takú vzdialenosť, aby sa predchádzajúce vozidlá mohli pred neho bezpečne zaradiť. To neplatí na ceste s vozovkou s dvoma alebo viacerými jazdnými pruhmi v jednom smere jazdy vyznačenými na vozovke. Povinnosť zachovávať určenú vzdialenosť za vozidlom idúcim vpredu nemá vodič uvedených vozidiel ani vtedy, keď sám predchádza alebo sa na predchádzanie pripravuje, ani pri súbežnej jazde.

(3) Vodič, ktorý nehodlá alebo nemôže predísť električku, je povinný ísť za električkou v takej vzdialenosti, aby vodičom ostatných vozidiel umožnil bezpečné predídenie.

§ 14

Vyhýbanie

Protiidúci vodiči sa vyhýbajú vpravo, včas a v dostatočnej miere. Ak sa vodiči nemôžu bezpečne vyhnúť, je povinný dať prednosť v jazde protiidúcemu vozidlu vodič, na strane jazdy ktorého je prekážka alebo zúžená vozovka. Ak jeden z vodičov musí cúvať, je povinný tak urobiť ten, ktorému je to ľahšie alebo menej nebezpečné. Ak sa nemožno vyhnúť protiidúcej električke vpravo, vyhýba sa jej vľavo.

§ 15

Odbočovanie

(1) Pred odbočovaním na križovatke alebo na poľnú alebo lesnú cestu alebo na miesta ležiace mimo cesty (pozemok, garáž, parkovisko, čerpacia stanica, továrenské, staničné a letiskové priestory, obratisko električiek a pod.) je vodič povinný dať znamenie o zmene smeru jazdy. Pri odbočovaní nesmie vodič ohroziť vodičov idúcich za ním; na zvýšenú opatrnosť je povinný dbať najmä pred odbočovaním na poľnú alebo lesnú cestu alebo na miesta ležiace mimo cesty.

(2) Ak to vyžadujú okolnosti (pri preprave dlhého nákladu a pod.), je vodič povinný zaistiť bezpečné odbočenie za pomoci spôsobilej a náležite poučenej osoby.

(3) Pred odbočovaním vpravo je vodič povinný zájsť čo najbližšie k pravému okraju vozovky; ak musí pritom s ohľadom na rozmery vozidla alebo nákladu vybočiť zo smeru svojej jazdy vľavo, dáva vždy len znamenie o zmene smeru jazdy vpravo. Pred odbočovaním vľavo je povinný zájsť čo najďalej vľavo v časti vozovky určenej pre jeho smer jazdy s ohľadom na rozmery vozidla alebo nákladu a šírku vozovky. Ak vodiči protiidúcich vozidiel odbočujú vľavo, míňajú sa vľavo.

(4) Vodič odbočujúci vľavo je povinný dať prednosť v jazde protiúdcim motorovým a nemotorovým vozidlám a električkám idúcim v oboch smeroch.

(5) Električka, ktorá pri odbočovaní vpravo križuje smer jazdy vozidla idúceho po jej pravej strane a dáva znamenie o zmene smeru jazdy, má prednosť v jazde.

§ 16

Jazda cez križovatku

(1) Vodič prichádzajúci na križovatku po ceste označenej ako vedľajšia je povinný dať prednosť v jazde vozidlám prichádzajúcim po ceste označenej ako hlavná.

(2) Ak prednosť v jazde nevyplýva z ustanovenia odseku 1, je vodič povinný dať prednosť v jazde vozidlám prichádzajúcim sprava.

(3) Vodič nesmie vojsť na križovatku, ak mu situácia nedovoľuje pokračovať za križovatkou v jazde, takže by bol nútený zastaviť vozidlo na križovatke.

(4) Na príkaz dopravnej značky „Stoj, daj prednosť v jazde!“ (č. C 2) je vodič povinný zastaviť vozidlo na takom mieste, odkiaľ má po križovatke náležitý rozhľad.

§ 17

Vchádzanie na cestu

(1) Pri vchádzaní na cestu z poľnej alebo lesnej cesty alebo z miest ležiacich mimo cesty je vodič povinný dať prednosť v jazde vozidlám idúcim po ceste.

(2) Ak to vyžadujú okolnosti, najmä nedostatočný rozhľad, je vodič povinný zaistiť bezpečné vojdenie na cestu za pomoci spôsobilej a náležite poučenej osoby.

(3) Vozidlá vchádzajúce na cestu sa musia vopred očistiť, aby neznečisťovali cestu. Ak napriek tomu dôjde k jej znečisteniu, je povinný cestu bez meškania očistiť vodič vozidla alebo organizácia, ktorá znečistenie zavinila.

§ 18

Povinnosti vodičov k chodcom

(1) Vodič nesmie ohroziť chodcov:

- a) prechádzajúcich na vyznačených priechodoch, keď už vstúpili na vozovku;
- b) pri odbočovaní na križovatke, ak chodci pri prechádzaní už vstúpili na vozovku cesty, na ktorú vodič odbočuje;
- c) pri odbočovaní na poľnú alebo lesnú cestu alebo na miesta ležiace mimo cesty a pri vchádzaní na cestu.

(2) Vodič nesmie vojsť na vyznačený priechod pre chodcov, ak mu situácia nedovoľuje pokračovať za priechodom v jazde, takže by bol nútený na priechode vozidlo zastaviť.

§ 19 **Otáčanie a cúvanie**

(1) Vodič nesmie otáčať a cúvať:

- a) na neprehľadných alebo inak nebezpečných miestach (v neprehľadnej zákrute a v jej tesnej blízkosti, pred neprehľadným vrcholom stúpania cesty, na ňom a za ním a pod.); b) na križovatke s riadenou premávkou a v jej tesnej blízkosti;
- c) na vyznačenom priechode pre chodcov;
- d) na železničnom priecestí a v jeho tesnej blízkosti;
- e) v tuneli a v jeho tesnej blízkosti;
- f) na jednosmernej ceste; smie tu však cúvať, ak je to nevyhnutne potrebné (na zájdenie do radu stojacich vozidiel alebo vyjdenie z neho a pod.);
- g) ak by ohrozil alebo obmedzil ostatných účastníkov cestnej premávky.

(2) Ak to vyžadujú okolnosti, najmä nedostatočný rozhľad, je vodič povinný zaistiť bezpečné otáčanie alebo cúvanie za pomoci spôsobilej a náležite poučenej osoby.

§ 20 **Zastavenie a státie**

(1) Vodič nesmie zastaviť a stáť:

- a) v neprehľadnej zákrute a v jej tesnej blízkosti;
- b) pred neprehľadným vrcholom stúpania cesty, na ňom a za ním;
- c) na vyznačenom priechode pre chodcov a vo vzdialenosti kratšej ako 5 m pred ním;
- d) na križovatke a vo vzdialenosti kratšej ako 5 m pred hranicou križovatky a za ňou; tento zákaz neplatí v obci na križovatkách tvaru „T“ na náprotivnej strane vyúsťujúcej cesty;
- e) pri zastávke električky, autobusu alebo trolejbusu bez nástupného ostrovčeka v úseku, ktorý sa začína vo vzdialenosti 5 m pred dopravnou značkou pre zastávku (č. D 29a, č. D 29b a č. D 29c) a končí sa vo vzdialenosti 5 m za označením zastávky; tam, kde takej dopravnej značky niet, vo vzdialenosti kratšej ako 25 m pred a 5 m za označením zastávky; ak je priestor zastávky vyznačený vodorovnou dopravnou značkou č. V 11b, platí tento zákaz iba pre vyznačený priestor;
- f) na železničnom priecestí, v podjazde a v tuneli a vo vzdialenosti kratšej ako 15 m pred nimi a za nimi;
- g) na moste;
- h) na mieste, kde by vozidlo zakrývalo zvislú dopravnú značku, vodorovnú dopravnú značku č. V 9a alebo č. V 14 alebo svetelné signály;
- i) vo vnútorných jazdných pruhoch vyznačených na vozovke;
- j) vo vzdialenosti kratšej ako 5 m od začiatku a konca pozdĺžnej súvislej čiary (č. V 1a a č. V 1b) alebo nástupného ostrovčeka tam, kde by medzi touto čiarou alebo nástupným ostrovčekom nezostal voľný aspoň jeden jazdný pruh široký najmenej 3 m;
- k) tam, kde by nezostal medzi vozidlom a najbližšou električkovou koľajnicou voľný jazdný pruh široký aspoň 3,5 m; tento zákaz neplatí v čase od 19. do 5. hodiny;
- l) pred vjazdom na cestu z poľnej alebo lesnej cesty alebo z miest ležiacich mimo cesty alebo na vyhradenom parkovisku v čase vyznačenom na značke, ak nejde o vodičov vozidiel, pre ktoré je

parkovisko vyhradené; to neplatí, ak ide o zastavenie a státie, ktoré neprekročí tri minúty a ktoré neohrozí ani neobmedzí ostatných účastníkov cestnej premávky, prípadne neobmedzí vodičov, pre ktorých je parkovisko vyhradené;

m) na iných miestach, kde by tým bola ohrozená bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky, najmä jazda ostatných vozidiel.

(2) Zastaviť a stáť smie vodič iba:

- a) vpravo v smere jazdy čo najbližšie k okraju cesty; na jednosmernej ceste smie zastaviť a stáť vpravo aj vľavo;
- b) v jednom rade; vedľa stojaceho vozidla v druhom rade smie zastaviť, ak zostane voľný aspoň jeden jazdný pruh široký najmenej 3 m pre každý smer jazdy;
- c) rovnobežne s okrajom cesty; ak neohrozí bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky, smie v obci zastaviť a stáť kolmo alebo šikmo na okraj cesty.

(3) Pri zastavení a státi je vodič povinný čo najlepšie využiť miesto a vždy dbať na to, aby neznemožnil ostatným vodičom vyjsť z radu stojacich vozidiel. Motocykle bez postranného vozíka majú v obci zastaviť a stáť pokiaľ možno kolmo alebo šikmo na okraj cesty; ak to nie je možné alebo vhodné, smú zastaviť a stáť po dvoch vedľa seba rovnobežne s okrajom cesty.

(4) Ak vodič pri zastavení alebo státi zachádza k okraju cesty alebo k chodníku, je povinný vždy dať znamenie o zmene smeru jazdy.

(5) Vodič motorového vozidla, ktoré je povinne vybavené výstražným trojuholníkom alebo iným rovnocenným zariadením, je povinný tento trojuholník alebo zariadenie použiť pri núdzovom státi (závada na vozidle alebo náklade, dopravná nehoda, náhla nevoľnosť a pod.). Trojuholník alebo zariadenie je vodič povinný umiestniť na okraji vozovky kolmo na jej os a tak, aby bolo pre prichádzajúcich vodičov včas a zreteľne viditeľné, a to vo vzdialenosti najmenej 50 m za vozidlom. V obci môže byť táto vzdialenosť, ak to okolnosti vyžadujú, kratšia. Ak je motorové vozidlo vybavené osobitným zariadením umožňujúcim výstražnú funkciu smerových svetiel, je vodič povinný ho použiť za ten čas, kým trojuholník alebo zariadenie umiestni na vozovke.

(6) Na cestách označených ako cesty I. triedy (č. D 40a a č. D 40b) a za zníženej viditeľnosti aj na ostatných cestách, s výnimkou poľných a lesných ciest, je mimo obce zakázané zastavenie a státie inde než na miestach označených ako parkovisko. Na vyznačenom okruhu (č. D 2) je zakázané stáť. Tieto zákazy neplatia ak ide o núdzové státie.

(7) Ak to vyžadujú miestne podmienky, môže byť v obciach alebo v ich častiach zakázané státie vozidlám určitého druhu na čas určený dopravnou značkou č. F 5a.

(8) Vodič, ktorý zastavil alebo stál a opäť vychádza od okraja cesty alebo od chodníka, nesmie ohroziť ostatných účastníkov cestnej premávky, najmä vodičov idúcich vozidiel. Pritom je povinný vždy dať znamenie o zmene smeru jazdy. Vodičom autobusov a trolejbusov verejnej hromadnej prepravy osôb sú v obci vodiči ostatných vozidiel povinní umožniť vyjsť zo zastávky alebo zo zastávkového pruhu, a to znížením rýchlosti jazdy, prípadne i zastavením vozidla. Vodiči autobusov alebo trolejbusov nesmú v týchto prípadoch ohroziť najmä vodičov idúcich rovnakým smerom.

(9) Otvárať dvere alebo bočné steny vozidla, ako aj nastupovať do vozidla alebo vystupovať z neho sa smie iba vtedy, ak tým nie je ohrozená bezpečnosť cestnej premávky ani bezpečnosť nastupujúcich alebo vystupujúcich osôb.

(10) Vodič, ktorý sa hodlá vzdialiť od vozidla tak, že nemôže v prípade potreby okamžite zasiahnuť, je povinný urobiť také opatrenia, aby vozidlo nemohlo ohroziť bezpečnosť a plynulosť

cestnej premávky a aby ho nemohla neoprávnené použiť iná osoba. Ak je vozidlo povinne vybavené zariadením proti neoprávnenému použitiu, je vodič povinný ho použiť. Vodič motorového vozidla alebo jazdnej súpravy povinne vybavených zakladacími klinmi je povinný ich použiť, ak treba vozidlo alebo súpravu zabezpečiť proti pohybu.

§ 21 **Železničné priecestia**

(1) Pred označeným železničným priecestím je vodič povinný počínať si zvlášť opatrne. Najmä je povinný presvedčiť sa, či môže vojsť na železničné priecestie. To neplatí, ak ho pomaly kmitajúce biele svetlo upovedomuje,⁵⁾ že sa k železničnému priecestiu neblíži vlak alebo železničné vozidlo.

(2) Vchádzať na železničné priecestie je zakázané:

- a) ak sa dáva znamenie „Stoj!“ jedným alebo dvoma červenými striedavo kmitajúcimi svetlami priecestného zabezpečovacieho zariadenia;
- b) ak sa dáva zvuková výstraha prerušovaným zvukom húkačky alebo zvončeka;
- c) ak sa už začínajú sklápať alebo ak sú už sklopené závory;
- d) ak pracovník železnice dáva znamenie na zastavenie vozidla krúžením červenou alebo žltou zastávkou alebo za zníženej viditeľnosti krúžením červeným svetlom;
- e) ak už vidieť alebo počuť prichádzajúci vlak alebo železničné vozidlo alebo ak počuť jeho húkanie, pískanie a pod.; to však neplatí, pokiaľ ešte svieti pomaly kmitajúce biele svetlo;
- f) ak situácia za priecestím nedovoľuje jeho bezpečný prechod a pokračovanie v jazde.

(3) Vodiči sa pred železničným priecestím radia za sebou v poradí, v akom prišli. Ak nejde o súbežnú jazdu, smú vodiči prechádzať železničné priecestie iba v jednom jazdnom prúde.

(4) Vodič je povinný 30 m pred železničným priecestím a pri jeho prechádzaní ísť rýchlou najviac 30 km za hodinu. Ak svieti pomaly kmitajúce biele svetlo, je povinný 50 m pred železničným priecestím a pri jeho prechádzaní ísť rýchlou najviac 50 km za hodinu.

(5) Pred železničnými priecestiami, pri ktorých je umiestnená dopravná značka „Stoj, daj prednosť v jazde!“ (č. C 2), je vodič povinný zastaviť vozidlo na takom mieste, z ktorého má náležitý rozhľad.

(6) Ustanovenia tejto vyhlášky platné pre železničné priecestia sa vzťahujú aj na priecestia označené ako vlečkové priecestie (č. A 27), s výnimkou najvyššej povolenej rýchlosti podľa ustanovenia odseku 4 a zákazu predchádzania podľa ustanovenia § 11 ods. 2 písm. d).

§ 22 **Znamenie o zmene smeru jazdy**

(1) Znamenie o zmene smeru jazdy je vodič povinný dať okrem prípadov uvedených v jednotlivých ustanoveniach tejto vyhlášky vždy aj vtedy, keď mení smer jazdy, vybočuje z neho, alebo ak to vyžaduje bezpečnosť alebo plynulosť cestnej premávky.

(2) Znamenie je vodič povinný dať včas a zreteľne s ohľadom na okolnosti cestnej premávky, najmä na vozidlá idúce za ním a na povahu jazdného úkonu.

(3) Znamenia dáva vodič smerovými svetlami. Ak vozidlo nie je nimi vybavené, alebo pri ich poruche dáva vodič znamenie upažením. Ak to okolnosti vyžadujú, najmä ak znamenie dávané smerovými svetlami alebo upažením (pre šírku nákladu alebo za zníženej viditeľnosti a pod.) nie je dostatočne viditeľné, musí dať znamenie iným zreteľným spôsobom (prostredníctvom spôsobiteľ a

náležite poučenej osoby a pod.). Inak smie vodič zamýšľaný jazdný úkon uskutočniť iba vtedy a tak, aby neohrozil ani neobmedzil iných účastníkov cestnej premávky.

(4) Znamenia dávané smerovými svetlami ponechá vodič iba po čas, po ktorý mení smer jazdy, vybočuje z neho, alebo pokiaľ nezaujme miesto v jazdnom pruhu, do ktorého prechádza. Znamenie upažením dáva vodič iba pred začatím jazdného úkonu.

§ 23

Výstražné znamenia

(1) V obci smie vodič dávať zvukové výstražné znamenie iba vtedy, ak je to nevyhnutné na odvrátenie hroziaceho nebezpečenstva; mimo obce aj na upozornenie vodiča, ktorého hodlá predchádzať.

(2) Vodič motorového vozidla a električky smie dávať miesto zvukového výstražného znamenia svetelné výstražné znamenie; na upozornenie vodiča, ktorého hodlá predchádzať, ho smie dávať aj v obci.

(3) Svetelné výstražné znamenie sa dáva zapínaním tlmených alebo diaľkových svetiel a za zníženej viditeľnosti prepínaním tlmených alebo diaľkových svetiel.

(4) Použitie výstražného znamenia je vodič povinný obmedziť na čas nevyhnutne potrebný.

§ 24

Osvetlenie vozidiel

(1) Idúce motorové vozidlo, jazdná súprava a električka musia mať za zníženej viditeľnosti rozsvietené ustanovené osvetlenie. Svetelné zariadenie nesmie byť zakryté alebo znečistené. Vodič nesmie ísť len s obrysovými svetlami. Ak je vozovka súvisle a dostatočne osvetlená, nesmie vodič ísť s diaľkovými svetlami.

(2) Diaľkové svetlá je vodič povinný včas stlmiť pred stretnutím s protiidúcim vozidlom a aj vtedy, keby mohol oslniť vodiča motorového vozidla idúceho pred ním, iného účastníka cestnej premávky alebo rušňovodiča, vodiča železničného vozidla alebo vodiča plavidla.

(3) Vodič motorového vozidla, ktorý zastavil vozidlo pred železničným priecestím, nesmie za zníženej viditeľnosti ponechať rozsvietené diaľkové svetlá, a pokiaľ by mohol oslniť vodičov vozidiel v protismere, ani tlmené svetlá.

(4) Svetlá do hmly smie vodič používať len za hmly, sneženia alebo hustého dažďa, a to vždy súčasne s obrysovými alebo tlmenými svetlami. Za rovnakých podmienok smie vodič používať aj hmlové koncové svetlo. Vodič motorového vozidla, ktoré nie je vybavené svetlometmi do hmly, musí mať za hmly, sneženia alebo hustého dažďa rozsvietené tlmené svetlá. Hľadací svetlomet nesmie vodič použiť za jazdy.

(5) Na motorovom vozidle alebo jazdnej súprave, ktorého celková šírka alebo dĺžka svojimi rozmermi alebo rozmermi nákladu presahujú určené miery, musia byť i za nezniženej viditeľnosti rozsvietené tlmené svetlá.

(6) Na idúcom bicykli a záprahovom vozidle musí byť za zníženej viditeľnosti rozsvietené určené svetlo.

(7) Ak vozidlo stojace na ceste za zníženej viditeľnosti mimo parkovisko nie je dostatočne osvetlené verejných osvetlením, musí byť osvetlené aspoň na strane k stredu vozovky buď obrysovými a koncovými svetlami, alebo parkovacími svetlami; ak vozidlo nie je nimi vybavené,

musí byť osvetlené na strane k stredu vozovky aspoň jedným svetlom viditeľným spredu i zozadu. Toto svetlo nesmie byť umiestnené ďalej ako 40 cm od bočného obrysu vozidla.

(8) Pri nemotorových ručných vozíkoch s celkovou šírkou väčšou ako 60 cm postačuje vybavenie ustanovenými odrazkami.

§ 25

Čerpanie pohonných hmôt

(1) Ak zostane motorové vozidlo pri čerpaní pohonných hmôt na ceste, nesmie vodič prechádzať k čerpacej stanici z protismeru.

(2) Pri čerpacej stanici sa vodič nesmie vzdalovať od motorového vozidla; vodičovi aj prepravovaným osobám je zakázané fajčiť, zaobchádzať s otvoreným ohňom a nastavovať alebo opravovať motor vozidla. Pri čerpaní pohonných hmôt je vodič povinný zastaviť motor a vypäť zapaľovanie. Pokiaľ sa na vykurovanie vozidla používa nezávislé kúrenie, je vodič povinný ho vypäť už pred príchodom k čerpacej stanici.

(3) Vozidlá s právom prednostnej jazdy majú pri čerpaní pohonných hmôt prednosť.

§ 26

Vlečenie motorových vozidiel

(1) Pri vlečení motorového vozidla smie vodič ísť rýchlosťou najviac 60 km za hodinu.

(2) Ak sa pri vlečení motorového vozidla použije lano, musí byť jeho dĺžka taká, aby vzdialenosť medzi vozidlami nebola menšia ako 2,5 m a väčšia ako 6 m; ak sa použije spájacia tyč, smie byť táto vzdialenosť menšia ako 2,5 m. Spojnica musí byť zreteľne viditeľná a označená (tyč červeno-bielymi pruhmi šírky 75 mm, lano červenou zástavkou alebo štítkom rozmeru najmenej 20 x 20 cm).

(3) Motorové vozidlo sa smie vliecť iba vtedy, ak má riadenie v poriadku a ak ho vedie vodič, ktorý spĺňa podmienky ustanovené v § 3 ods. 1 a § 4 ods. 2. Motorové vozidlo vlečené na lane musí mať okrem toho účinné brzdy. Vodiči vlečeného a vlečného vozidla sú povinní sa vopred dohodnúť na spôsobe dorozumievania sa počas jazdy. Ustanovenie tohto odseku neplatí, ak je motorové vozidlo vlečené pomocou osobitného zariadenia (uvolňovací podvozok, žeriav a pod.).

(4) Za zníženej viditeľnosti musia byť na vlečenom vozidle rozsvietené určené svetlá. Pri poruche tohto osvetlenia musí byť vozidlo osvetlené na strane k stredu vozovky vpredu bielym neoslňujúcim svetlom a vzadu aspoň jedným červeným svetlom; tieto svetlá musia byť dobre viditeľné a nesmú byť umiestnené ďalej ako 40 cm od bočného obrysu vozidla. Na vlečnom vozidle musia byť aj za nezníženej viditeľnosti rozsvietené tlmené svetlá.

(5) Vlečenie viacerých ako jedného motorového vozidla alebo motorového vozidla s prívesom je zakázané. Smie sa však vliecť motorové vozidlo s návesom. Za motorovým vozidlom s prívesom sa nesmie vliecť iné motorové vozidlo. Motorové vozidlo vlečené pomocou osobitného zariadenia a autobus sa smú vliecť iba bez prepravovaných osôb; nákladný automobil bez osôb prepravovaných na jeho ložnom priestore. Motocykel bez postranného vozíka sa nesmie vliecť alebo použiť ako vlečné vozidlo.

§ 27

Obmedzenie jazdy niektorých druhov vozidiel

(1) V období od 15. apríla do 30. septembra je zakázaná jazda na cestách označených ako cesty I. triedy (č. D 40a a č. D 40b) alebo ako diaľková cesta pre medzinárodnú premávku (č. D 41)

motorovým vozidlám s celkovou hmotnosťou vyššou ako 3500 kg a zvláštnym motorovým vozidlám

- v posledný pracovný deň pred dňom pracovného pokoja v čase od 15. do 21. hodiny,
- v prvý deň pracovného pokoja v čase od 7. do 11. hodiny a
- v posledný deň pracovného pokoja v čase od 15. do 21. hodiny.

(2) Ak to vyžaduje plynulosť cestnej premávky (v rekreačnej zimnej prevádzke a pod.), môže sa zakázať jazda na určitých cestách alebo ich úsekoch vozidlám určitého druhu a na určitý čas dopravnou značkou č. B 12 doplnenou prípadne dodatkovou tabuľkou s vhodným nápisom.

(3) Zákaz jazdy podľa ustanovenia odseku 1 sa nevzťahuje na autobusy, špeciálne obytné motorové vozidlá, vozidlá ozbrojených síl, ozbrojených zborov a na vozidlá použité na nevyhnutnú poľnohospodársku sezónnu prepravu, na prepravu rýchlo sa kaziaceho tovaru alebo na zásobovanie, na nakládku a vykládku lodí alebo železničných vagónov, ako aj pri živelní pohrome.

(4) Na používanie jednonápravových kultivačných traktorov, motorových dopravných vozíkov i ručných motorových vozíkov v cestnej premávke, s výnimkou účelových komunikácií, je prevádzateľ povinný vyžiadať si povolenie okresného dopravného inšpektorátu Verejnej bezpečnosti, ktorý určí podmienky nevyhnutné na zabezpečenie plynulosti cestnej premávky (trasy, čas a pod.).

(5) Príslušník môže vodičovi na mieste zakázať jazdu na nevyhnutne potrebný čas alebo mu prikázať smer jazdy, ak to vyžaduje zabezpečenie plynulosti cestnej premávky.

§ 28

Vozidlá so špeciálnymi výstražnými znameniami

(1) Vodiči vozidiel, ktorí na seba upozorňujú špeciálnymi výstražnými znameniami podľa odseku 2, nie sú povinní dodržiavať ustanovenia časti II, IV a VI tejto vyhlášky, ak to nevyhnutne vyžaduje plnenie ich špeciálnych úloh; tým nie sú zbavení povinnosti dbať na potrebnú opatrnosť. To obdobne platí aj pre vozidlá sprevádzané vpredu, a ak ide o viac ako tri vozidlá, i vzadu, vozidlom ozbrojených síl alebo ozbrojeného zboru so špeciálnymi výstražnými znameniami podľa odseku 2; na sprevádzaných vozidlách musia byť v takom prípade vždy rozsvietené tlmené svetlá. Na sprevádzaných vozidlách, ktoré majú absolútne právo prednostnej jazdy (odsek 2), sa musí do činnosti uviesť aj špeciálne zariadenie umožňujúce výstražnú funkciu smerových svetiel.

(2) Vodiči vozidiel požiarnej ochrany, zdravotníckej a banskej záchranej služby, ozbrojených síl a ozbrojených zborov používajú pri plnení špeciálnych úloh zvukové znamenie s prenikavým tónom (sirénu) doplnené modrými svetlami (ďalej len „vozidlá s právom prednostnej jazdy“); vodiči vozidiel požiarnej ochrany, pokiaľ nie sú vybavené týmito výstražnými znameniami, používajú zvukové znamenie „Hori“ doplnené červenými alebo modrými svetlami. Vodiči niektorých vozidiel Zboru národnej bezpečnosti používajú pri sprevádzaní vozidiel zvukové výstražné znamenie s prenikavým tónom (sirénu) zjavne odlišené od zvukového znamenia (sirény) používaného na vozidlách s právom prednostnej jazdy, doplnené červenými a modrými svetlami (ďalej len „vozidlá s absolútnym právom prednostnej jazdy“).

(3) Vodiči ostatných vozidiel sú povinní umožniť vozidlám s právom prednostnej jazdy bezpečné prejdenie, najmä cez križovatku, a ak je to potrebné, aj zastaviť vozidlo na takom mieste, aby im neprekážali. Vodiči všetkých vozidiel, včítane vodičov vozidiel s právom prednostnej jazdy, sú povinní vozidlám s absolútnym právom prednostnej jazdy uvoľniť dostatočný priestor na ich prejdenie a bezpodmienečne zastaviť vozidlo až do prejdenia vozidiel s absolútnym právom prednostnej jazdy. Ak je modré alebo červené svetlo rozsvietené na stojacom vozidle, sú vodiči ostatných vozidiel povinní podľa okolností znížiť rýchlosť jazdy a prípadne i zastaviť vozidlo.

(4) Vodiči vozidiel vybavených špeciálnymi výstražnými svetlami oranžovej farby smú znamenia týchto svetiel používať iba vtedy, ak by ich jazdou alebo pracovnou činnosťou mohla byť ohrozená

bezpečnosť alebo plynulosť cestnej premávky. Pritom nie sú povinní dodržiavať ustanovenia časti II, IV a VI tejto vyhlášky, lebo to nie je možné pre zvláštnu povahu týchto vozidiel. Tým nie sú zbavení povinnosti dbať na potrebnú opatrnosť. Vodiči ostatných vozidiel sú v takom prípade povinní podľa okolností znížiť rýchlosť jazdy a prípadne aj zastaviť vozidlo.

(5) Ustanovenie odseku 4 obdobne platí pre skupiny (kolóny) vozidiel ozbrojených síl alebo ozbrojených zborov sprevádzané vpredu aj vzadu vozidlom používajúcim uvedené špeciálne výstražné svetlá.

§ 29

Prekážky cestnej premávky

(1) Vodič a každý, kto spôsobí na ceste prekážku, je povinný bez meškania ju odstrániť. Ak sa ten, kto prekážku spôsobil, nemôže postarať sám o jej odstránenie alebo ak tak neurobí, odstráni prekážku organizácia, ktorej patrí správa cesty. Ak je známe, kto prekážku spôsobil, odstráni sa prekážka na jeho náklad.

(2) Ak prekážku nemožno bez meškania odstrániť, je ten, kto ju spôsobil, povinný označiť ju tak, aby účastníci cestnej premávky mohli prekážku včas spozorovať (červenou zástavkou a pod.); za zníženej viditeľnosti je povinný prekážku označiť červeným svetlom. Ak ide o prekážku utvorenú motorovým vozidlom, ktoré je povinne vybavené výstražným trojuholníkom alebo iným rovnocenným zariadením, je vodič povinný ho použiť. Ten, kto prekážku spôsobil, musí to po tom ohlásiť príslušníkovi.

(3) Ak prekážku cestnej premávky utvorí vozidlo ponechané na mieste, kde je zakázané zastavenie alebo státie, alebo nepojazdné vozidlo, rozhodne o jej odstránení podľa okolností, najmä s ohľadom na situáciu v cestnej premávke príslušník, a to na náklad prevádzateľa vozidla.

(4) Organizácie, ktorým patrí správa cesty, sa pri označovaní prekážok trvalejšej povahy spravujú ustanoveniami tejto vyhlášky o dopravných značkách a dopravných zariadeniach.

§ 30

Dopravné nehody

(1) Účastníci dopravnej nehody sú povinní poskytnúť podľa svojich schopností a možností prvú pomoc zranenej osobe, bez meškania privolať odbornú pomoc a na požiadanie navzájom preukázať svoju totožnosť.

(2) Vodič, ktorý mal účasť na dopravnej nehode, je povinný:

- a) bez meškania zastaviť vozidlo;
- b) urobiť vhodné opatrenia, aby na mieste dopravnej nehody nebola ohrozená bezpečnosť cestnej premávky; ak to okolnosti vyžadujú, je oprávnený zastavovať iné vozidlá;
- c) umožniť obnovenie cestnej premávky, najmä verejných prostriedkov hromadnej prepravy osôb;
- d) zdržať sa požitia alkoholického nápoja po nehode po čas, po ktorý by to bolo na ujmu zistenia, či pred jazdou alebo v priebehu jazdy požil alkoholický nápoj.

(3) Ak dôjde pri dopravnej nehode k usmrteniu, k zraneniu alebo k hmotnej škode zrejme prevyšujúcej na niektorom zo zúčastnených vozidiel, včítane prepravovaných vecí, alebo na inom majetku sumu 1000 Kčs, sú účastníci nehody povinní:

- a) bez meškania ohlásiť dopravnú nehodu príslušníkovi;
- b) zotrvať na mieste až do príchodu príslušníka alebo sa na miesto po poskytnutí alebo privolaní pomoci alebo ohlásení dopravnej nehody bez meškania vrátiť;

c) zdržať sa konania ktoré by bolo na ujmu riadneho vyšetrenia, najmä premiestnenia vozidiel; ak sa však situácia, ktorá vznikla dopravnou nehodou, musí zmeniť, najmä ak to treba na uvoľnenie alebo ošetrovanie zranenej osoby alebo na obnovenie premávky verejných prostriedkov hromadnej prepravy osôb, treba vyznačiť situáciu aj stopy.

(4) Poškodenie cesty alebo všeobecnoprospešného zariadenia, ku ktorému došlo pri dopravnej nehode, sú jej účastníci povinní vždy bez meškania ohlásiť príslušníkom.

ČASŤ III PREPRAVA OSÔB A NÁKLADU

§ 31 Preprava osôb

(1) Prepravované osoby nesmú svojím správaním ohroziť bezpečnosť cestnej premávky, najmä tým, že by obmedzovali vodiča v bezpečnom ovládaní vozidla, zotrúvali na miestach, kde by boli ohrozené, vyhadzovali predmety na cestu a pod. Vodič nesmie pripustiť, aby sa prekročil povolený počet prepravovaných osôb, a podľa svojich možností ani to, aby prepravované osoby porušili ustanovené im povinnosti (pripútať sa bezpečnostnými pásmi, použiť ochrannú prilbu a pod.).

(2) V motorovom vozidle a v prívese určenom na prepravu osôb, v osobnom dodávkovom automobile a v postrannom vozíku motocykla sa smú na miestach na to určených osoby prepravovať až do prípustnej užitočnej hmotnosti; počet osôb starších ako 12 rokov však nesmie prevyšovať počet povolených miest. Osoba mladšia ako 12 rokov sa nesmie prepravovať na prednom sedadle.

(3) Ustanovenia odseku 2 platia aj pre prepravu osôb v kabíne vodiča nákladného alebo dodávkového automobilu alebo zvláštneho motorového vozidla; v kabíne zvláštneho motorového vozidla sa však smú prepravovať len osoby staršie ako 15 rokov.

(4) V dodávkovom automobile s užitočnou hmotnosťou do 900 kg sa smú v priestore pre náklad prepravovať najviac 4 osoby staršie ako 15 rokov; pritom nesmie byť ohrozená ich bezpečnosť.

(5) Na ložnom priestore nákladného alebo dodávkového automobilu s prípustnou užitočnou hmotnosťou nad 900 kg sa smie bez povolenia prepravovať najviac 6 osôb starších ako 15 rokov určených na naloženie alebo zloženie nákladu; pritom nesmie byť ohrozená ich bezpečnosť. Taká preprava je zakázaná na iných než uvedených motorových vozidlách a na sklápacích automobiloch.

(6) Na iných prívesoch, než ktoré sú určené na prepravu osôb, je preprava osôb, s výnimkou ustanovení § 34, zakázaná.

(7) Na druhom sedadle motocykla sa smie prepravovať osoba staršia ako 7 rokov, a to iba vtedy, ak je motocykel vybavený zodpovedajúcimi opierkami na nohy a ak pri schválení technickej spôsobilosti motocykla bola taká preprava povolená. Bočné sedenie spolujazdca nie je dovolené.

§ 32 Preprava osôb autobusmi, trolejbusmi a električkami

(1) Cestujúci verejného prostriedku hromadnej prepravy osôb je povinný správať sa pri čakaní, nastupovaní, za jazdy a pri vystupovaní tak, aby neohrozoval bezpečnosť alebo plynulosť cestnej premávky; najmä nesmie na zastávke bez nástupného ostrovčeka vstupovať na vozovku, pokiaľ verejný prostriedok hromadnej prepravy osôb nezastaví; pritom je povinný poslúchnuť pokyny pracovníka dopravného podniku. Ak prevádzkové alebo iné závažné dôvody vyžadujú, aby

cestujúci na pokyn tohto pracovníka vystúpili alebo nastúpili mimo zastávky a pritom vstúpili na vozovku, je tento pracovník oprávnený zastavovať iné vozidlá.

(2) Vodič verejného prostriedku hromadnej prepravy osôb sa nesmie za jazdy zabávať s inými osobami, jesť, piť a fajčiť, rozbiehať sa pred uzavretím dvier a otvárať dvere pred zastavením vozidla ani vpúšťať cestujúcich do kabíny alebo do priestoru vyhradeného vodičovi.

(3) Ustanovenia odsekov 1 a 2 platia primerane aj pre nepravidelnú prepravu osôb verejnými prostriedkami hromadnej prepravy osôb a autobusmi neverejnej, t. j. závodnej a podobnej prepravy osôb. Na dodržiavanie týchto ustanovení prepravovanými osobami je povinná dbať osoba na to určená.

(4) Podrobnosti o preprave osôb verejnými prostriedkami hromadnej prepravy osôb, najmä povinnosti aj práva ich vodičov a sprievodcov upravujú osobitné predpisy.⁶⁾

(5) Zastávky verejného prostriedku hromadnej prepravy osôb možno zriadiť iba tam, kde to neohrozuje bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky; na zriadenie zastávky treba súhlas okresného dopravného inšpektorátu Verejnej bezpečnosti. Podrobnosti upravujú osobitné predpisy.

§ 33

Hromadná preprava osôb na nákladnom alebo dodávkovom automobile

(1) Na ložnom priestore nákladného alebo dodávkového automobilu s užitočnou hmotnosťou vyššou ako 900 kg je dovolené prepravovať viac ako 6 osôb na základe povolenia okresného národného výboru, ak to nevyhnutne treba na splnenie hospodárskych úloh a ak nemožno použiť vozidlo určené na prepravu osôb. Okresný národný výbor vydáva povolenie na jednotlivú prepravu alebo na určitý čas, najdlhšie však na 6 mesiacov. Povolenie musí mať vodič u seba. Na diaľnici a ceste pre motorové vozidlá sa taká preprava nepovoľuje.

(2) Na prepravu sa smie použiť iba automobil, ktorého technickú spôsobilosť preskúšal okresný dopravný inšpektorát Verejnej bezpečnosti a ak od preskúšania neuplynulo viac ako 6 mesiacov. Automobil smie viesť len vodič starší ako 21 rokov, ktorý má vo vedení takého vozidla najmenej dvojročnú prax.

(3) Počet prepravovaných osôb nesmie prekročiť pri dodávkovom automobile s užitočnou hmotnosťou

od 900 do 1500 kg	10 osôb;
pri nákladnom automobile s užitočnou hmotnosťou	
od 1501 do 2500 kg	15 osôb,
od 2501 do 5000 kg	20 osôb,
od 5001 do 7000 kg	30 osôb,
od 7001 kg	40 osôb.

Osoby mladšie ako 15 rokov je dovolené prepravovať iba vtedy, ak ich sprevádza osoba staršia ako 18 rokov.

(4) Automobil musí mať sedadlá s operadlom pripevneným k vozidlu, pričom steny vozidla musia byť dostatočne vysoké, aby osoby za jazdy nevypadli, a pokiaľ nejde o automobil so skriňovou karosériou, aj napätú plachtu.

(5) Prepravované osoby nesmú za jazdy stáť, vykláňať sa ani vyhadzovať alebo nechať vyčnievať predmety z vozidla; za to zodpovedá osoba, ktorú určí prevádzateľ vozidla z prepravovaných osôb.

(6) Rýchlosť jazdy nákladného alebo dodávkového automobilu hromadne prepravujúceho osoby nesmie prekročiť 60 km za hodinu. Ďalšie podmienky hromadnej prepravy osôb môžu byť určené v povolení vydanom okresným národným výborom.

(7) Ustanovenia odsekov 1 a 6 neplatia pre hromadnú prepravu osôb nákladným alebo dodávkovým automobилоm požiarnej ochrany pri plnení jej úloh, automobилоm plniacim výcvikové úlohy Zväzu pre spoluprácu s armádou a pre prepravu osôb pri živelnej pohrome. Na nákladné a dodávkové automobily prepravujúce príslušníkov ozbrojených síl, ozbrojených zborov a ľudových milícií sa nevzťahujú ustanovenia odsekov 1 až 4 a 6.

§ 34

Preprava osôb na nákladnom prívese traktora

(1) Na ložnom priestore nákladného prívesu traktora je dovolené prepravovať osoby iba na pracovisko a späť, ak to nevyhnutne treba na plnenie hospodárskych úloh. Na prepravu sa nesmie použiť nákladný dvojkolesový príves a taký sklápací príves, ktorý nemá vyklápaciu korbu pevne zaistenú svorníkmi.

(2) Pri preprave osôb podľa odseku 1 sa musia dodržať tieto podmienky:

- a) na traktor sa smie pripojiť len jeden príves;
- b) príves musí mať priebežnú brzdu obsluhovanú vodičom;
- c) traktor smie viesť len vodič starší ako 21 rokov, ktorý má najmenej dvojročnú prax vo vedení traktora;
- d) počet prepravovaných osôb nesmie byť vyšší ako 15; osoby mladšie ako 15 rokov je dovolené prepravovať iba vtedy, ak ich sprevádza osoba strašia ako 18 rokov;
- e) prepravované osoby sú povinné sedieť na sedadlách pripevnených o ložnú plochu prívesu, pričom steny prívesu musia byť dostatočne vysoké, aby osoby za jazdy nevypadli alebo musia sedieť na podlahe prívesu; prepravované osoby sa nesmú za jazdy vykláňať ani vyhadzovať alebo nechať vyčnievať predmety z prívesu;
- f) rýchlosť jazdy nesmie prekročiť 20 km za hodinu.

§ 35

Preprava nákladu

(1) Pri preprave nákladu sa nesmie prekročiť užitočná hmotnosť vozidla, zaťaženie náprav a prípustné rozmery určené pre vozidlo včítane nákladu. Náklad musí byť na vozidle riadne umiestnený a upevnený, aby neohrozoval bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky, neznečisťoval alebo nepoškodzoval cestu, nespôsoboval nadmerný hluk, neznečisťoval ovzdušie a nezakrýval ustanovené osvetlenie, odrazky, poznávacie značky vozidla a vyznačenie najvyššej povolenej rýchlosti; to platí aj pre zariadenie slúžiace na upevnenie a ochranu nákladu (plachta, reťaze, laná a pod.). Predmety, ktoré možno ľahko prehliadnuť (jednotlivé tyče, rúry a pod.), nesmú po strane vyčnievať.

(2) Ak náklad vpredu alebo vzadu prečnieva vozidlo viac ako o 1 m alebo ak náklad na motorovom vozidle prečnieva do strany vonkajší okraj obrysových svetiel viac ako o 40 cm alebo na nemotorovom vozidle jeho okraj viac ako o 40 cm, musí byť prečnievajúci koniec nákladu označený červenou zástavkou rozmerov najmenej 30 x 30 cm; za zníženej viditeľnosti vpredu neoslňujúcim

bielym svetlom a bielou odrazkou a vzadu červeným svetlom a červenou odrazkou. Odrazky nesmú byť trojuholníkového tvaru a smú byť umiestnené najviac 1,20 m nad rovinou vozovky.

(3) Povinnosť označiť náklad prečnievajúci vozidlo do strany za nezníženej viditeľnosti podľa odseku 2 neplatí pre vozidlá prepravujúce poľnohospodárske výrobky; za zníženej viditeľnosti sa použije svetlo alebo odrazky.

(4) Pri preprave zvierat nesmie byť ohrozená bezpečnosť vodiča alebo osôb prepravovaných vo vozidle ani bezpečnosť cestnej premávky.

(5) Nakladanie a skladanie nákladu na ceste je dovolené iba vtedy, ak to nemožno bez mimoriadnych ťažkostí urobiť mimo cesty (vo dvore, v priechode a pod.). Náklad sa musí zložiť a naložiť čo najrýchlejšie a tak, aby nebola ohrozená bezpečnosť cestnej premávky. Ak zložený náklad nemožno bez meškania odstrániť z cesty, platia ustanovenia o prekážkach cestnej premávky.

(6) Podrobnosti o preprave nákladu upravujú osobitné predpisy.⁷⁾

§ 36

Preprava nebezpečného nákladu

Pri preprave nebezpečného, napríklad výbušného, ľahko horľavého alebo podobného nákladu platia ustanovenia osobitných predpisov. Vozidlo prepravujúce nebezpečný náklad musí byť označené tabuľou s nápisom „Nebezpečný náklad“ alebo tabuľou so symbolom výbušného (č. O 4a) alebo ľahko horľavého materiálu (č. O 4b) alebo rádioaktívneho materiálu (č. O 4c); ak ide o trvalú prepravu, môže sa označenie urobiť na vozidle.

ČASŤ IV

RIADENIE A ÚPRAVA CESTNEJ PREMÁVKY

§ 37

Dopravné značky a zariadenia

(1) V cestnej premávke sa používajú zvislé dopravné značky (na tabuliach), vodorovné dopravné značky (na vozovke a súčastiach cesty) a dopravné zariadenia.

(2) Zvislé dopravné značky sú:

- a) výstražné značky, ktoré upozorňujú na miesta, kde účastníkovi cestnej premávky hrozí nebezpečenstvo a kde je preto povinný dbať na zvýšenú opatrnosť (č. A 1a až č. A 27);
- b) zákazové značky, ktoré ukladajú účastníkovi cestnej premávky zákazy alebo obmedzenia, ktoré musí poslúchnuť (č. B 1 až č. B 31);
- c) príkazové značky, ktoré ukladajú účastníkovi cestnej premávky príkazy, ktoré musí poslúchnuť (č. C 1a až č. C 9);
- d) informatívne značky, ktoré dávajú účastníkovi cestnej premávky potrebné informácie alebo slúžia na jeho orientáciu (č. D 1a až č. D 44);
- e) dodatkové tabuľky, ktoré spresňujú, dopĺňajú alebo obmedzujú význam dopravnej značky, pod ktorou sú umiestnené (č. E 1 až č. E 8d);
- f) zvláštne značky, ktoré upozorňujú na mimoriadnu situáciu, nebezpečenstvo alebo miestnu úpravu (č. F 1 až č. F 5b).

(3) Pokyny prenosných zvislých dopravných značiek majú prednosť pred pokynmi trvalých zvislých dopravných značiek, pokiaľ bezpečnosť cestnej premávky nevyžaduje, aby boli dočasne zrušené zakrytím.

(4) Vodorovné dopravné značky (č. V 1a až č. V 14) sa používajú buď v spojení so zvislými dopravnými značkami (prípadne s dopravnými zariadeniami), ktorých údaje zdôrazňujú alebo upresňujú, alebo samostatne. Vodorovné dopravné značky sa na vozovke vyznačujú farbou alebo iným zrozumiteľným spôsobom. Kovové body sa používajú iba pri prerušovaných čiarach v obci a na doplnenie dopravnej značky vyznačujúcej okraj vozovky (č. V 4). Pri prechodnej úprave sa na vyznačenie dočasne potrebnej zmeny používajú odchylné farby a prípadne kovové body na zlepšenie viditeľnosti.

(5) Ak pri zmene miestnej úpravy cestnej premávky výnimočne dôjde na prechodný čas k zmene zvislých dopravných značiek, majú pokyny týchto značiek prednosť pred pokynmi vodorovných dopravných značiek.

(6) Dopravnými zariadeniami sú najmä:

- a) svetelné signalizačné zariadenia so svetelnými signálmi (č. S 1 až č. S 9g);
- b) výstražné a svetelné majáčky označujúce ostrovčeky na vozovke, prípadne prekážky cestnej premávky;
- c) vodiace smerové stĺpiky;
- d) odrazové vodiace značky vyznačujúce okraj cesty v oranžovej farbe vpravo a v bielej farbe vľavo v smere jazdy;
- e) dopravné kužele (č. Z 1);
- f) dopravné hlásnice,
- g) zábrany na označovanie uzávierok alebo prekážok (č. Z 2a a č. Z 2b);
- h) bielo (žlto)-čierne pruhy označujúce trvalé prekážky (č. Z 2c);
- i) vodiace tabule (č. Z 3);
- j) smerovacie dosky (č. Z 4);
- k) výstražné prerušované oranžové svetlá umiestnené na dopravných kuželloch, dopravných hlásniciach, zábranách, smerových tabuliach a pod. upozorňujúce vodičov na nevyhnutnosť zvýšenej opatrnosti;
- l) odrazové zrkadlá na zlepšenie viditeľnosti vozidiel prechádzajúcich cez križovatku alebo iné nebezpečné alebo neprehľadné miesto;
- m) ochranné zábradlia, reťaze a pod.

§ 38

Používanie dopravných značiek a dopravných zariadení

(1) V cestnej premávke sa smú používať dopravné značky a dopravné zariadenia iba v takom rozsahu a takým spôsobom, ako to nevyhnutne vyžaduje zaistenie bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky. Cestná premávka sa v nevyhnutne potrebnej miere upraví, obmedzí alebo zastaví dopravnými značkami a dopravnými zariadeniami, ak to miestne podmienky, stavba, údržba alebo ochrana cesty alebo iný dôležitý verejný záujem (ďalej len „miestna úprava cestnej premávky“) vyžadujú.

(2) Či, kde a aké dopravné značky a dopravné zariadenia sa majú použiť a aké miestne úpravy cestnej premávky sa majú vykonať v jednotlivých prípadoch, určí:

- a) okresný dopravný inšpektorát Verejnej bezpečnosti, a to po prerokovaní s príslušným národným výborom; ak ide o dopravné značky č. A 23, č. A 24, č. A 25a až č. A 25c a č. A 27 a značku č. C 2, ak má byť umiestnená pred železničným priecetím, po prerokovaní s príslušným dráhovým správnym orgánom. V Prahe, Bratislave, Brne a Ostrave to určia národné výbory so súhlasom príslušného dopravného inšpektorátu Verejnej bezpečnosti;
- b) dráhový správny orgán, ak ide o dopravné značky č. A 26a a č. A 26b po prerokovaní s príslušným národným výborom, správcom pozemnej komunikácie a s príslušným dopravným inšpektorátom Verejnej bezpečnosti;
- c) na diaľnici Ministerstvo vnútra Českej socialistickej republiky alebo Ministerstvo vnútra Slovenskej socialistickej republiky, prípadne Federálne ministerstvo vnútra po prerokovaní s Federálnym ministerstvom dopravy;
- d) na účelových komunikáciách vnútri objektov organizácia, ktorej patrí ich správa, so súhlasom okresného dopravného inšpektorátu Verejnej bezpečnosti.

(3) Pri stavbách a rekonštrukciách ciest vo vykonávanom stavebnom konaní a pri povoľovaní uzávierok a obchádzok obdobne platia ustanovenia odsekov 1 a 2.

(4) Na práce na ceste, ktoré nevyžadujú ani čiastočné uzavretie cesty, stačí upozorniť na nevyhnutne potrebný čas dopravnou značkou č. A 15 alebo červenou zástavkou a za zníženej viditeľnosti červeným alebo prerušovaným oranžovým svetlom. Označiť pracovisko je povinná organizácia, ktorá práce vykonáva.

(5) Pri rozhodovaní o povolení vyhradeného parkoviska si národný výbor vyžiada súhlas okresného dopravného inšpektorátu Verejnej bezpečnosti. Parkovisko možno vyhradiť iba na nevyhnutne potrebný čas (dni, hodiny).

(6) Všetky dopravné značky sa musia vyhotovovať podľa vzorov uvedených v prílohe. Určené tvary symbolov zvislých dopravných značiek sa nesmú nijak meniť; to však neplatí pre značky so symbolmi, ktoré môžu byť obrátené, a so symbolmi, číslicami a pod., ktoré sa uvádzajú len ako vzory. Podrobnosti o rozmeroch, farbách a presnom vyhotovení a umiestňovaní dopravných značiek, dopravných zariadení aj svetelných signalizačných zariadení upravuje osobitný predpis.

(7) Na dopravných značkách a na ich stĺpikoch alebo na dopravných zariadeniach je zakázané umiestňovať čokoľvek, čo nesúvisí so značkou alebo zariadením. V blízkosti cesty je zakázané umiestňovať predmety alebo zariadenia, ktoré by mohli viesť k zámene s dopravnou značkou alebo dopravným zariadením, ktoré by ich zakrývali alebo svojou úpravou zmenšovali ich význam alebo oslňovali alebo by rozptyľovali pozornosť účastníka cestnej premávky spôsobom ohrozujúcim bezpečnosť tejto premávky. Toto ustanovenie sa nesmie porušiť najmä pri umiestňovaní prostriedkov priestorovej propagácie pri cestách, na ktoré udeľujú povolenie príslušné orgány štátnej správy podľa osobitných predpisov.

(8) Na plnenie niektorých úloh, pri ktorých sa musí použiť cesta (pri meraní a pod.), môže príslušný dopravný inšpektorát Verejnej bezpečnosti povoliť na zaistenie bezpečnosti pracovníkov a na upozornenie účastníkov cestnej premávky na použité vozidlá, prístroje a pod. používanie prenosných dopravných značiek, prípadne dopravných zariadení (dopravné kužele a pod.). Organizácia, ktorej patrí správa cesty, smie používať prenosné dopravné značky a dopravné zariadenia bez povolenia. Organizácia, ktorej patrí starostlivosť o čistotu cesty, smie so súhlasom okresného dopravného inšpektorátu Verejnej bezpečnosti používať pri občasnom dôkladnom čistení vozovky prenosnú dopravnú značku č. B 29 s vyznačením času jej platnosti. V Prahe, Bratislave, Brne a Ostrave povoľujú používanie prenosných dopravných značiek, prípadne dopravných zariadení národné výbory. Prenosné dopravné značky a dopravné zariadenia sa smú umiestňovať len na nevyhnutne potrebný čas.

§ 39**Riadenie premávky svetelnými signálmi**

(1) Pri riadení premávky na križovatke sa používajú svetelné signály trojfarebnej sústavy s plnými kruhovými svetlami alebo so svetlami so smerovými šípkami (č. S 1a až č. S 3b a pod.); smerové šípky ukazujú, pre ktorý smer je signál určený.

(2) Pri riadení premávky na križovatke:

- a) signál s červeným svetlom „Stoj!“ znamená pre vodiča povinnosť zastaviť vozidlo pred hranicou križovatky;
- b) signál so súčasne svietiacim červeným a žltým svetlom „Pozor!“ znamená pre vodiča povinnosť pripraviť sa na jazdu;
- c) signál so zeleným plným kruhovým svetlom „Voľno“ znamená pre vodiča možnosť pokračovať v jazde. Ak vodič dodrží ustanovenia o odbočovaní, môže pritom odbočiť vpravo alebo vľavo. Vodič odbočujúci vľavo môže byť upovedomený o zastavení protiídúcich vozidiel a električiek idúcich v oboch smeroch, ktorým by inak bol povinný dať prednosť v jazde, rozsvietením signálu pre opustenie križovatky (č. S 4) umiestneného v protitrahľom rohu križovatky;
- d) signál zo žltým svetlom „Pozor!“ znamená pre vodiča povinnosť zastaviť vozidlo pred hranicou križovatky. Ak je však vodič pri rozsvietení tohto svetla už tak tesne pri hranici križovatky, že by pred ňou nemohol vozidlo bezpečne zastaviť, smie pokračovať v jazde;
- e) signál so zelenou smerovou šípkou alebo šípkami znamená pre vodiča možnosť pokračovať v jazde iba v smere, ktorým šípka alebo šípky ukazujú. Ak zelená šípka smeruje vľavo, neplatí pre vodičov ustanovenie § 15 ods. 4 o odbočovaní. Ak je signál doplnený súčasne svietiacim žltým svetlom v tvare kráčajúceho chodca (č. S 3c), upozorňuje toto svetlo vodiča, že pôjde do smeru, v ktorom výnimočne križuje priechod chodcov vo voľnom smere.

(3) Na znamenie signálu doplnkovej zelenej šípky umiestneného v úrovni signálu s červeným svetlom a svietiaceho súčasne s červeným alebo žltým svetlom smie vodič ísť len v smere, ktorým šípka ukazuje. Pritom je povinný dať prednosť v jazde vodičom idúcim vo voľnom smere a nesmie ohroziť chodcov prechádzajúcich vo voľnom smere, ktorí už vstúpili na vozovku.

(4) Tam, kde sa používa svetelný rýchlostný signál s premenlivým signálnym znakom (č. S 8a) alebo rýchlostný signál s viacerými premenlivými signálnymi znakmi (č. S 8b), označuje rozsvietená číslica rýchlosť v kilometroch za hodinu, pri dodržaní ktorej dôjde vodič k ďalšiemu svetelnému signálu so svietiacim zeleným svetlom.

(5) Ak sa používa ten istý jazdný pruh striedavo pre jeden i druhý smer jazdy, je premávka na tomto jazdnom pruhu riadená svetelným signálom pre zakázaný vjazd (č. S 5a) a signálom pre voľný vjazd do jazdného pruhu (č. S 5b). Pri zmene svieti po čas potrebný na vypratanie signál pre zakázaný vjazd súčasne pre oba smery.

(6) Pri riadení premávky pred priechodom pre chodcov alebo pred príjazdom ku križovatke alebo pred neprehľadným miestom platí obdobne ustanovenie odseku 2. Na signál „Stoj!“, prípadne „Pozor!“ je vodič povinný zastaviť vozidlo pred priečnou súvislou čiarou (č. V 6a a č. V 6b) a tam, kde takej čiary niet, pred svetelným signálom.

(7) Prerušované žlté svetlo svietiace na križovatke pri vypnutí svetelných signálov alebo v spojení s dopravnou značkou č. C 2 a pod., alebo samostatne na iných nebezpečných miestach upozorňuje vodiča na nevyhnutnosť zvýšenej opatrnosti. Ak toto svetlo svieti na križovatke, nejde o križovatku s riadenou premávkou.

(8) Pri riadení premávky pri čiastočných uzávierkach cesty, pri práci na ceste alebo z iných dôvodov sa používajú prenosné signálne zariadenia trojfarebnej alebo dvojfarebnej sústavy s plnými kruhovými svetlami. Ustanovenia odseku 2 potom platia obdobne. Na znamenie signálu „Stoj!“ prípadne „Pozor!“ je vodič povinný zastaviť vozidlo pred svetelným signálom.

(9) V osobitných prípadoch, napríklad na zabezpečenie vjazdu električiek na cestu sa používa červené prerušované svetlo, ktorému predchádza žlté neprerušované svetlo; vodič je povinný zastaviť vozidlo pred priečnou súvislou čiarou (č. V 6a a č. V 6b) a tam, kde takej čiary niet, pred svetelným signálom.

(10) Dvoma prerušovanými červenými svetlami umiestnenými vedľa seba sa zabezpečuje vjazd na cestu pre vozidlá požiarnej ochrany; vodič je povinný zastaviť vozidlo pred týmto svetelným signálom.

(11) Pre chodcov sa používajú signály dvojfarebnej sústavy:

- a) signál s červeným svetlom v tvare stojaceho chodca (č. S 6a) „Stoj!“ znamená pre chodca, že nesmie vstupovať do vozovky; smie však dokončiť prechádzanie na druhú stranu vozovky alebo na ostrovček na vozovke;
- b) signál so zeleným svetlom v tvare kráčajúceho chodca (č. S 6b) „Voľno“ znamená pre chodca, že môže prechádzať. Prerušované zelené svetlo tohto signálu upozorňuje chodca, že zelené svetlo zakrátko zhasne.

(12) Tam, kde sú špeciálne svetelné signály pre chodcov vybavené tlačidlom, smie chodec po stisnutí tlačidla vstúpiť na vozovku až na znamenie signálu „Voľno“.

(13) Ak sú na chodníkoch pre cyklistov zriadené špeciálne svetelné signály (č. S 7a, č. S 7b a č. S 7c) obdobne platí ustanovenie odseku 2. To platí aj vtedy, ak je červené, žlté a zelené kruhové svetlo doplnené len bielou tabuľkou s vyobrazením bicykla.

(14) Ak sú zriadené špeciálne signály pre električky, potom ich význam pre vodičov električiek vyplýva z toho, ktoré svetlá sú rozsvietené (č. S 9a až č. S 9g). Tieto signály sa môžu použiť aj na jazdných pruhoch vyhradených autobusom alebo trolejbusom mestskej hromadnej prepravy osôb.

§ 40

Riadenie premávky pokynmi príslušníkov

(1) Premávku riadi príslušník v rovnošate zmenou postoja a pokynmi rúk; pritom spravidla používa smerovku, ktorú drží v pravej ruke. Jeho pokyny znamenajú pre vodičov i chodcov:

- a) „Stoj!“ pre smer, ku ktorému stojí príslušník čelom alebo chrbtom; vodič je pritom povinný zastaviť vozidlo pred hranicou križovatky;
- b) „Pozor!“, ak príslušník vztýči ruku alebo ak používa smerovku, ak vztýči predlaktie pravej ruky. Vodič idúci zo smeru, pre ktorý bola premávka predtým zastavená, je povinný sa pripraviť na jazdu a vodič idúci v smere predtým voľnom je povinný zastaviť vozidlo pred hranicou križovatky. Ak je však vodič už tak tesne pri hranici križovatky, že by pred ňou nemohol vozidlo bezpečne zastaviť, smie pokračovať v jazde;
- c) „Voľno“ pre smer, ku ktorému stojí bokom; vodič pritom pokračuje v jazde. Ak dodrží ustanovenie o odbočovaní, môže odbočiť vpravo alebo vľavo;
- d) ak príslušník má pravú ruku predpaženú a ľavú upaženú, znamená to „Stoj!“ pre vodičov prichádzajúcich smerom k chrbtu a pravému boku príslušníka a „Voľno“ pre vodičov prichádzajúcich smerom k ľavému boku príslušníka. Vodičom prichádzajúcim smerom k čelu

príslušníka je dovolené odbočovať len vpravo. Chodci smú prechádzať vozovku len za chrbtom príslušníka.

(2) Pri pokynoch „Stoj!“ a „Volno“ môže príslušník upažiť obe alebo jednu ruku; obe ruky môže pripažiť, ak na riadenie premávky postačí postoj. To neplatí pre pokyn uvedený v odseku 1 písm. d).

(3) Príslušník môže pri riadení premávky dávať okrem pokynov uvedených v odseku 1 aj iné potrebné pokyny („Zrýchliť jazdu!“ krčením upaženej ruky cez stred tela, „Spomaliť jazdu!“ kývaním upaženej ruky hore a dolu a pod.). Na zdôraznenie svojho pokynu môže príslušník použiť znamenie píšťalkou.

(4) Ustanovenia odsekov 1 až 3 platia aj pri riadení premávky orgánom vojenskej poriadkovej služby.

§ 41

Oprávnenie na zastavovanie vozidiel

(1) Zastavovať vozidlá smú iba:

- a) príslušníci v rovnošate;
- b) vojaci Pohraničnej stráže v rovnošate v blízkosti štátnych hraníc;
- c) členovia Pomocnej stráže Verejnej bezpečnosti;
- d) orgány vojenskej poriadkovej služby;
- e) iné osoby, pre ktoré toto oprávnenie vyplýva z ustanovení tejto vyhlášky [§ 21 ods. 2 písm. d), § 30 ods. 2 písm. b), § 32 ods. 1, § 43 ods. 4, čl. 3 ods. 7 prílohy] a osoby pribraté na zaistenie bezpečnosti cestnej premávky alebo niektorých jazdných úkonov, ak to nevyhnutne treba.

(2) Znamenie na zastavenie vozidla dávajú osoby uvedené v odseku 1 písm. a) až d) vztýčením ruky alebo zastavovacím terčom (č. Z 5a); za zníženej viditeľnosti dávajú znamenie na zastavenie vozidla červeným svetlom, ktorým pohybujú v hornom polkruhu. Z idúceho vozidla dávajú toto znamenie kývaním upaženej ruky hore a dolu alebo vysunutým zastavovacím terčom, prípadne rozsvietením svetelného nápisu „STOP“ umiestneného na vozidle. Pre pracovníkov železnice platí pri zastavovaní vozidiel ustanovenie § 21 ods. 2 písm. d). Iné osoby uvedené v odseku 1 písm. e) dávajú znamenie na zastavenie vozidla vztýčenou rukou; smú však používať aj špeciálny zastavovací terč (č. Z 5b). Pri trhacích prácach v kameňolomoch a pod. sa smie používať červená zástavka.

(3) Znamenie na zastavenie vozidla sa musí dávať včas a zreteľne s ohľadom na okolnosti cestnej premávky tak, aby vodič mohol vozidlo bezpečne zastaviť a aby nedošlo k ohrozeniu bezpečnosti cestnej premávky.

ČASŤ V

OSOBITNÉ USTANOVENIA PRE NIEKTORÝCH ÚČASŤNÍKOV CESTNEJ PREMÁVKY

§ 42

Chodci

(1) Chodec je povinný chodiť po chodníku, a to vpravo; kde chodníka niet, je povinný chodiť po ľavej krajnici. Plynulosť cestnej premávky nesmú chodci obmedzovať najmä tým, že bezdôvodne utvárajú skupiny. Iní účastníci cestnej premávky nesmú chodník používať, pokiaľ v tejto vyhláške nie je ustanovené inak.

(2) Chodec, ktorý nesie predmet, ktorým by mohol ohroziť premávku na chodníku alebo na krajnici, je povinný, ak tomu nebránia mimoriadne okolnosti, ísť pri ľavom okraji vozovky. Osoba, ktorá sa pohybuje pomocou ručného vozíka pre telesne postihnuté osoby, smie používať chodník, krajnicu alebo vozovku; ak ide o ručný vozík s pomocným motorčekom, nesmie jeho rýchlosť pri jazde po chodníku prekročiť 4 km za hodinu.

(3) Kde chodníka ani krajnice niet, alebo ak sú chodník alebo krajnica neschodné, je chodec povinný ísť, pokiaľ tým nie je ohrozená jeho bezpečnosť a ak tomu nebránia mimoriadne okolnosti, čo najbližšie pri ľavom okraji vozovky. Osoba, ktorá sa pohybuje pomocou ručného vozíka s pomocným motorčekom pre telesne postihnuté osoby, je však vždy povinná ísť pri pravom okraji vozovky.

(4) Chodci smú ísť po krajnici alebo pri okraji vozovky najviac dvaja vedľa seba, pokiaľ tým, najmä za zníženej viditeľnosti alebo za zvýšenej premávky neohrozia alebo neobmedzia cestnú premávku.

(5) Ak je v blízkosti križovatka s premávkou riadenou svetelnými signálmi alebo priechod so svetelnými signálmi pre chodcov, smú chodci prechádzať len po priechode. Ak je v blízkosti nadchod alebo podchod, sú chodci povinní ho používať. Dopravnou značkou č. C 9 môže sa chodcom prikázať aj v iných prípadoch, aby použili priechod, nadchod alebo podchod.

(6) Na vyznačenom priechode pre chodcov je chodec povinný prechádzať v pravej polovici. Mimo vyznačených priechodov smie prechádzať vozovku len kolmo na smer cestnej premávky. Pred vstupom na vozovku je povinný sa presvedčiť, najmä s ohľadom na prekážku, ktorá mu prípadne bráni v rozhlade, či tak môže urobiť bez nebezpečenstva. Len čo chodec vstúpi na vozovku, nesmie sa tam bezdôvodne zdržiavať alebo zastavovať. Chodec nesmie vstupovať na vozovku, ak prichádzajú vozidlá s absolútnym právom prednostnej jazdy a vozidlá s právom prednostnej jazdy; ak sa nachádza na vozovke, je povinný bez meškania im uvoľniť priestor na prejde.

(7) Chodci, ktorí prechádzajú na vyznačených priechodoch, sú povinní, ak to vyžaduje hustota a plynulosť premávky idúcich vozidiel, brať ohľad na vodičov prichádzajúcich vozidiel, najmä tak, že neprechádzajú jednotlivo, ale v skupinách. To platí tiež, ak chodci na križovatke prechádzajú po nevyznačenom priechode, voči vodičom odbočujúcim na cestu, po ktorej chodci prechádzajú. V iných prípadoch smú chodci prechádzať vozovku iba s ohľadom na vzdialenosť a rýchlosť jazdy prichádzajúcich vozidiel a tak, aby vodičov týchto vozidiel nedonútili zmeniť smer alebo rýchlosť jazdy.

(8) Pre chodcov primerane platia aj ustanovenia o železničných priecestiach (§ 21) a dopravných nehodách (§ 30).

(9) Ustanovenia odsekov 1 až 8, pokiaľ z nich nevyplýva iné, platia aj pre osobu, ktorá vedie psa, tlačí alebo ťahá sánky, detský kočík, vozík pre choré alebo telesne postihnuté osoby alebo ručný vozík s celkovou šírkou menšou ako 60 cm.

(10) Osoby pracujúce na ceste nie sú povinné dodržať ustanovenia, ktoré nemôžu dodržať pre povahu svojej práce a ak sú zreteľne označené.

§ 43

Pochodujúce útvary

(1) Pochodujúci útvar (útvar ozbrojených síl, pohrebný sprievod a pod.) musí byť za zníženej viditeľnosti označený vpredu po oboch stranách neoslňujúcim bielym svetlom a vzadu tak isto po oboch stranách červeným svetlom.

(2) Za dodržiavanie ustanovenia odseku 1 a ustanovení uvedených v § 47 v tretej vete zodpovedá vedúci pochodujúceho útvaru.

(3) Organizovaná skupina školskej mládeže smie ísť najviac vo dvojstupoch a musí ju sprevádzať osoba staršia ako 15 rokov, ktorá je dostatočne spôsobilá, aby na skupinu riadne dohliadala. Vozovku smie skupina použiť iba vtedy, ak nemôže ísť po chodníku alebo po ľavej krajnici. Ak musí použiť vozovku, spravuje sa skupina aj ustanoveniami odsekov 1 a 2. Iné skupiny školskej mládeže alebo detí nepodliehajúcich školskej dochádzke sa spravujú ustanoveniami pre chodcov.

(4) Osoba, ktorá sprevádza organizovanú skupinu školskej mládeže alebo skupinu detí nepodliehajúcich povinnej školskej dochádzke, je oprávnená pri prechádzaní vozovky zastavovať vozidlá.

§ 44

Jazda na bicykli

(1) Cyklista je povinný ísť alebo viesť bicykel pri pravom okraji vozovky; ak sa tým neohrozujú ani neobmedzujú chodci, smie bicykel viesť aj po chodníku a mimo obce smie na jazdu alebo vedenie bicykla používať aj pravú krajnicu.

(2) Cyklisti smú ísť alebo môžu viesť bicykel len jednotlivito za sebou. Cyklista nesmie ísť bez držania kormidiel, držať sa iného vozidla, ísť v tesnej blízkosti za motorovým vozidlom, viesť za jazdy druhý bicykel, ručný vozík, psa alebo iné zviera a voziť predmety, ktoré by sťažovali vedenie bicykla alebo ohrozovali iné osoby. Pri jazde musí mať cyklista nohy na šliapadlách. Na jednomiestnom bicykli nie je dovolené jazdiť dvom; ak však má bicykel pomocné sedadlo na prepravu dieťaťa s pevnými opierkami na nohy, smie osoba staršia ako 18 rokov viesť osobu mladšiu ako 7 rokov.

(3) Osoby mladšie ako 10 rokov smú na ceste (s výnimkou poľných a lesných ciest) jazdiť na bicykli len pod dohľadom osoby staršej ako 15 rokov, ktorá je dostatočne spôsobilá, aby na ne dohliadala. Tým nie je dotknutá zákonná zodpovednosť za maloleté deti.

(4) Na bicykli sa smie používať privesný vozík, ktorý nie je širší ako 80 cm, má vzadu odrazku červenej farby a je spojený s bicyklom pevným spájacím zariadením. Ak zakrýva privesný vozík alebo jeho náklad za zníženej viditeľnosti koncové červené svetlo bicykla, musí sa privesný vozík opatriť týmto svetlom.

§ 45

Jazda so záprahovými vozidlami a ručnými vozíkmi

(1) Pohoničom smie byť iba osoba staršia ako 15 rokov. Vedľa záprahového vozidla smie ísť pohonič len po pravej strane. Pred opustením vozidla je povinný vozidlo zabrzdíť, uvoľniť vnútorné postrannice a na svahu podložiť kolesá.

(2) Osoba tlačiacia alebo ťahajúca ručný vozík s celkovou šírkou väčšou ako 60 cm je povinná ísť pri pravom okraji vozovky a mimo obce smie používať aj pravú krajnicu, ak sa tým neohrozujú ani neobmedzujú chodci.

(3) Na cestách označených ako cesta I. triedy (č. D 40a a č. D 40b) alebo ako diaľková cesta pre medzinárodnú premávku (č. D 41) je v čase od 23. do 4. hodiny zakázaná jazda so záprahovými vozidlami a ručnými vozíkmi uvedenými v predchádzajúcom odseku.

§ 46**Jazda na zvieratách a vedenie a hnanie zvierat**

(1) Na ceste, s výnimkou poľných a lesných ciest, smie na zvierati ísť len jazdec starší ako 15 rokov. Je povinný ísť pri pravom okraji vozovky; mimo obce smie používať aj pravú krajnicu, ak sa tým neohrozujú alebo neobmedzujú chodci. Jazdci na zvieratách smú ísť len jednotlivito za sebou; pritom smú viesť len jedno zviera.

(2) Zvieratá sa smú viesť iba vtedy, ak sú navzájom priviazané, a to najviac po dvoch. Na ceste sa smú zvieratá hnať iba tak, aby cestná premávka nebola ohrozovaná a aby bola čo najmenej obmedzovaná. Zvieratá musí sprevádzať potrebný počet sprievodcov starších ako 15 rokov.

(3) Od súmraku do svitania je zakázané používať na jazdu na zvieratách a na vedenie a hnanie zvierat cesty označené ako cesty I. triedy alebo II. triedy (č. D 40a, č. D 40b a č. D 40c) alebo ako diaľková cesta pre medzinárodnú premávku (č. D 41). Inde musí byť jazdec označený na ľavej strane neoslňujúcim bielym svetlom. Útvar jazdcov sa musí označiť obdobne ako pochodujúci útvar. Sprievodca vedených a hnaných zvierat musí byť označený neoslňujúcim bielym svetlom.

(4) Je zakázané pobehávanie domácich zvierat po ceste.

§ 47**Spoločné ustanovenia**

Pokiaľ z ustanovení tejto časti nevyplýva niečo iné, platia pre jazdu na bicykli, so záprahovými vozidlami a ručnými vozíkmi aj pre jazdu na zvieratách a pre vedenie a hnanie zvierat primerane ustanovenia časti II a IV tejto vyhlášky. Pre jazdu na bicykli však neplatí ustanovenie § 27 ods. 1. Pre pochodujúce útvary primerane platia ustanovenia § 8 až 11, § 13 až 17, § 19 až 21 a § 28 až 30 a časti IV tejto vyhlášky.

ČASŤ VI**OSOBITNÉ USTANOVENIA O PREMÁVKE NA DIAĽNICIACH A NA CESTÁCH PRE MOTOROVÉ VOZIDLÁ****§ 48****Základné ustanovenia**

Na účely tejto vyhlášky sa diaľnicou rozumie cesta označená dopravnou značkou č. D 15a. Cestou pre motorové vozidlá sa rozumie cesta označená dopravnou značkou č. D 16a. Ustanovenia o premávke na diaľniciach platia aj pre cesty pre motorové vozidlá, pokiaľ nie je ustanovené inak.

§ 49**Používanie diaľníc**

(1) Na diaľnici je dovolená premávka len motorovým vozidlám s konštrukčnou rýchlosťou 50 km za hodinu a vyššou, ak je pre ne táto rýchlosť povolená. Vodičom na diaľnici je zakázané:

- a) zastavenie a státie s vozidlom inde než na miestach vyznačených ako parkovisko. Pri núdzovom státi (§ 20 ods. 5) je vodič povinný stáť na krajnici, a len ak to nie je možné, na vozovke. Vždy je povinný také vozidlo označiť ako prekážku cestnej premávky; ak ide o motorové vozidlo povinne vybavené výstražným trojuholníkom alebo iným rovnocenným zariadením, je vodič povinný trojuholník alebo zariadenie umiestniť vo vzdialenosti najmenej 100 m za vozidlom. Vodič je povinný také vozidlo urýchlene odstrániť alebo urobiť opatrenie na jeho odstránenie; ak sa vozidlo neodstráni najneskôr o 3 hodiny, odstráni ho organizácia, ktorej patrí správa diaľnice alebo cesty pre motorové vozidlá, a to na náklad prevádzateľa vozidla.

b) otáčanie, cúvanie a vchádzanie na stredný deliaci pás, včítane miest, kde je pás prerušený.

(2) Ak vodič zistí počas jazdy na vozidle alebo náklade závalu, pre ktorú nemôže dosiahnuť na rovne rýchlosť najmenej 50 km za hodinu, musí diaľnicu opustiť na najbližšom výjazde z nej; cestu pre motorové vozidlá musí opustiť na najbližšom výjazde z tejto cesty alebo na najbližšej križovatke.

(3) Vlečenie motorového vozidla je dovolené iba vtedy, ak je to nevyhnutné na odstránenie nepojazdného vozidla z diaľnice; vodič musí s vlečným vozidlom diaľnicu opustiť na najbližšom výjazde z diaľnice a cestu pre motorové vozidlá na najbližšom výjazde z tejto cesty alebo na najbližšej križovatke.

(4) V období od 15. apríla do 30. septembra je na diaľnici zakázaná premávka motorovým vozidlám z celkovou hmotnosťou vyššou ako 3500 kg - s výnimkou autobusov - v posledný pracovný deň pred dňom pracovného pokoja v čase od 15. do 21. hodiny, v prvý deň pracovného pokoja v čase od 7. do 11 hodiny a v posledný deň pracovného pokoja v čase od 15. do 21. hodiny.

§ 50

Vchádzanie na diaľnicu a vychádzanie z nej

(1) Vodič sme na diaľnicu vchádzať a z diaľnice vychádzať len na miestach na to určených.

(2) Pri vchádzaní na diaľnicu je vodič povinný dať prednosť v jazde vozidlám, ktoré idú po diaľnici.

(3) Pri vychádzaní z diaľnice je vodič povinný sa včas zaradiť do jazdného pruhu, ktorý zodpovedá výjazdu z diaľnice, a čo najskôr vojsť na osobitný jazdný pruh určený na vychádzanie z diaľnice (odbočovací pruh).

§ 51

Platnosť ostatných ustanovení vyhlášky pre premávku na diaľnici

Ak v tejto časti nie je ustanovené inak, platia pre premávku na diaľnici a ceste pre motorové vozidlá ostatné ustanovenia tejto vyhlášky.

ČASŤ VII

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 52

Usporiadúvanie podujatí na ceste

(1) Hrať sa a športovať na ceste možno iba na základe osobitného povolenia.

(2) Na usporiadúvanie pretekov, súťaží a obdobných podujatí na ceste, ktorými by mohla byť ohrozená bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky, udeľá povolenie okresný dopravný inšpektorát Verejnej bezpečnosti, ak podujatie nepresahuje jeho obvod, inak krajský dopravný inšpektorát Verejnej bezpečnosti príslušný podľa miesta, kde sa podujatie začína, a to vždy po predchádzajúcom prerokovaní s príslušnými národnými výbormi. V mimoriadne závažných prípadoch môže povolenie udeľiť Ministerstvo vnútra Českej socialistickej republiky alebo Ministerstvo vnútra Slovenskej socialistickej republiky, prípadne Federálne ministerstvo vnútra; ak ide o diaľnicu, udeľá sa povolenie po prerokovaní s Federálnym ministerstvom dopravy. V povolení musia byť ustanovené podmienky pre zaistenie bezpečnosti cestnej premávky.

(3) V žiadosti o povolenie podujatia uvedeného v odseku 1 sa musí uviesť najmä účel a čas konania podujatia, návrh trasy s východiskovým a cieľovým miestom, počet účastníkov, zodpovedný vedúci a spôsob zabezpečenia usporiadateľskej služby.

(4) Ak sa pri usporadúvaní podujatia má povoliť uzávierka alebo obchádzka, obdobne platí ustanovenie § 38 ods. 3.

(5) Spôsob zabezpečenia motoristických a podobných podujatí určuje osobitný predpis.

§ 53

Platnosť vyhlášky pre niektoré druhy vozidiel

Ak sa v tejto vyhláške neustanovuje inak, ustanovenia platné

- a) pre motorové vozidlá sa vzťahujú aj na trolejbusy, na motorové dopravné vozíky aj ručné motorové vozíky a na zvláštne motorové vozidlá;
- b) pre prívesy sa vzťahujú aj na návesy;
- c) pre motocykle sa vzťahujú aj na skútre, mopedy a bicykle s pomocným motorčekom.

§ 54

Výnimky

(1) Výnimku z tejto vyhlášky môže v jednotlivých prípadoch alebo pre jednotlivé skupiny prípadov alebo pre určitú cestu povoliť príslušný dopravný inšpektorát Verejnej bezpečnosti, prípadne Ministerstvo vnútra Českej socialistickej republiky alebo Ministerstvo vnútra Slovenskej socialistickej republiky. Výnimku celoštátneho rozsahu povoľuje Federálne ministerstvo vnútra. Ak treba dať povolenie výnimky všeobecne na známosť, urobí sa tak spôsobom zodpovedajúcim rozsahu povolenej výnimky.

(2) Výnimky z miestnej úpravy cestnej premávky povoľuje ten orgán, ktorý miestnu úpravu určil; ak je týmto orgánom dopravný inšpektorát Verejnej bezpečnosti, rozhoduje po predchádzajúcom prerokovaní s príslušným národným výborom, ak je ním národný výbor, rozhoduje po predchádzajúcom súhlase príslušného dopravného inšpektorátu Verejnej bezpečnosti.

(3) Výnimku, ktorá je v cestnej premávke okamžite potrebná, môže povoliť aj príslušník na mieste samom.

(4) Povolené výnimky sa smú používať iba v nevyhnutne potrebnej miere, s ohľadom na okolnosti a ostatných účastníkov cestnej premávky.

(5) O povoľovaní mimoriadneho používania cesty, najmä prepravy mimoriadne ťažkých alebo rozmerných predmetov a používania vozidiel, ktorých rozmery alebo hmotnosť presahujú určenú mieru, platia osobitné predpisy.

(6) Osobitné označenie vozidiel č. O 2a a č. O 2b smú používať iba osoby, ktoré ho dostanú od príslušnej organizácie Zväzu invalidov. Vodiči vozidiel s označením č. O 2a nemusia v jednotlivých prípadoch dodržiavať zákaz stáť vyplývajúci zo značky č. B 29, ak to naliehavo treba, a to iba na nevyhnutne potrebný čas, a ak tým nedôjde k ohrozeniu bezpečnosti cestnej premávky. Na výnimky trvalej povahy sa musí vyžiadať povolenie podľa odseku 1, prípadne 2. O zriaďovaní vyhradených parkovísk pre tieto osoby platia ustanovenia § 38 ods. 5.

§ 55**Prechodné a zrušovacie ustanovenia**

(1) Dopravné značky a dopravné zariadenia novoustanovené v tejto vyhláške sa musia zaviesť postupne podľa dopravného významu ciest najneskôr do 31. decembra 1979. Do tých čias súčasne platia dopravné značky a dopravné zariadenia v doterajšej úprave.

(2) Zrušujú sa:

- a) vyhláška Ministerstva vnútra č. 80/1966 Zb. o pravidlách cestnej premávky v znení vyhlášky Federálneho ministerstva vnútra č. 42/1971 Zb., včítane prílohy;
- b) rozhodnutie ministra vnútra Československej socialistickej republiky z 19. novembra 1969 č. Sv-2434/40-69, registrované v čiaske 46 Zbierky zákonov ročníka 1969.

§ 56**Účinnosť**

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. januárom 1976.

Prvý námestník ministra: genmjr. Ing. Hanuliak v. r.

**Príloha vyhlášky č. 100
1975 Zb.**

I. diel

VYOBRAZENIA DOPRAVNÝCH ZNAČIEK, DOPRAVNÝCH ZARIADENÍ A ROZLIČNÝCH OZNAČENÍ

I. Zvislé dopravné značky

Príloha vyhlášky č. 100/1975 Zb.

I. diel

VYOBRAZENIA DOPRAVNÝCH ZNAČIEK, DOPRAVNÝCH ZARIADENÍ A ROZLIČNÝCH OZNAČENÍ

I. Zvislé dopravné značky

1. VÝSTRAŽNÉ ZNAČKY

A 1a
Zákruta vpravo

A 1b
Zákruta vľavo

A 2a
Dvojitá zákruta,
prvá vpravo

A 2b
Dvojitá zákruta,
prvá vľavo

A 3
Križovatka

A 4
Križovatka s vedľajšou
cestou

A 5a
Nebezpečné klesanie

A 5b
Nebezpečné stúpanie

A 6a
Zúžená vozovka
(z oboch strán)

A 6b
Zúžená vozovka
(z jednej strany)

A 7
Nerovnosť vozovky

A 8
Nebezpečenstvo šmyku

A 9
Premávka v oboch
smeroch

A 10
Svetelné signály

A 11
Pozor, priechod
pre chodcov

A 12
Deti

A 13
Zvieratá

A 14
Zver

A 15
Práca na ceste

A 16
Bočný vietor

A 17
Odletujúci štrk

A 18
Padajúce kamenie

A 19
Cyklisti

A 20
Lietadlá

A 21
Tunel

A 22
Iné nebezpečenstvo

A 23
Železničné priecestie
so závorami

A 24
Železničné priecestie
bez závor

A 25a
Návestná tabuľa (240 m)

A 25b
Návestná tabuľa (160 m)

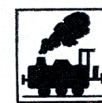
A 25c
Návestná tabuľa (80 m)

A 26a
Výstražný križ
pre železničné priecestie
bez závor jednokolajové

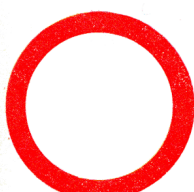

A 26b
Výstražný križ
pre železničné priecestie
bez závor viackolajové

A 27
Vlečkové priecestie

2. ZÁKAZOVÉ ZNAČKY

B 1
Zákaz vjazdu
všetkých vozidiel
(v oboch smeroch)

B 2
Zákaz vjazdu
všetkých vozidiel

B 3
Zákaz vjazdu všetkých
motorových vozidiel,
s výnimkou motocyklov
bez postranného vozíka

B 4
Zákaz vjazdu
nákladných automobilov

B 5
Zákaz vjazdu autobusov

B 6
Zákaz vjazdu traktorov

B 7
Zákaz vjazdu
motocyklov

B 8
Zákaz vjazdu
cyklistov

B 9
Zákaz vjazdu
záprahových vozidiel

B 10
Zákaz vjazdu
ručných vozíkov

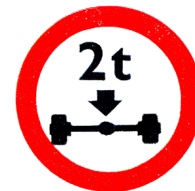
B 11
Zákaz vjazdu všetkých
motorových vozidiel

B 12
Zákaz vjazdu
vyznačených vozidiel

B 13
Zákaz vjazdu vozidiel,
ktorých okamžitá
hmotnosť presahuje
vyznačenú hranicu

B 14
Zákaz vjazdu motorových
vozidiel, ktorých
okamžité zaťaženie
na nápravu presahuje
vyznačenú hranicu

B 15
Zákaz vjazdu vozidiel,
ktorých šírka presahuje
vyznačenú hranicu

B 16
Zákaz vjazdu vozidiel,
ktorých výška presahuje
vyznačenú hranicu

B 17
Zákaz vjazdu vozidiel
alebo súprav vozidiel,
ktorých dĺžka presahuje
vyznačenú hranicu

B 18
Zákaz vjazdu
vozidiel prepravujúcich
nebezpečný náklad

B 19
Zákaz vjazdu vozidiel
prepravujúcich náklad,
ktorý môže spôsobiť
znečistenie vody

B 20a
Obmedzená rýchlosť

B 20b
Koniec
obmedzenej rýchlosti

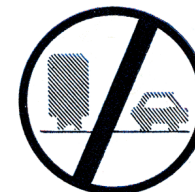
B 21a
Zákaz predchádzania

B 21b
Koniec
zákazu predchádzania

B 22a
Zákaz predchádzania
pre nákladné automobily

B 22b
Koniec
zákazu predchádzania
pre nákladné automobily

B 23a
Zákaz zvukových výstražných znamení

B 23b
Koniec zákazu zvukových výstražných znamení

B 24a
Zákaz odbočovania vpravo

B 24b
Zákaz odbočovania vľavo

B 25
Zákaz otáčania

B 26
Prednosť protiúdiúcich vozidiel

B 27
Colný úrad

B 28
Zákaz zastavenia

B 29
Zákaz státiťa

B 30
Zákaz vstupu chodcov

Prejazd zakázaný

B 31
Iný zákaz

3. PRÍKAZOVÉ ZNAČKY

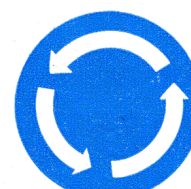
C 1a
Daj prednosť v jazde!

C 1b
Daj prednosť v jazde električke!

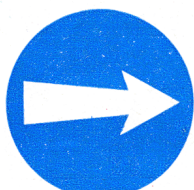
C 2
Stoj, daj prednosť v jazde!

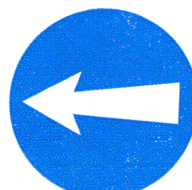
C 3
Križovatka s kruhovým objazdom

C 4a
Príkázaný smer jazdy

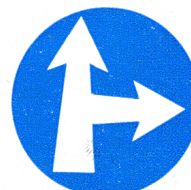
C 4b
Príkázaný smer jazdy

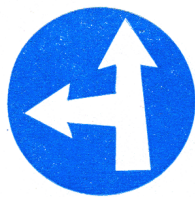
C 4c
Príkázaný smer jazdy

C 4d
Príkázaný smer jazdy

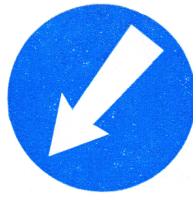
C 4e
Príkázaný smer jazdy

C 4f
Príkazaný smer jazdy

C 5a
Príkazaný smer
obchádzania

C 5b
Príkazaný smer
obchádzania

C 6a
Najnižšia
dovolená rýchlosť

C 6b
Koniec najnižšej
dovolenej rýchlosti

C 7
Chodník pre chodcov

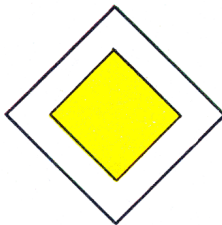

C 8
Chodník pre cyklistov

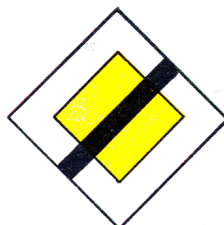

C 9
Iný príkaz

4. INFORMATÍVNE ZNAČKY

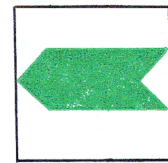
D 1a
Hlavná cesta

D 1b
Koniec hlavnej cesty

D 2
Okruh

D 3
Zmena smeru okruhu

D 4a
Jednosmerná premávka

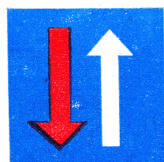
D 4b
Jednosmerná premávka

D 5
Odporúčaná rýchlosť

D 6
Priechod pre chodcov

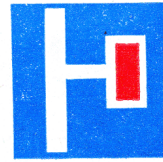
D 7
Prednosť
pred protiidúcimi
vozidlami

D 8
Podchod alebo nadchod

D 9a
Slepá ulica

D 9b
Návesť pred slepou ulicou

D 10
Nemocnica

D 11a
Parkovisko

D 11b
Vyhradené parkovisko

D 11c
Parkovisko vozidiel
taxislužby

D 11d
Parkovisko
s parkovacím kotúčom

D 11e
Parkovisko
s parkovacími hodinami

D 12a
Kolmé státie

D 12b
Šikmé státie

D 13a
Státie na chodníku
(pozdĺžne)

D 13b
Státie na chodníku
(kolmé)

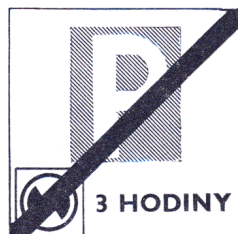
D 13c
Čiastočné státie
na chodníku (pozdĺžne)

D 13d
Čiastočné státie
na chodníku (kolmé)

D 14a
Zóna
s obmedzeným stáťím

D 14b
Koniec zóny
s obmedzeným stáťím

D 15a
Diaľnica

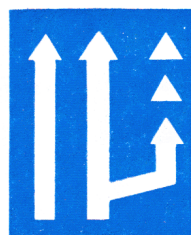
D 15b
Koniec diaľnice

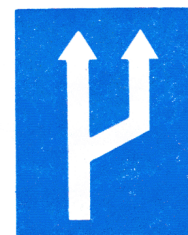
D 16a
Cesta pre motorové
vozidlá

D 16b
Koniec cesty
pre motorové vozidlá

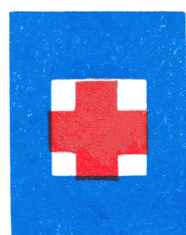
D 17
Jazdný pruh
pre pomalé vozidlá

D 18
Zvýšenie počtu
jazdných pruhov

D 19
Zníženie počtu
jazdných pruhov

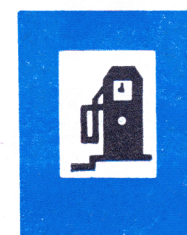
D 20
Prvá pomoc

D 21
Opraváreň

D 22
Telefón

D 23
Čerpacia stanica

D 24a
Táborisko pre stany

D 24b
Táborisko pre obytné prívesy

D 24c
Táborisko pre stany a pre obytné prívesy

D 25
Hotel alebo motel

D 26
Reštaurácia

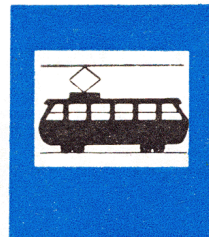
D 27
Občerstvenie

D 28
WC

D 29a
Zastávka autobusu

D 29b
Zastávka električky

D 29c
Zastávka trolejbusu

D 30a
Križovatková predzveš

D 30b
Odbočovacia predzveš

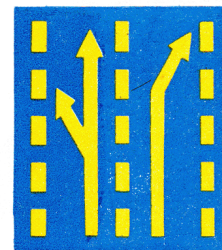
D 31a
Návesť pred križovatkou

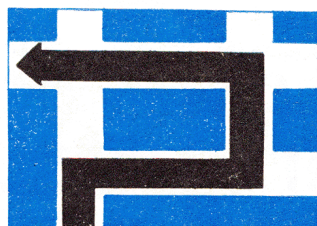
D 31b
Návesť pred križovatkou

D 31c
Návesť pred križovatkou

D 31d
Návesť pred križovatkou

D 31e
Návesť pred križovatkou

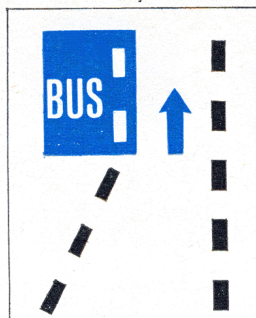
D 31f
Návesť pred križovatkou

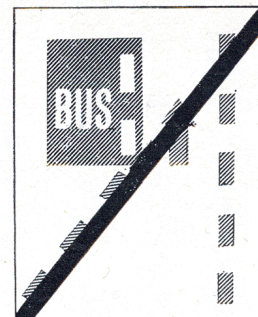
D 31g
Návesť pred križovatkou

D 31h
Návesť pred križovatkou

D 32a
Návesť pred vyhradeným jazdným pruhom

D 32b
Koniec vyhradeného jazdného pruhu

D 33a
Smerová tabuľa (s jedným cieľom)

D 33b
Smerová tabuľa (s dvoma cieľmi)

D 33c
Smerová tabuľa (s jedným cieľom)

D 33d
Smerová tabuľa (s dvoma cieľmi)

D 34a
Smerová tabuľa pre prjazd k diaľnici

D 34b
Smerová tabuľa pre prjazd k diaľnici

D 35a
Smerová tabuľa pre prjazd k ceste pre motorové vozidlá

D 35b
Smerová tabuľa pre prjazd k ceste pre motorové vozidlá

D 36a
Smerová tabuľa pre odbočenie

D 36b
Smerová tabuľa pre odbočenie

D 37a
Diaľková návesť

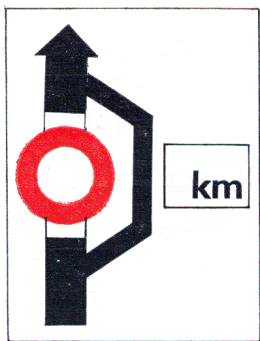

D 37b
Diaľková návesť

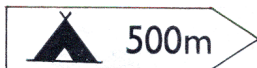
Poznámka: Značky č. D 18, D 19, D 30a, D 30b, D 31g, D 31h, D 36a, D 36b, D 37a, D 37b sa používajú na iných cestách ako diaľniciach a cestách pre motorové vozidlá v žltom vyhotovení na modrom podklade.

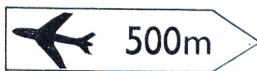
D 38a
Smerová tabuľa na vyznačenie obchádzky

D 38b
Návesť pred obchádzkou

D 38c
Smerová tabuľa
k táborisku

D 38d
Smerová tabuľa
k letisku

D 39a
Obec

D 39b
Koniec obce

D 40a
Cesta I. triedy

D 40b
Cesta I. triedy

D 40c
Cesta II. triedy

D 41
Diaľková cesta
pre medzinárodnú
premávku

D 42
Kilometrovník

D 43a
Hranica kraja

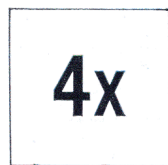

D 43b
Hranica okresu

D 44
Iný názov než názov obce

5. DODATKOVÉ TABUĽKY

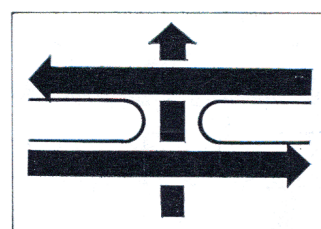
E 1
Celkový počet zákrut

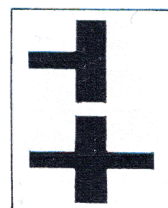
E 2a
Tvar križovatky

E 2b
Tvar križovatky
s vyznačením
prednosti v jazde

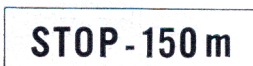
E 2c
Tvar križovatky
s vyznačením
prednosti v jazde

E 2d
Dve križovatky
s vyznačením
prednosti v jazde

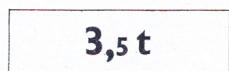
E 3a
Vzdialenosť v metroch

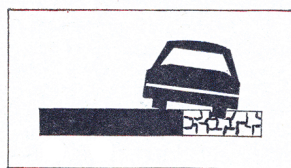
E 3b
Vzdialenosť v metroch
s nápisom STOP

E 4
Dĺžka úseku
v kilometroch

E 5
Celková hmotnosť
v tonách

E 6
Nebezpečná krajina

E 7a
Smerová šípka

E 7b
Smerová šípka

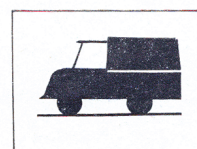
E 8a
Začiatok úseku,
pre ktorý značka platí

E 8b
Pribeh úseku,
pre ktorý značka platí

E 8c
Koniec úseku,
pre ktorý značka platí

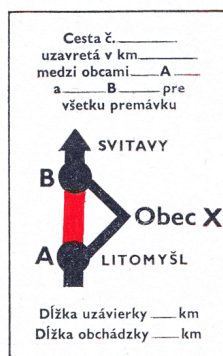

E 8d
Druh vozidla

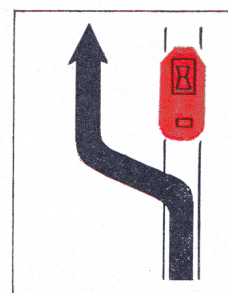
6. ZVLÁŠTNE ZNAČKY

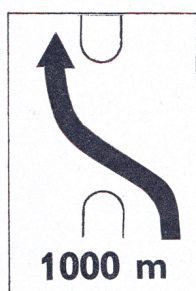
F 1
Zmena miestnej úpravy

F 2
Vyznačenie obchádzky

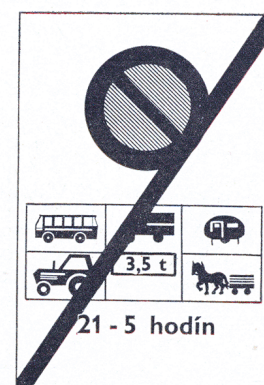
F 3
Povolené obchádzanie
električky v zastávke

F 4
Prejdenie do protismeru

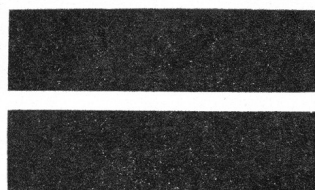
F 5a
Zakázané státie

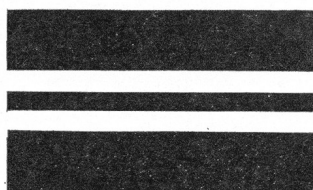
F 5b
Koniec zakázaného státia

II. Vodorovné dopravné značky

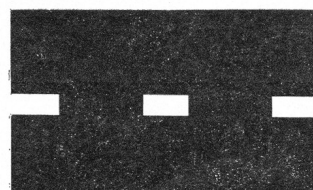
II. Vodorovné dopravné značky

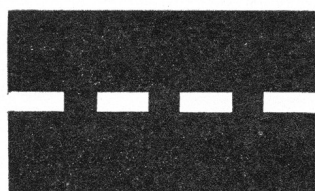
V 1a
Pozdĺžna súvislá čiara

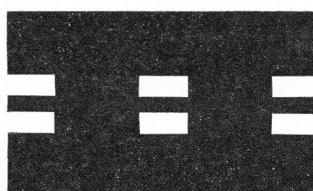
V 1b
Dvojitá pozdĺžna
súvislá čiara

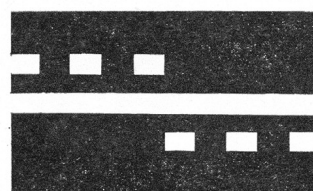
V 2a
Pozdĺžna
prerušovaná čiara

V 2b
Pozdĺžna
prerušovaná čiara

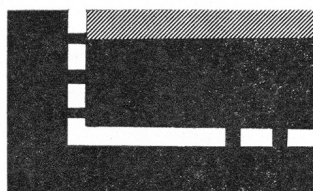
V 2c
Dvojitá pozdĺžna
prerušovaná čiara

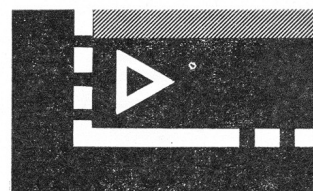
V 3
Pozdĺžna súvislá čiara
doplnená
prerušovanou čiarou

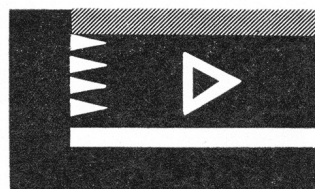
V 4
Vodiaca čiara

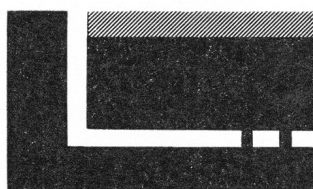
V 5a
Priečna prerušovaná čiara

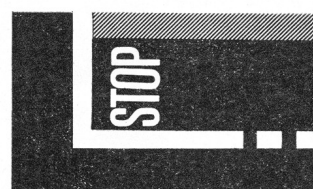
V 5b
Priečna prerušovaná čiara
so symbolom
„Daj prednosť v jazde!“

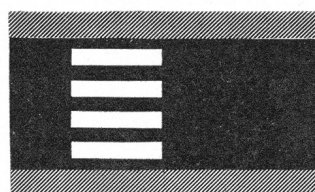
V 5c
Priečna prerušovaná čiara
utváraná trojuholníkmi

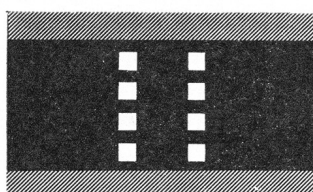
V 6a
Priečna súvislá čiara

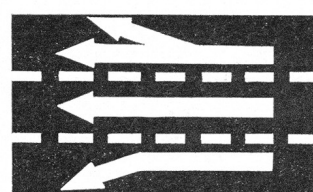
V 6b
Priečna súvislá čiara
s nápisom STOP

V 7
Priechod pre chodcov

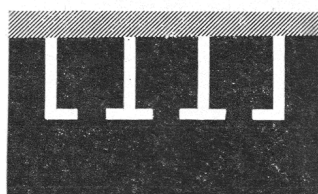
V 8
Priechod pre cyklistov

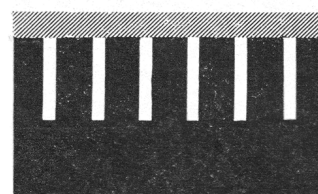
V 9a
Smerové šípky

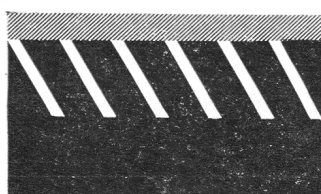
V 9b
Predbežné šípky

V 10a
Státie
(pozdĺž okraja cesty)

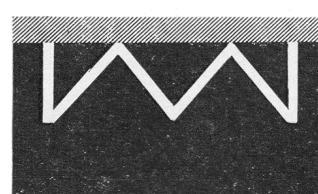
V 10b
Státie
(kolmo na okraj cesty)

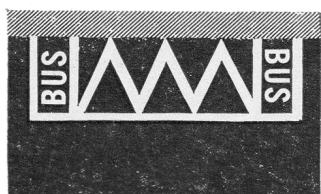
V 10c
Státie
(šikmo na okraj cesty)

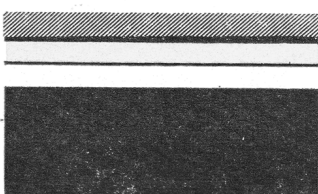
V 10d
Vyhradené parkovisko

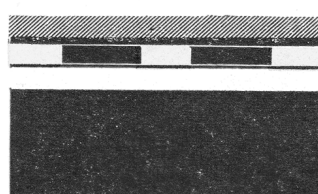
V 11a
Žltá kľukatá čiara

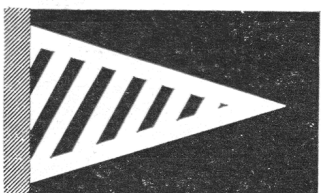
V 11b
Zastávka
autobusu alebo trolejbusu

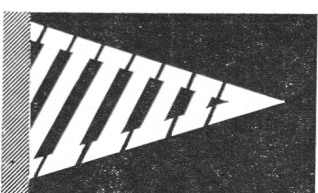
V 12a
Žltá súvislá čiara

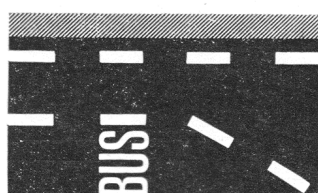
V 12b
Žltá prerušovaná čiara

V 13a
Šikmé rovnobežné čiary
(ohraničené
súvislou čiarou)

V 13b
Šikmé rovnobežné čiary
(ohraničené
prerušovanou čiarou)

V 14
Nápisy na vozovke

III. Dopravné zariadenia

III. Dopravné zariadenia

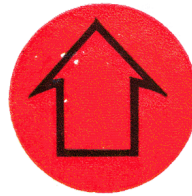
1. SVETELNÉ SIGNÁLY

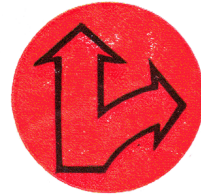
S 1a
Signál pre priamy smer
(zelená šípka)

S 1b
Kombinovaný signál
pre priamy smer
a odbočovanie vpravo
(zelené šípky)

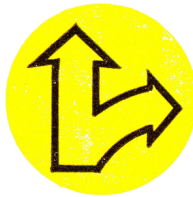
S 2a
Signál pre priamy smer
(červené svetlo)

S 2b
Kombinovaný signál
pre priamy smer
a odbočovanie vpravo
(červené svetlo)

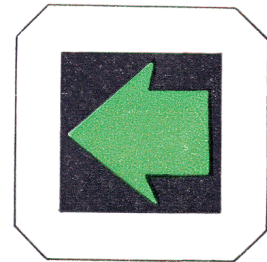
S 3a
Signál pre priamy smer
(žlté svetlo)

S 3b
Kombinovaný signál
pre priamy smer
a odbočovanie vpravo
(žlté svetlo)

S 3c
Signál
žltého svetla
s vyobrazením chodca

S 4
Signál
na opustenie križovatky

S 5a
Signál pre zakázaný
vjazd vozidiel
do jazdného pruhu

S 5b
Signál „Voľno“
pre vjazd vozidiel
do jazdného pruhu

S 6a
Signál pre chodcov
so znamením „Stoj“
(červené svetlo)

S 6b
Signál pre chodcov
so znamením „Voľno“
(zelené svetlo)

S 7a
Signál pre cyklistov
so znamením „Stoj“
(červené svetlo)

S 7b
Signál pre cyklistov
so znamením „Pozor“
(žlté svetlo)

S 7c
Signál pre cyklistov
so znamením „Voľno“
(zelené svetlo)

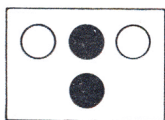

S 8a
Rýchlostný signál
s premenlivým
signálnym znakom

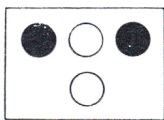
S 8b
Rýchlostný signál
s viacerými premenlivými
signálnymi znakmi

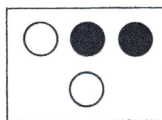
Signály pre električky:

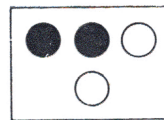
S 9a
Stoj

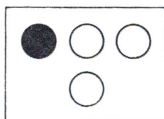
S 9b
Jazda priamo

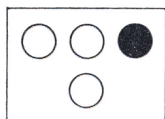
S 9c
Jazda vľavo

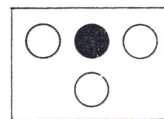
S 9d
Jazda vpravo

S 9e
Jazda priamo a vpravo

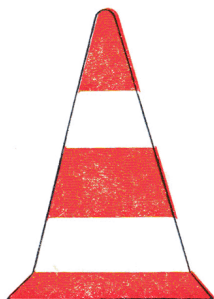
S 9f
Jazda priamo a vľavo

S 9g
Jazda vpravo a vľavo

○ = svetelné pole svieti

2. INÉ DOPRAVNÉ ZARIADENIA

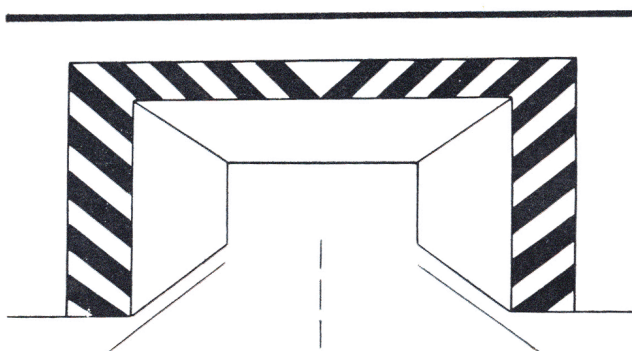
Z 1
Dopravný kužel

Z 2a
Zábrany na označovanie uzávierok

Z 2b
Zábrany na označovanie uzávierok

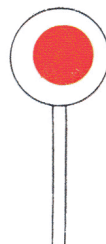
Z 2c
Bielo (žltá) - čierne pruhy označujúce trvalé prekážky

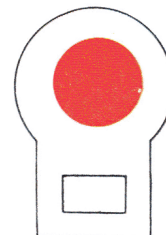
Z 3
Vodiaca tabuľa

Z 4
Smerovacia doska

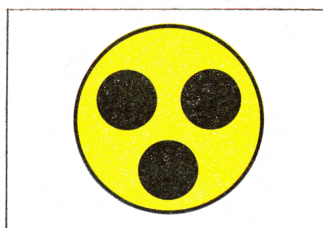
Z 5a
Zastavovací terč (pre príslušníkov)

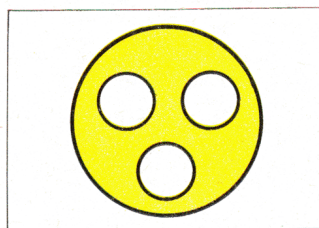
Z 5b
Zastavovací terč (pre iné osoby)

IV. Rozličné označenia

IV. Rozličné označenia

O 1a
Označenie
na náramenných páskach
alebo terčikoch
hluchých osôb

O 1b
Označenie
na náramenných páskach
alebo terčikoch
hluchonemých osôb

O 1c
Označenie
na náramenných páskach
alebo terčikoch
slepých osôb

O 2a
Označenie vozidiel
prepravujúcich telesne
postihnuté osoby

O 2b
Označenie vozidiel
vedených
hluchými osobami

O 3
Označenie vozidiel
začiatočníkov

O 4a
Označenie vozidla
s výbušným nákladom

O 4b
Označenie vozidla
s horľavým nákladom

O 4c
Označenie vozidla
s rádioaktívnym
nákladom

II. diel

VÝZNAM DOPRANÝCH ZNAČIEK A DOPRAVNÝCH ZARIADENÍ

ČASŤ I

ZVISLÉ DOPRAVNÉ ZNAČKY

Čl. 1

Všeobecné ustanovenia

Význam zvislých značiek spravidla vyplýva zo skupiny, do ktorej sú zaradené, z ich názvu, symbolu a pod.

Čl. 2

Výstražné značky

(1) K značkám č. A 2a a č. A 2b a k tabuľke č. E 1 alebo č. E 4:

Ak nasledujú za sebou viac ako dve zákruty, je pod značkou „Dvojitá zákruta, prvá vpravo" (č. A 2a) alebo „Dvojitá zákruta, prvá vľavo" (č. A 2b) umiestnená dodatková tabuľa „Celkový počet zákrut" (č. E 1), na ktorej je vyznačený skutočný počet zákrut; ak je však zákrut viac ako štyri, používajú sa dodatkové tabuľky „Dĺžka úseku v kilometroch" (č. E 4).

(2) K značke č. A 3 a k tabuľke č. E 2a:

Značka „Križovatka" (č. A 3) upozorňuje na križovatku, kde nie je prednosť v jazde upravená dopravnými značkami. V obciach sa spravidla tieto križovatky neoznačujú. Na zvláštny tvar križovatky upozorňuje vodičov dodatková tabuľka „Tvar križovatky" (č. E 2a).

(3) K značke č. A 4 a k tabuľke č. E 2b:

Značka „Križovatka s vedľajšou cestou" (č. A 4) upozorňuje mimo obce na križovatku, kde je na vedľajšej ceste umiestnená značka „Daj prednosť v jazde!" (č. C 1a) alebo „Stoj, daj prednosť v jazde!" (č. C 2). Na zvláštny tvar križovatky a na prednosť, ktorá na nej platí, upozorňuje vodičov dodatková tabuľka „Tvar križovatky s vyznačením prednosti v jazde" (č. E 2b).

(4) K značkám č. A 3 a č. A 4 a k tabuľke č. E 2d:

Každá križovatka je označená samostatne; na dodatkovej tabuľke je preto vyznačený len tvar jednej križovatky. Ak treba vyznačiť dve križovatky nasledujúce tesne za sebou, je umiestnená pod značkou č. A 4 dodatková tabuľka „Dve križovatky s vyznačením prednosti v jazde" (č. E 2d). Obdobná tabuľka sa môže použiť aj pod značkou č. A 3.

(5) K značkám č. A 5a a č. A 5b a k tabuľke č. E 4:

Značka „Nebezpečné klesanie" (č. A 5a) upozorňuje na miesto, kde klesanie cesty presahuje 10 % alebo kde miestne podmienky robia klesanie nebezpečným (tam, kde je železničné priecestie a pod.). V každom prípade je vyznačený skutočný sklon (8 %, 12 % a pod.). To platí obdobne aj pre značku „Nebezpečné stúpanie" (č. A 5b). Ak to

treba, používa sa dodatková tabuľka „Dĺžka úseku v kilometroch" (č. E 4).

(6) K značkám č. A 6a a č. A 6b:

Na miesto, kde je zúžená vozovka, kde sa približuje koľaj električky k chodníku a pod., upozorňuje podľa povahy prípadu značka „Zúžená vozovka (z oboch strán)" (č. A 6a) alebo „Zúžená vozovka (z jednej strany)" (č. A 6b), ktorej symbol môže byť obrátený.

(7) K značke č. A 7 a k tabuľke č. E 4:

Na miesto, kde ja na vozovke priečna stružka alebo hrbol, upozorňuje značka „Nerovnosť vozovky" (č. A 7). Úseky s nerovným povrchom vozovky sa vyznačujú touto značkou s dodatkovou tabuľkou „Dĺžka úseku v kilometroch" (č. E 4).

(8) K značke č. A 8:

Pod značkou „Nebezpečenstvo šmyku" (č. A 8) môže byť umiestnená dodatková tabuľka s nápisom „Za mokra" a pod.

(9) K značke č. A 9:

Značka „Premávka v oboch smeroch" (č. A 9) upozorňuje na úsek cesty, kde na rozdiel od predchádzajúceho úseku ide v príslušnej časti vozovky o dočasnú alebo trvalú premávku v oboch smeroch; na konci takého úseku sa používa značka „Jednosmerná premávka" (č. D 4b). Značka sa používa aj pri ukončení smerove rozdelenej cesty, najmä diaľnice alebo cesty pre motorové vozidlá.

(10) K značke č. A 10:

Značka „Svetelné signály" (č. A 10) upozorňuje vodiča na miesto, kde je premávka riadená svetelnými signálmi, ktoré by inak neočakával, najmä tam, kde nie sú viditeľné z dostatočnej vzdialenosti. Mimo obce je umiestnená pred každou križovatkou, kde je premávka riadená svetelnými signálmi, a najmä tam, kde je nimi (pri čiastočných uzávierkach a pod.) riadená premávka mimo križovatky.

(11) K značke č. A 11:

Značka „Pozor, priechod pre chodcov" (č. A 11) vopred upozorňuje vodičov tam, kde to treba, najmä mimo obce na priechod pre chodcov.

(12) K značke č. A 15:

Značka „Práca na ceste" (č. A 15) upozorňuje na akékoľvek práce na ceste, prípadne jej súčastiach, pokiaľ by mohli ohroziť bezpečnosť účastníkov cestnej premávky alebo osôb pracujúcich na ceste. Značka môže byť umiestnená aj na pracovnom stroji uzavierajúcom pohybujúcu sa pracovnú kolónu.

(13) K značke č. A 16:

Značka „Bočný vietor" (č. A 16) upozorňuje vodičov na úsek cesty, kde prudký vietor môže ohroziť bezpečnosť cestnej premávky.

(14) K značke č. A 19:

Značka „Cyklisti" (č. A 19) upozorňuje na blízkosť miesta, kde cyklisti vchádzajú na vozovku alebo ju prechádzajú.

(15) K značke č. A 20:

Značka „Lietadlá" (č. A 20) upozorňuje na miesto, kde ponad cestu v malej výške preletávajú štartujúce alebo pristávajúce lietadlá.

(16) K značke č. A 21:

Značka „Tunel" (č. A 21) upozorňuje na blízkosť tunela i podjazdu, na ktorý treba vzhľadom na okolnosti vopred upozorniť.

(17) K značke č. A 22 a k tabuľke č. E 6:

Značka „Iné nebezpečenstvo" (č. A 22) upozorňuje na iné nebezpečné miesta než na tie, ktoré možno vyznačiť zvláštnou značkou. Druh nebezpečenstva je vyznačený na tabuľke pod značkou vhodným symbolom, napr. „Nebezpečná krajnica" (č. E 6) alebo stručným nápisom („Prievoz - 300 m" a pod.).

(18) K výstražným značkám s tabuľkou č. E 3a:

Ak to treba, môže byť pred každou výstražnou značkou umiestnená predbežná značka; potom sa používa pod príslušnou značkou dodatková tabuľka "Vzdialenosť v metroch" (č. E 3a) udávajúca vzdialenosť k nebezpečnému miestu.

(19) K výstražným značkám s tabuľkou č. E 4:

Ak nebezpečné miesto tvorí dlhší úsek (s nebezpečným klesaním, zúženou vozovkou, nebezpečenstvom šmyku, zveri a pod.) je pod príslušnou značkou umiestnená dodatková tabuľka „Dĺžka úseku v kilometroch" (č. E 4).

(20) K značkám č. A 23 až č. A 27:

Výstraha pred železničným priecestím je zdôraznená značkami „Návestná tabuľa" (č. A 25a až č. A 25c) umiestnenými vo vzdialenosti 240 m, 160 m a 80 m pred železničným priecestím. Nad značkou č. A 25a je umiestnená značka „Železničné priecestie so závorami" (č. A 23) alebo „Železničné priecestie bez závor" (č. A 24). Ak je vzdialenosť medzi dvoma železničnými priecestiami kratšia ako 240 m, je pred druhým priecestím umiestnená značka č. A 23 alebo č. A 24 nad značkou č. A 25b, a ak je táto vzdialenosť kratšia ako 160 m, nad značkou č. A 25c; ak je táto vzdialenosť kratšia ako 80 m, používa sa značka č. A 25c, nad ktorou je pod značkou č. A 23 alebo č. A 24 umiestnená dodatková tabuľka „Vzdialenosť v metroch" (č. E 3a) udávajúca vzdialenosť priecestia. Ak by vzdialenosť medzi označením dvoch priecestí bola kratšia ako 30 m, je značka pre obe priecestia spoločná; ak ide o železničné priecestia bez závor, je pod značkou č. A 24 umiestnená dodatková tabuľka s nápisom „2x". Na označenie železničného priecestia na odbočujúcej ceste sa používa dodatková tabuľka „Smerová šípka" (č. E 7a alebo č. E 7b) umiestnená nad značkami č. A 25a až č. A 25c. Ak je však priecestie na ceste menšieho významu, označuje sa len na tejto ceste, a ak je jeho vzdialenosť od križovatky menšia ako 80 m, používa sa aj tu dodatková tabuľka č. E 3a udávajúca vzdialenosť železničného priecestia. Na označenie železničného priecestia, kde treba upozorniť na nedostatočný rozhľad po železničnej trati, najmä kde cesta zvierá so železničnou traťou ostrý uhol, možno použiť nad značkou č. A 25c dodatkovú tabuľku s vyznačením tvaru križovania cesty so železničnou traťou. Železničné priecestie bez závor je označené aj značkou „Výstražný kríž pre železničné priecestie bez závor jednokoľajové" (č. A 26a) alebo „Výstražný kríž pre železničné priecestie bez závor viackoľajové" (č. A 26b), ktorá je umiestnená tesne pred železničným priecestím bez závor. Značkou „Vlečkové priecestie" (č. A 27) sú označené priecestia, ktoré nie sú opatrené závorami ani označené značkou č. A 26a alebo č. A 26b; na týchto priecestiach sa nepoužívajú značky č. A 25a až č. A 25c.

Čl. 3

Zákazové značky

(1) K značkám č. B 1 a č. B 2:

Pod značkou „Zákaz vjazdu všetkých vozidiel (v oboch smeroch)" (č. B 1) môže byť umiestnená dodatková tabuľka s nápisom „Vyhradené na hry detí", „Vyhradené na sánkovanie" a pod. Značka č. B 1 s dodatkovou tabuľkou s nápisom „Vyhradené pre chodcov" sa používa tam, kde je celá vozovka vyhradená pre chodcov. Výnimky zo

zákazu podľa značky č. B 1 sú vždy uvedené len na dodatkovej tabuľke. Značka „Zákaz vjazdu všetkých vozidiel" (č. B 2) sa používa aj vnútri križovatiek.

(2) K zákazovým značkám s tabuľkou „Pre zásobovanie vjazd povolený" alebo „Dopravnej obsluhy vjazd povolený":

Ak je pod niektorou zo značiek zakazujúcich vjazd, najmä pod značkou „Zákaz vjazdu všetkých vozidiel (v oboch smeroch)" (č. B 1) umiestnená dodatková tabuľka s nápisom „Pre zásobovanie vjazd povolený" je vjazd povolený vozidlám, ktoré tu zabezpečujú zásobovanie podnikov alebo opravárenské, údržbárske a podobné služby. Tam, kde sa použije dodatková tabuľka s nápisom „Dopravnej obsluhy vjazd povolený", je vjazd povolený vozidlám, ktoré tu zabezpečujú zásobovanie podnikov alebo opravárenské, údržbárske a podobné služby a taxislužby a ďalej aj vozidlám, ktorých prevádzatelia tu majú trvalé bydlisko, sídlo alebo garáž, a vozidlám telesne postihnutých osôb s označením č. O 2a. Nápis môže byť v oboch prípadoch doplnený uvedením času, po ktorý je vjazd povolený.

(3) K značke č. B 4:

Značka „Zákaz vjazdu nákladných automobilov" (č. B 4) platí aj pre špeciálne automobily postavené na strojových spodkoch nákladných automobilov alebo autobusov; neplatí však pre špeciálne obytné automobily.

(4) K značke č. B 6:

Značka „Zákaz vjazdu traktorov" (č. B 6) platí aj pre jednonápravové kultivačné traktory, pre samohybné zberové poľnohospodárske a lesné stroje a pojazdné pracovné stroje.

(5) K značke č. B 10:

Značka „Zákaz vjazdu ručných vozíkov" (č. B 10) zakazuje vjazd ročným vozíkom s celkovou šírkou väčšou ako 60 cm.

(6) K značke č. B 12:

Značka „Zákaz vjazdu vyznačených vozidiel" (č. B 12) sa používa, ak treba určiť zákaz vjazdu vozidiel viacerých druhov; tieto druhy vozidiel sú vyznačené symbolmi použitými na značkách č. B 4 až č. B 10 a majú potom obdobný význam. Obdobná značka sa použije, ak ide iba o zákaz vjazdu dvoch druhov vozidiel.

(7) K značke č. B 13 a k tabuľke s nápisom „Jediné vozidlo ... t":

Pre značku „Zákaz vjazdu vozidiel, ktorých okamžitá hmotnosť presahuje vyznačenú hranicu" (č. B 13) rozhoduje pri súpravách vozidiel súčet okamžitých hmotností všetkých vozidiel súpravy. Na zákaz možno upozorniť na predchádzajúcej križovatke značkou „Návesť pred križovatkou" (č. D 31c, prípadne č. D 31f) so symbolom značky č. B 13. Ak je značka č. B 13 doplnená tabuľkou s nápisom „Jediné vozidlo ... t", smie na most vojsť vozidlo, ktorého okamžitá hmotnosť, a ak ide o súpravu, okamžitá hmotnosť všetkých vozidiel súpravy, síce presahuje údaj na značke, nie však údaj na tabuľke; vodič je povinný zabezpečiť, aby na most súčasne nevchádzali zo žiadneho smeru iné vozidlá; za tým účelom je prípadne oprávnený zastavovať iné vozidlá.

(8) K značke č. B 14:

Pre značku „Zákaz vjazdu motorových vozidiel, ktorých okamžité zaťaženie na nápravu presahuje vyznačenú hranicu" (č. B 14) sa zaťažením na nápravu rozumie statické zaťaženie vozovky nápravou.

(9) K značke č. B 15:

Pre značku „Zákaz vjazdu vozidiel, ktorých šírka presahuje vyznačenú hranicu" (č. B 15) je rozhodujúca okamžitá šírka, včítane nákladu. Na zákaz možno upozorniť na predchádzajúcej križovatke značkou obdobnou značke „Návesť pred križovatkou" (č. D 31c, prípadne č. D 31f), ale so symbolom značky č. B 15.

(10) K značke č. B 16:

Pre značku „Zákaz vjazdu vozidiel, ktorých výška presahuje vyznačenú hranicu" (č. B 16) je rozhodujúca okamžitá výška, včítane nákladu. Značka sa umiestňuje aj nad samotným podjazdom nad stredom príslušného jazdného pásu. Umiestňuje sa aj pred železničnými priecestiami elektrifikovaných tratí. Na zákaz možno upozorniť na predchádzajúcej križovatke značkou „Návesť pred križovatkou" (č. D 31f, prípadne č. D 31c) so symbolom značky č. B 16.

(11) K značke č. B 17:

Pre značku „Zákaz vjazdu vozidiel alebo súprav vozidiel, ktorých dĺžka presahuje vyznačenú hranicu" (č. B 17) je rozhodujúca okamžitá dĺžka, včítane nákladu. Na zákaz možno

upozorniť na predchádzajúcej križovatke značkou „Návesť pred križovatkou" (č. D 31c, prípadne č. D 31f) so symbolom značky č. B 17.

(12) K značke č. B 18:

Značka „Zákaz vjazdu vozidiel prepravujúcich nebezpečný náklad" (č. B 18) zakazuje vjazd vozidlám prepravujúcim výbušný, ľahko horľavý alebo inak nebezpečný náklad, ktorého množstvo a prípadne bližšia povaha sú určené na dodatkovej tabuľke.

(13) K značke č. B 19:

Značka „Zákaz vjazdu vozidiel prepravujúcich náklad, ktorý môže spôsobiť znečistenie vody" (č. B 19) zakazuje vjazd vozidlám prepravujúcim ropu alebo ropné materiály alebo iné materiály, ktoré by mohli spôsobiť znečistenie vody, ktorých množstvo a prípadne aj povaha sú určené na dodatkovej tabuľke.

(14) K značke č. B 20a:

Značka „Obmedzená rýchlosť" (č. B 20a) zakazuje vodičovi prekročiť hranicu rýchlosti uvedenú v km za hodinu na značke.

(15) K značke č. B 21a:

Značka „Zákaz predchádzania" (č. B 21a) zakazuje vodičovi predchádzať motorové vozidlo, s výnimkou motocykla bez postranného vozíka. Pod značkou môže byť umiestnená dodatková tabuľka s nápisom „Predchádzať traktory dovolené" a pod.

(16) K značke č. B 22a:

Značka „Zákaz predchádzania pre nákladné automobily" (č. B 22a) zakazuje vodičovi nákladného automobilu s celkovou hmotnosťou vyššou ako 3500 kg predchádzať motorové vozidlo, s výnimkou motocykla bez postranného vozíka.

(17) K značkám č. B 4, č. B 12, č. B 20a a č. B 22a s nápisom „3,5 t" a pod. alebo s tabuľkou č. E 5:

Na značke „Zákaz vjazdu nákladných automobilov" (č. B 4), „Zákaz vjazdu vyznačených vozidiel" (č. B 12), „Obmedzená rýchlosť" (č. B 20a) a „Zákaz predchádzania pre nákladné automobily" (č. B 22a) môže byť v spodnej časti značky, ak tým nie je narušená čitateľnosť symbolu, obmedzená nápisom „3,5 t" a pod. platnosť značky len na vozidlá vyznačené na značke, ktorých celková hmotnosť presahuje údaj na značke; ak je to však vhodnejšie, používa sa dodatková tabuľka „Celková hmotnosť v tonách" (č. E 5). Pri súpravách vozidiel rozhoduje súčet celkových hmotností všetkých vozidiel súpravy. Na značke alebo na dodatkovej tabuľke môže byť vyznačený aj čas, po ktorý zákaz platí.

(18) K značke č. B 23a a k tabuľke č. E 4:

Pod značkou „Zákaz zvukových výstražných znamení" (č. B 23a) sa môže umiestniť dodatková tabuľka „Dĺžka úseku v kilometroch" (č. E 4) udávajúca dĺžku úseku, pre ktorý zákaz platí.

(19) K značke č. B 26:

Ak sa na zúženom mieste použije značka „Prednosť protiídúcich vozidiel" (č. B 26), používa sa na opačnej strane značka „Prednosť pred protiídúcimi vozidlami" (č. D 7).

(20) K značke č. B 27:

Pri značke „Colný úrad" (č. B 27) sa uvádza pod nápisom „Clo" preklad v reči susedného štátu.

(21) K značkám č. B 28 a č. B 29 a k tabuľkám č. E 8a, č. E 8b a č. E 8c:

Na značke „Zákaz zastavenia" (č. B 28) a „Zákaz státi" (č. B 29) môžu byť v spodnej časti, ak tým nie je narušená čitateľnosť symbolu, vyznačené nápisy obmedzujúce zákaz na určité hodiny alebo dni v týždni alebo mesiace alebo vynímajúce zo zákazu určité druhy vozidiel; ak je to však vhodnejšie, používa sa dodatková tabuľka. Ak sú zákazy obmedzené iba na určitý čas, potom mimo tohto času neplatia, ak sa inak dodržia platné ustanovenia vyhlášky. Ak treba vyznačiť úsek, v ktorom platí zákaz alebo obmedzenie vyjadrené značkami č. B 28 alebo č. B 29, je začiatok úseku vyznačený dodatkovou tabuľkou „Začiatok úseku, pre ktorý značka platí" (č. E 8a) a koniec úseku dodatkovou tabuľkou „Koniec úseku, pre ktorý značka platí" (č. E 8c); tam, kde to treba, sa môže použiť aj dodatková tabuľka „Priebeh úseku, pre ktorý značka platí" (č. E 8b).

(22) K značke č. B 31:

Značka „Iný zákaz" (č. B 31) určuje iný zákaz než ten, ktorý možno vyznačiť zvláštnou značkou; zákaz je vyjadrený stručným nápisom na značke („Nakladanie a skladanie zakázané" a pod.). Ak sa použije nápis „Prejazd zakázaný", nesmie vodič prejsť označeným úsekom v plynulej jazde, môže tam vojsť, pokiaľ jazdu preruší (za účelom naloženia alebo zloženia nákladu a pod.)

Ak treba vyznačiť dĺžku úseku, v ktorom iný zákaz platí, používa sa obdobne ustanovenie odseku 21.

Čl. 4

Príkazové značky

(1) K značkám č. C 1a a č. C 2:

Značka „Daj prednosť v jazde!“ (č. C 1a) alebo „Stoj, daj prednosť v jazde!“ (č. C 2) označuje vedľajšiu cestu tam, kde je prednosť v jazde na križovatke upravená dopravnými značkami; prípadne sa používa vnútri väčších a zložitejších križovatiek. Značka sa používa aj pre vodiča električky tam, kde sa rozhodne v sporných prípadoch, že musí dávať prednosť v jazde ostatným vozidlám, a to prípadne s dodatkovou tabuľkou s vhodným nápisom („Súbežne idúcim vozidlám“ a pod.), alebo aj tam, kde treba vodičovi električky pripomenúť, že vchádza na cestu z miesta ležiaceho mimo cesty.

(2) K značke č. C 2:

Značka „Stoj, daj prednosť v jazde!“ (č. C 2) sa používa, ak to vyžadujú miestne podmienky, najmä nedostatočný rozhľad, aby sa vodičovi uložila povinnosť zastaviť vozidlo. Značka sa používa aj pred železničnými priecestiami tam, kde vodičom treba uložiť povinnosť zastaviť vozidlo.

(3) K značkám č. C 1a a č. C 2 s tabuľkou č. E 2b alebo č. E 2c:

Značka „Daj prednosť v jazde!“ (č. C 1a) a „Stoj, daj prednosť v jazde!“ (č. C 2) je doplnená, ak vodiča treba upozorniť na zvláštny tvar križovatky, a aká prednosť na nej platí, dodatkovou tabuľkou „Tvar križovatky s vyznačením prednosti v jazde“ (č. E 2b). Dodatková tabuľka č. E 2c sa používa tam, kde situácia vyžaduje, aby vodič bol upozornený na križovatku s cestou smerove rozdelenou (deliacim pásom alebo pásmi a pod.).

(4) K značke č. C 1b:

Značka „Daj prednosť v jazde električke!“ (č. C 1b) sa používa, ak by s ohľadom na miestne podmienky bola prednosť v jazde medzi električkou a ostatnými vozidlami sporná a ak treba dať prednosť v jazde električke. Značka sa používa aj tam, kde vodičom treba pripomenúť ich povinnosť dať električkám prednosť v jazde podľa pravidiel (električke odbočujúcej vpravo a pod.), a prípadne aj tam, kde situácia vyžaduje, aby sa prednosť v jazde odchyľne od pravidiel (pri vchádzaní na cestu a pod.) zmenila v prospech električky.

(5) K značke č. C 3:

Značka „Križovatka s kruhovým objazdom“ (č. C 3) nemá iný význam, než prikázaný smer jazdy cez križovatku, t. zn., že vodič idúci po kruhovom objazde je povinný dávať prednosť v jazde vozidlám prichádzajúcim do okruhu sprava. Ak vodiča treba upozorniť na zvláštny tvar tejto križovatky, umiestni sa pod značkou dodatková tabuľka „Tvar križovatky“ (č. E 2a).

(6) K značkám č. C 4a až č. C 4f:

Značka „Prikázaný smer jazdy“ (č. C 4a až č. C 4f) sa používa na označenie určeného alebo miestnou úpravou zmeneného smeru jazdy, najmä pri radení pred križovatkou. Dve značky umiestnené vedľa seba (značky č. C 4a až č. C 4b alebo č. C 4a až č. C 4c a pod.) sa používajú tam, kde ide o dva jazdné pruhy a pokiaľ značky nie sú umiestnené nad vozovkou. Značky č. C 4d, č. C 4e a č. C 4f sa ako samostatné používajú iba pre jeden jazdný pruh.

(7) K značkám č. C 5a a č. C 5b:

Značka „Prikázaný smer obchádzania“ (č. C 5a a č. C 5b) sa používa tam, kde je vodič povinný obchádzať ostrovček alebo prekážku iba v smere vyznačenom šípku.

(8) K značke č. C 6a a k tabuľke č. E 4:

Pod značkou „Najnižšia dovolená rýchlosť“ (č. C 6a) je prípadne umiestnená dodatková tabuľka „Dĺžka úseku v kilometroch“ (č. E 4) vyznačujúca dĺžku úseku, pre ktorý príkaz platí. Ak treba určiť dolnú aj hornú hranicu rýchlosti jazdy, používa sa súčasne aj značka „Obmedzená rýchlosť“ (č. B 20a).

(9) K značke č. C 7:

Tam, kde pre chodcov značka „Chodník pre chodcov“ (č. C 7) určuje vymedzený pruh alebo chodník, sú chodci a osoby im na roveň postavené povinní ich používať. Používať ich smie aj cyklista vedúci bicykel a osoba, ktorá sa pohybuje pomocou vozíka pre telesne postihnuté osoby; ak ide o ručný vozík s pomocným motorčekom, nesmie potom jeho rýchlosť pri jazde prekročiť 4 km za hodinu. Iným účastníkom cestnej premávky je používanie vymedzeného pruhu alebo chodníka zakázané.

(10) K značke č. C 8:

Tam, kde značka „Chodník pre cyklistov“ (č. C 8) určuje vymedzený pruh alebo chodník pre cyklistov, je cyklista povinný ich používať. Chodci a osoby im na roveň postavené ich môžu používať, ak neohrozia premávku cyklistov. Iným účastníkom cestnej premávky je používanie vymedzeného pruhu alebo chodníka zakázané.

(11) K značke č. C 9a a k tabuľke č. E 7a a č. E 7b:

Značka „Iný príkaz“ (č. C 9) určuje iný príkaz než ten, ktorý možno vyjadriť zvláštnou značkou; príkaz je vyjadrený stručným nápisom na značke („Prechádzajte po priechode“, „Použite podchod“,

„Použite chodník pre chodcov“, „Prejdite na druhú stranu“ a pod.). Ak sa použije značka na upozornenie na blízkosť priechodu, nadchodu alebo podchodu, ktoré sú chodci povinní používať, je pod značkou umiestnená dodatková tabuľka „Smerová šípka“ (č. E 7a alebo č. E 7b); šípku prípadne možno vyznačiť v spodnej časti samotnej značky. Ak to treba, umiestni sa pod značkou č. C 9 dodatková tabuľka, na ktorej sa uvedie obdobne ako na značke č. E 4 alebo vhodným nápisom úsek, pre ktorý značka platí.

Čl. 5

K zákazovým aj príkazovým značkám

Značky č. B 1 až č. B 31 a č. C 1a až č. C 9:

(1) Zákaz, obmedzenie alebo príkaz vyjadrený týmito značkami sa končí na najbližšej križovatke, pokiaľ sa nepoužije značka s dodatkovou tabuľkou „Koniec úseku, pre ktorý značka platí“ (č. E 8c).

(2) Ak je zákazová alebo príkazová značka umiestnená nad vozovkou, platí zákaz alebo príkaz len pre jazdný pruh, nad ktorým je značka umiestnená.

(3) K značkám s tabuľkou č. E 3a alebo č. E 3b:

Ak treba, môže byť pred každou zákazovou alebo príkazovou značkou umiestnená na najbližšej predchádzajúcej križovatke predbežná značka; potom sa pod príslušnou značkou používa dodatková tabuľka „Vzdialenosť v metroch“ (č. E 3a) udávajúca vzdialenosť k miestu, kde sa zákaz, obmedzenie alebo príkaz začína. Na tabuľke môžu byť uvedené ďalšie potrebné údaje (o obchádzke a pod.). Pri značkách „Daj prednosť v jazde!“ (č. C 1a) a „Stoj, daj prednosť v jazde!“ (č. C 2) sa ako predbežná používa vždy iba značka č. C 1a, pod ktorou je umiestnená dodatková tabuľka „Vzdialenosť v metroch“ (č. E 3a), a ak ide o predbežnú značku k značke č. C 2, dodatková tabuľka „Vzdialenosť

v metroch s nápisom STOP“ (č. E 3b). Tam, kde sa značka č. C 2 použije pred železničným priecestím, používa sa vždy aj predbežná značka.

Čl. 6

Informatívne značky

(1) K značke č. D 1a a k tabuľke č. E 2b:

Značka „Hlavná cesta“ (č. D 1a) označuje hlavnú cestu. V obci táto značka upozorňuje vodičov na križovatku, kde je na vedľajšej ceste umiestnená značka „Daj prednosť v jazde!“ (č. C 1a) alebo „Stoj, daj prednosť v jazde!“ (č. C 2). Na zvláštny tvar križovatky a prednosť v jazde, ktorá na nej platí, vodičov upozorňuje dodatková tabuľka „Tvar križovatky s vyznačením prednosti v jazde“ (č. E 2b). Ustanovenie článku 2 ods. 4 platí tu obdobne. Mimo obce informuje značka č. D 1a za križovatkou vodiča o tom, že na najbližšej križovatke má prednosť v jazde.

(2) K značke č. D 1b a k tabuľke č. E 3a:

Značka „Koniec hlavnej cesty“ (č. D 1b) informuje vodičov o tom, že na najbližšej križovatke cesta už nemá prednosť v jazde. Pod značkou môže byť umiestnená dodatková tabuľka „Vzdialenosť v metroch“ (č. E 3a) udávajúca vzdialenosť ku križovatke, kde prednosť v jazde už neplatí.

(3) K značkám č. D 2a a č. D 3:

Značkou „Okruh“ (č. D 2) sú vyznačené okruhy zriadené na obchádzanie obcí alebo ich častí. Ak je zriadené viac okruhov, označujú sa v spodnej časti značky od stredu obce postupne rímskymi číslicami začínajúc I. Podporne sa používajú aj pruhy rovnakej farby na stĺpoch nadzemného vedenia. Značka „Zmena smeru okruhu“ (č. D 3) upozorňuje na zmenu smeru okruhu. Na križovatke, kde majú mať vozidlá idúce po okruhu prednosť v jazde, je táto prednosť upravená značkami.

(4) K značke č. D 4a a č. D 4b:

Na označenie jednosmernej cesty sa podľa miestnych podmienok používa značka „Jednosmerná premávka“ (č. D 4a), ktorá je umiestnená skoro rovnobežne s pozdĺžnou osou cesty, alebo značka „Jednosmerná premávka“ (č. D 4b), ktorá je umiestnená kolmo na túto os. Na opačnej strane sa používa značka „Zákaz vjazdu všetkých vozidiel“ (č. B 2). Značka č. D 4b sa používa aj vtedy, ak sa po použití značky „Premávka v oboch smeroch“ (č. A 9) v príslušnej časti vozovky opäť začína premávka len v jednom smere.

(5) K značke č. D 5 a k tabuľke č. E 4:

Značka „Odporúčaná rýchlosť“ (č. D 5) vodičom odporúča, aby za normálnych podmienok šli v rozmedzí rýchlostí uvedených v čísliciach na značke. Pod značkou je prípadne umiestnená dodatková tabuľka, na ktorej sa uvedie obdobne ako na značke č. E 4 dĺžka úseku, pre ktorý odporúčanie platí.

(6) K značke č. D 6:

Značka „Priechod pre chodcov“ (č. D 6) označuje priechod najmä tam, kde ho vodič nemôže očakávať; nepoužíva sa preto na križovatkách s premávkou riadenou svetelnými signálmi a pod.

(7) K značkám č. D 9a a č. D 9b:

Značka „Slepá ulica“ (č. D 9a) označuje ulicu, ktorú už nekrižuje ďalšia komunikácia, ktorou by bolo možné pokračovať v jazde. Ako predbežná značka sa používa „Návesť pred slepou ulicou“ (č. D 9b).

(8) K značkám č. D 11b a č. D 11c:

Pod značkou „Vyhradené parkovisko“ (č. D 11b) je umiestnená dodatková tabuľka s názvom organizácie alebo s iným údajom, z ktorého je zjavné, komu je parkovisko vyhradené, a s uvedením času, pre ktorý je vyhradené parkovisko povolené; ak na dodatkovej tabuľke čas nie je uvedený, je parkovisko vyhradené na neobmedzený čas. Značka „Parkovisko vozidiel taxislužby“ (č. D 11c) sa používa s vhodným nápisom aj v iných prípadoch vyhradených parkovísk (pre vozidlá záchranej služby s nápisom „SANITA“ a pod.). Na značke môžu byť vyznačená aj štátna poznávacia značka vozidla alebo symbol osôb telesne postihnutých, pre ktoré je parkovisko vyhradené. Mimo času vyznačeného na značke, prípadne na dodatkovej tabuľke smú na vyznačenom mieste vodiči iných vozidiel zastaviť alebo stáť aj po čas dlhší ako tri minúty, ak inak dodržia platné ustanovenia vyhlášky. Na dodatkovej tabuľke môže byť vyznačený spôsob státia obdobne podľa ustanovenia odseku 10.

(9) K značkám č. D 11d a č. D 11e:

Tam, kde je umiestnená značka „Parkovisko s parkovacím kotúčom“ (č. D 11d), je vodič povinný pri začiatku stáťia kotúč vo vozidle viditeľne umiestniť a nastaviť na ňom čas začiatku stáťia, ktorý nesmie až do odjazdu nijak meniť. Kde je umiestnená značka „Parkovisko s parkovacími hodinami“ (č. D 11e), ide o platené parkovisko, kde čas stáťia vyznačujú parkovacie hodiny; vodič je povinný spravovať sa bližšími údajmi na značke alebo na parkovacích hodinách. Na značkách č. D 11d a č. D 11e môžu byť v spodnej časti vyznačené nápisy s údajmi potrebnými pre spôsoby stáťia; ak to treba, používa sa dodatková tabuľka so stručným nápisom.

(10) K značkám č. D 12a, č. D 12b a č. D 13a až č. D 13d:

Značka „Kolmé státie“ (č. D 12a) alebo „Šikmé státie“ (č. D 12b) sa podľa miestnych podmienok používa na vyznačenie týchto spôsobov stáťia tak, ako sú, alebo nie sú vyznačené vodorovnými značkami na vozovke; na toto vyznačenie však možno použiť aj dodatkové tabuľky s rovnakými symbolmi pod značkou „Parkovisko“ (č. D 11a). Obdobná značka sa môže použiť aj na vyznačenie pozdĺžneho spôsobu stáťia. Ak na značkách na parkovanie alebo na dodatkovej tabuľke nie je vyznačený spôsob stáťia, smie sa stáť iba pozdĺžne. Niektoré zo značiek pre státie na chodníku (č. D 13a až č. D 13d) sa používajú na vyznačenie spôsobu dovoleného stáťia na chodníku tak, ako je, alebo nie je vyznačený vodorovnými značkami na vozovke; aj na toto vyznačenie však možno použiť dodatkové tabuľky pod značkou „Parkovisko“ (č. D 11a). Symbol spôsobu stáťia môže byť na jednosmernej ulici obrátený tak, ako to je na vzore značky č. D 12b. Motorovým vozidlám a jazdným súpravám s celkovou hmotnosťou vyššou ako 3500 kg a zvláštnym motorovým vozidlám nie je dovolené stáť na chodníku ani tam, kde sa použije niektorá zo značiek č. D 13a až č. D 13d.

(11) K značkám č. D 11a až č. D 11e, č. D 12a, č. D 12b a č. D 13a až č. D 13d a k tabuľkám č. E 8a až č. E 8c:

Na týchto značkách sa môže použiť aj vhodný symbol vozidiel, ktorým je parkovisko určené.

Na vymedzenie priestoru parkoviska vyznačeného podľa ustanovení odsekov 8, 9 a 10, pokiaľ nevyplýva z počtu vozidiel vyznačených na značke alebo dodatkovej tabuľke a pokiaľ nie je vymedzený vodorovnými značkami, sa používajú dodatkové tabuľky „Začiatok úseku, pre ktorý značka platí“ (č. E 8a) a „Koniec úseku, pre ktorý značka platí“ (č. E 8c), prípadne aj značka „Pribeh úseku, pre ktorý značka platí“ (č. E 8b).

(12) K značkám č. D 14a a č. D 14b:

Značkami „Zóna s obmedzeným stáťim“ (č. D 14a) a „Koniec zóny s obmedzeným stáťim“ (č. D 14b) sa vyznačujú zóny s časovo alebo inak obmedzeným stáťim; vodič je povinný spravovať sa bližšími údajmi v spodnej časti značky alebo na dodatkovej tabuľke. Značka č. D 14b môže byť umiestnená na rube značky č. D 14a.

(13) K značkám č. D 15a a č. D 16a:

Značky „Diaľnica“ (č. D 15a) a „Cesta pre motorové vozidlá“ (č. D 16a) informujú vodiča o tom, že od miesta, kde je značka umiestnená, platia osobitné ustanovenia o premávke na diaľniciach alebo na cestách vyhradených premávke motorových vozidiel. Ak je na ceste pre motorové vozidlá výnimočne povolený vjazd z miest ležiacich mimo cesty, je pod značkou „Cesta pre motorové vozidlá“ (č. D 16a) umiestnená dodatková tabuľka s nápisom, ktorý o tom vodiča informuje.

(14) K značkám č. D 15b a č. D 16b a k tabuľke č. E 3a:

Značky „Koniec diaľnice“ (č. D 15b) a „Koniec cesty pre motorové vozidlá“ (č. D 16b) informujú vodičov o tom, že od miesta, kde je značka umiestnená, prestávajú platiť osobitné ustanovenia o

premávky na diaľniciach alebo na cestách pre motorové vozidlá. Značka č. D 15b alebo č. D 16b sa používa aj ako predbežná s vyznačením vzdialenosti v spodnej časti značky alebo na dodatkovej tabuľke „Vzdialenosť v metroch“ (č. E 3a).

(15) K značke č. D 17:

Značka „Jazdný pruh pre pomalé vozidlá“ (č. D 17) upozorňuje vodičov na osobitný jazdný pruh určený motorovými vozidlami, ktoré v takto vyznačenom úseku nedosiahnu vyššiu rýchlosť ako 50 km za hodinu. Počet šípok na značke zodpovedá počtu jazdných pruhov v danom smere. Na konci jazdného pruhu je umiestnená značka „Zníženie počtu jazdných pruhov“ (č. D 19).

(16) K značke č. D 18:

Značka „Zvýšenie počtu jazdných pruhov“ (č. D 18) upozorňuje vodiča na zvýšenie počtu jazdných pruhov. Je na nej vyznačený počet jazdných pruhov a na koľko jazdných pruhov sa tento počet zvyšuje. Značka sa používa miesto značky „Jazdný pruh pre pomalé vozidlá“ (č. D 17) na iných cestách než diaľniciach a cestách pre motorové vozidlá, kde sa nevyžaduje dosiahnutie rýchlosti 50 km za hodinu.

(17) K značke č. D 19 a k tabuľke č. E 3a:

Značka „Zníženie počtu jazdných pruhov“ (č. D 19) upozorňuje vodičov na zníženie počtu jazdných pruhov. Je na nej vyznačený počet jazdných pruhov a na koľko jazdných pruhov sa tento počet znižuje. Značka sa používa aj ako predbežná s vyznačením vzdialenosti v spodnej časti značky alebo na dodatkovej tabuľke „Vzdialenosť v metroch“ (č. E 3a).

(18) K značkám č. D 20 až č. D 28:

Značky č. D 20 až č. D 28 poskytujú informácie o rozličných zariadeniach, ktoré majú význam pre účastníkov cestnej premávky.

(19) K značkám č. D 10 až č. D 14b a č. D 20 až č. D 28:

V spodnej časti informatívnej značky môžu byť číslicou vyznačené vzdialenosti príslušného zariadenia a pod., šípky ukazujúce smer jazdy k nemu, vhodným symbolom druh vozidla, na ktoré sa značka vzťahuje, prípadne aj iné údaje. Ak je to však vhodnejšie, používa sa dodatková tabuľka s vhodným symbolom alebo so stručným nápisom (o čase, po ktorý je zariadenie v prevádzke, s názvom servisu, hotela alebo motela a pod.).

(20) K značkám č. D 29a, č. D 29b a č. D 29c:

Značka „Zastávka autobusu“ (č. D 29a), „Zastávka električky“ (č. D 29b) alebo „Zastávka trolejbusu“ (č. D 29c) upozorňuje vodičov tam, kde to treba, na tieto zastávky; značky sa používajú najmä pri zastávkach bez nástupného ostrovčeka. V spodnej časti značky môže byť číslicou vyznačená vzdialenosť od označenia zastávky. Ak v zastávke zastavuje električka aj autobus alebo trolejbus aj autobus, používa sa jedna značka s oboma symbolmi.

(21) K značke č. D 30a:

Značka „Križovatková predzvesť“ (č. D 30a) informuje vodičov o názve najbližšej križovatky. V spodnej časti značky je vyznačená vzdialenosť ku križovatke v metroch.

(22) K značke č. D 30b:

Na značke „Odbočovacia predzvesť“ (č. D 30b) je v smere šípok uvedený názov diaľkového cieľa alebo cieľov na diaľnici alebo na ceste pre motorové vozidlá a názov diaľkového cieľa alebo cieľov ležiacich na ceste v smere výjazdu z nich, prípadne pod nimi aj názov blízkych cieľov; v spodnej časti značky je vyznačená vzdialenosť ku križovatke v metroch. Značka sa používa podľa rovnakých zásad aj na iných cestách.

(23) K značkám č. D 31a až č. D 31f:

Značkou „Návesť pred križovatkou“ (č. D 31a) sú vyznačené smery cesty na najbližšej križovatke. Na značke „Návesť pred križovatkou“ (č. D 31b) sú pred križovatkou s cestou pre motorové vozidlá vyznačené smery jazdy obdobne ako na značke č. D 31a. Obdobná značka s nápisom „BUS“ v rámečku sa používa ako návesť pred križovatkou s cestou s jazdným pruhom alebo pruhmi vyhradenými pre trolejbusy alebo autobusy mestskej hromadnej prepravy osôb. Značka „Návesť pred križovatkou“ (č. D 31c) sa používa ako návesť k značke „Zákaz vjazdu vozidiel, ktorých okamžitá hmotnosť presahuje vyznačenú hranicu“ (č. B 13); ak ide o zákaz pre nákladné automobily, môže sa na značke použiť aj symbol nákladného automobilu. Značka sa používa obdobne aj v iných prípadoch (na upozornenie na železničné priecestie so symbolom značky č. A 23 alebo č. A 24, na upozornenie na zákaz vjazdu vozidiel, ktorých celková šírka presahuje vyznačenú hranicu, so symbolom značky č. B 15 a pod.). Značkou „Návesť pred križovatkou“ (č. D 31d) sú vyznačené rozličné spôsoby radenia pred križovatkou; ak sa použije v obci, môžu byť na značke vyznačené názvy ulíc, symbol okruhu a pod. Značka „Návesť pred križovatkou“ (č. D 31e) upozorňuje na križovátku, kde z miestnej úpravy vyplýva zákaz odbočovania vľavo. Značka v obdobnom vyhotovení sa používa aj v iných podobných prípadoch. Značka „Návesť pred

krížovatkou" (č. D 31f) sa používa ako návesť k značke „Zákaz vjazdu vozidiel, ktorých výška presahuje vyznačenú hranicu" (č. B 16). Značka sa môže obdobne použiť aj v iných prípadoch (so symbolom značky č. B 13, č. B 15, č. B 17 a pod.).

(24) K značkám č. D 31g a č. D 31h:

Značkou „Návesť pred križovatkou" (č. D 31g) je vyznačený smer diaľnice alebo cesty pre motorové vozidlá a smer výjazdu z nich na najbližšej križovatke. Súčasne vyznačuje aj počet radiacích pruhov a spôsob radenia pred križovatkou. Značkou „Návesť pred križovatkou" (č. D 31h) je vyznačený smer výjazdu z diaľnice alebo z cesty pre motorové vozidlá na najbližšej križovatke. Značka sa podľa rovnakých zásad používa aj na iných cestách. Na oboch značkách je uvedený diaľkový cieľ a prípadne pod ním aj blízky cieľ; môže byť uvedená aj vzdialenosť v kilometroch k vyznačeným cieľom.

(25) K značkám č. D 32a a č. D 32b:

Značka „Návesť pred vyhradeným jazdným pruhom" (č. D 32a) upozorňuje vodičov na jazdný pruh vyznačený na vozovke nápisom „BUS", vyhradený trolejbusom alebo autobusom mestskej hromadnej prepravy osôb. V spodnej časti značky je prípadne vyznačený čas, pre ktorý je jazdný pruh vyhradený. Vyhradený jazdný pruh sa končí na najbližšej križovatke, pokiaľ sa nepoužije značka „Koniec vyhradeného jazdného pruhu" (č. D 32b). Vyhotovenie značiek zodpovedá skutočnej situácii. Vodič sa spravuje ustanovením § 9 ods. 4, 5 a 6 vyhlášky.

(26) K značkám č. D 33a až č. D 33d:

Na značke „Smerová tabuľa" č. D 33a až č. D 33d je uvedený diaľkový cieľ a na značke č. D 33b a č. D 33d pod ním prípadne menším písmom aj blízky cieľ, v oboch prípadoch s udaním vzdialenosti v kilometroch a s číslom cesty v rámečku. Na ceste miestneho významu môže byť na značke „Smerová tabuľa" uvedený iba blízky cieľ. Táto značka sa môže používať aj bez udania vzdialenosti v kilometroch a bez čísla cesty (v obci na vyznačenie jednotlivých častí obce a pod.). Ak sa použijú dve alebo viaceré značky, môžu byť vyznačené na spoločnej tabuľi.

(27) K značkám č. D 34a a č. D 34b a č. D 35a a č. D 35b:

Značky „Smerová tabuľa pre príjazd k diaľnici" (č. D 34a a č. D 34b) a „Smerová tabuľa pre príjazd k ceste pre motorové vozidlá" (č. D 35a a č. D 35b) informujú vodiča o príjazdoch k týmto cestám.

(28) K značkám č. D 36a a č. D 36b:

Na značke „Smerová tabuľa na odbočenie" (č. D 36a a č. D 36b) je uvedený diaľkový cieľ, prípadne pod ním aj blízky cieľ, ktorý leží na ceste v smere výjazdu z diaľnice alebo z cesty pre motorové vozidlá. Značka č. D 36b môže udávať aj vzdialenosť v kilometroch k týmto cieľom. Značka č. D 36a je umiestnená na začiatku jazdného pruhu určeného na odbočovanie; značka č. D 36b je umiestnená na začiatku cesty určenej na výjazd.

(29) K značke č. D 37a:

Na značke „Diaľková návesť" (č. D 37a) je pred križovatkou uvedený v smere šípok názov diaľkového cieľa alebo cieľov, prípadne pod nimi aj názov blízkeho cieľa alebo cieľov s prípadným udaním vzdialenosti v kilometroch. Počet šípok na značke zodpovedá počtu jazdných pruhov určených pre priamy smer.

(30) K značke č. D 37b:

Na značke „Diaľková návesť" (č. D 37b) je v smere šípky uvedený názov diaľkového cieľa alebo cieľov, prípadne pod nimi aj názov blízkeho cieľa alebo cieľov s prípadným uvedením vzdialenosti v kilometroch. Značka potvrdzuje vodičovi správny smer jazdy za križovatkou alebo po prejení cez obec.

(31) K značkám č. D 38a a č. D 38 a k tabuľke č. E 8d:

Značka „Smerová tabuľa na vyznačenie obchádzky" (č. D 38a) informuje vodičov o smere obchádzky na jej začiatku aj v jej priebehu. Ak ide o vyznačenie obchádzky pre nákladné automobily, je pod značkou umiestnená dodatková tabuľka "Druh vozidla" (č. E 8d) so symbolom nákladného automobilu. Dodatková tabuľka s vhodným symbolom sa môže použiť aj pre iný druh vozidiel. Značka „Návesť pred obchádzkou" (č. D 38b) sa používa tam, kde sa nepoužila značka „Návesť pred križovatkou" (č. D 31c); na značke č. D 38b môže byť podľa povahy obchádzky vyznačená niektorá zo zákazových značiek č. B 1 až č. B 19 a v rámečku aj dĺžka obchádzky v kilometroch.

(32) K značkám č. D 30b, č. D 31a až č. D 31f a č. D 37a a č. D 37b:

Ak je na niektorej zo značiek „Odbočovacia predzvesť" (č. D 30b), „Návesť pred križovatkou" (č. D 31a až č. D 31f), „Diaľková návesť" (č. D 37a a č. D 37b) alebo na niektorej zo smerových tabuľí vyznačená diaľková cesta pre medzinárodnú premávku, uvádza sa na týchto značkách na príslušnom mieste aj číslo tejto cesty (v zelenom rámečku).

(33) K značkám č. D 30b, č. D 31a až č. D 31f a č. D 36a a č. D 36b:

Na značkách „Odbočovacia predzvesť" (č. D 30b), „Návesť pred križovatkou" (č. D 31a až č. D 31f), „Smerová tabuľa pre odbočenie" (č. D 36a a č. D 36b) je vyznačený smer

- k diaľnici symbolom diaľnice použitým na značke č. D 15a,
- k ceste pre motorové vozidlá symbolom tejto cesty použitým na značke č. D 16a,
- k diaľkovej ceste pre medzinárodnú premávku číslom tejto cesty (v zelenom rámečku),
- k ceste na letisko symbolom lietadla a pod.

(34) K značkám č. D 39a a č. D 39b:

Značka „Obec" (č. D 39a) a „Koniec obce" (č. D 39b) má význam pre dodržiavanie ustanovení platných pre obec, najmä určených rýchlostí a používanie zvukových výstražných znamení v obci. Ak sa súčasne s koncom obce končia úseky so zníženou, prípadne so zvýšenou rýchlosťou, nevyznačuje sa to osobitnou značkou.

(35) K značke č. D 42:

Značka „Kilometrovník" (č. D 42) vyznačuje vzdialenosti v kilometroch od začiatku cesty. Značka môže byť doplnená symbolom použitým na značke č. D 22 a šípkou ukazujúcou smer k najbližšej dopravnej hlásnici s možnosťou telefonického spojenia.

(36) K značke č. D 44:

Na značke „Iný názov než názov obce" (č. D 44) sa uvádza názov rieky, pohoria, prírodnej rezervácie a pod.

Čl. 7

Dodatkové tabuľky

Značky č. E 1 až č. E 8d a dodatkové tabuľky s nápismi:

(1) Ak treba význam značky spresniť, doplniť alebo obmedziť (na určitý druh vozidiel alebo na určitú skupinu účastníkov cestnej premávky, na určitý čas a pod.), používajú sa, pokiaľ tým nie je narušená čitateľnosť značky, vhodné symboly, nápisy alebo šípky priamo v spodnej časti značky, ako sa to uvádza v ustanoveniach tejto časti prílohy; ak je to vhodnejšie, používajú sa

a) dodatkové tabuľky umiestnené pod značkami (č. E 1 až č. E 8d),

b) dodatkové tabuľky umiestnené pod značkami so stručným a výstižným nápisom, prípadne symbolom (schémou) tak, ako sa to uvádza v ustanoveniach tejto časti prílohy.

Nápisy na tabuľkách vyznačujúce rôzne výnimky z platnosti značky sú vždy vyjadrené pozitívne („Autobusom vjazd povolený", „Dopravnej obsluhy vjazd povolený" a pod.).

(2) Pre električky neplatia tie zákazy, obmedzenia, príkazy alebo informácie vyplývajúce zo značiek (s výnimkou značiek upravujúcich prednosť v jazde), ktoré sa nemôžu dodržať vzhľadom na položenie električkových koľají. V týchto prípadoch je výnimka vyznačená na dodatkovej tabuľke iba vtedy, ak to vyžaduje situácia v cestnej premávke.

Čl. 8

Zvláštne značky

(1) K značkám č. F 1 a č. F 2:

Ak to vyžadujú mimoriadne miestne podmienky, používa sa na upozornenie na mimoriadnu situáciu, nebezpečenstvo alebo miestnu úpravu, najmä pri jej zmene alebo pri dočasnej miestnej úprave osobitná tabuľa väčších rozmerov, prípadne doplnená stručným nápisom alebo osobitná tabuľa, na ktorej sa iným výstižným spôsobom na takú situáciu alebo úpravu upozorní. Príkladom takej značky je značka „Zmena miestnej úpravy" (č. F 1) a „Vyznačenie obchádzky" (č. F 2).

(2) K značke č. F 3:

Značka „Povolené obchádzanie električky v zastávke" (č. F 3) informuje vodiča, že smie tam, kde je to možné, električku stojacu v zastávke bez nástupného ostrovčeka obchádzať vľavo - ak inak dodrží platné ustanovenia vyhlášky. To obdobne platí, ak sa taká značka použije tam, kde treba vodičovi umožniť predchádzanie električky vľavo, pretože to vyžaduje situácia v položení koľají; potom sa v spodnej časti značky vyznačí (obdobne ako na značke č. E 4) dĺžka úseku, pre ktorý značka platí.

(3) K značke č. F 4:

Značka „Prejdenie do protismeru" (č. F 4) upozorňuje vodičov, že treba prejsť do časti vozovky určenej na premávku v protismere. Značka v obdobnom vyhotovení sa používa na upozornenie na návrat vodiča do pôvodného smeru.

(4) K značkám č. F 5a a č. F 5b:

Značkami „Zakázané státie" (č. F 5a) a „Koniec zakázaného státia" (č. F 5b) sa vyznačujú obce alebo ich časti, kde je v čase uvedenom v spodnej časti značky zakázané státie vozidlám určitého druhu, ktorých symboly sa použijú na značke; symboly majú obdobný význam ako na dopravných značkách, z ktorých sú použité. Ustanovenie čl. 3 ods. 17 platí obdobne. Značka môže byť doplnená potrebnými informáciami.

ČASŤ II

VODOROVNÉ DOPRAVNÉ ZNAČKY

Čl. 9

Pozdĺžne súvislé a prerušované čiary

(1) K značkám č. V 1a a č. V 1b:

Značka „Pozdĺžna súvislá čiara“ (č. V 1a) znamená, že vodičovi je zakázané túto čiaru prechádzať alebo ju nákladom presahovať, pokiaľ to netreba na obchádzanie alebo odbočovanie na miesta ležiace mimo cesty. Značka „Dvojitá pozdĺžna súvislá čiara“ (č. V 1b) má rovnaký význam. Značka č. V 1a sa používa aj na ohraňenie jazdných pruhov vyhradených trolejbusom alebo autobusom mestskej hromadnej prepravy osôb tam, kde treba vylúčiť vchádzanie do týchto pruhov pri predchádzaní; inak sa používa pozdĺžna prerušovaná čiara (č. V 2a).

(2) K značkám č. V 2a a č. V 2b:

Značku „Pozdĺžna prerušovaná čiara“ (č. V 2a a č. V 2b) smie vodič prechádzať s potrebnou opatrnosťou, ak inak dodrží platné ustanovenia vyhlášky. Značka č. V 2a s medzerami dvojnásobnej až štvornásobnej dĺžky, než je dĺžka úsečiek, sa používa najmä na to, aby viedla vodiča vo vymedzených jazdných pruhoch. Značka č. V 2b s úsečkami dvojnásobnej až štvornásobnej dĺžky, než je dĺžka medzier, predchádza značke „Pozdĺžna súvislá čiara“ (č. V 1a) a upozorňuje vodiča na blízkosť tejto čiary a nebezpečných miest; značka môže byť doplnená značkou „Predbežné šípky“ (č. V 9b).

(3) K značke č. V 2c:

Značka „Dvojitá pozdĺžna prerušovaná čiara“ (č. V 2c) vymedzuje jeden alebo viac jazdných pruhov, na ktorých smer premávky môže byť obrátený svetelnými signálmi (§ 39 ods. 5). Pre vodičov platí ustanovenie § 8 ods. 10.

(4) K značke č. V 3:

Pri značke „Pozdĺžna súvislá čiara doplnená prerušovanou čiarou“ (č. V 3) sa vodič spravuje významom čiary bližšej smeru jeho jazdy.

(5) K značke č. V 4:

Značka „Vodiaca čiara“ (č. V 4) vyznačuje okraj vozovky; prednostne sa používa súvislá čiara. Pre značku „Vodiaca čiara“ (č. V 4), pre pozdĺžne čiary ohraňujúce spolu s priečnymi čiarami parkovisko alebo zastávky a pre čiary, ktoré vyznačujú zákaz alebo obmedzenie zastavenia alebo státia (č. V 12a a č. V 12b) neplatia ustanovenia odsekov 1 až 4.

Čl. 10

Priečne súvislé a prerušované čiary

(1) K značkám č. V 5a až č. V 5c:

Značky „Priečna prerušovaná čiara“ (č. V 5a), „Priečna prerušovaná čiara so symbolom »Daj prednosť v jazde!«“ (č. V 5b) alebo „Priečna prerušovaná čiara utváraná trojuholníkmi“ (č. V 5c) sa používajú na vyznačenie hranice križovatky; vodič zastavuje pri takejto značke vozidlo, ak je povinný zastaviť vozidlo pred križovatkou s riadenou premávkou na znamenie „Stoj!“ alebo „Pozor!“ (§ 39 ods. 2, § 40 ods. 1).

(2) K značkám č. V 6a a č. V 6b:

Značka „Priečna súvislá čiara“ (č. V 6a) alebo „Priečna súvislá čiara s nápisom STOP“ (č. V 6b) sa používa na vyznačenie hranice križovatky; vodič zastavuje pri tejto značke vozidlo, ak je povinný zastaviť vozidlo

a) pred križovatkou s riadenou premávkou na znamenie „Stoj!“ alebo „Pozor!“ (§ 39 ods. 2, § 40 ods. 1);

b) na svetelný signál „Stoj!“ pred priechodom pre chodcov, pred príjazdom ku križovatke alebo pred neprehľadným miestom (§ 39 ods. 6) alebo v osobitných prípadoch, napríklad pri zabezpečení vjazdu električky na cestu (§ 39 ods. 9).

Značka č. V 6a alebo č. V 6b sa môže použiť ako pomocná čiara pre zastavenie vozidla na zložitejších križovatkách na upozornenie vodiča na miesto, odkiaľ má po križovatke náležitý rozhľad, alebo aj vnútri križovatky na vyznačenie miesta, kde vodič prípadne zastavuje vozidlo pri odbočovaní vľavo.

Čl. 11

Priechody pre chodcov a priechody pre cyklistov

K značkám č. V 7 a č. V 8:

Značka „Priechod pre chodcov“ (č. V 7) vyznačuje priechod pre chodcov. Značka „Priechod pre cyklistov“ (č. V 8) vyznačuje priechod pre cyklistov.

Čl. 12

Šípky

K značkám č. V 9a a č. V 9b:

Značka „Smerové šípky“ (č. V 9a) vyznačuje spolu s pozdĺžnymi čiarami určený smer jazdy, spôsob radenia pred križovatkou alebo prechádzanie cez križovátku, odbočovanie a pod. Vodič je povinný ísť iba smerom alebo smermi, kam ukazujú šípky. Značka „Predbežné šípky“ (č. V 9b) upozorňuje vodiča na prechod pozdĺžnej prerušovanej čiary v súvislú, a teda na to, aby včas zaujal miesto v jazdnom pruhu, kam šípky ukazujú.

Čl. 13

Státie a parkovisko

K značkám č. V 10a až č. V 10d a k značke s nápisom „ZÁSOB“:

Značky „Státie (pozdĺž okraja cesty)“ (č. V 10a), „Státie (kolmo na okraj cesty)“ (č. V 10b) a „Státie (šikmo na okraj cesty)“ (č. V 10c) vyznačujú dovolené spôsoby státia, a to aj vtedy, ak sa nimi vyznačuje dovolené státie úplne alebo čiastočne na chodníku; motorovým vozidlám a jazdným súpravám s celkovou hmotnosťou vyššou ako 3500 kg a zvláštnym motorovým vozidlám však nie je ani potom státie na chodníku dovolené. Značka „Vyhradené parkovisko“ (č. V 10d) vyznačuje priestor parkoviska vyhradeného pre druh vozidiel vyznačených nápisom na značke; prípadne sa môže použiť aj iný vhodný nápis („SANITA“ a pod.) alebo len písmeno „R“; potom platí ustanovenie § 20 ods. 1 písm. l). Tam, kde sa použije obdobná značka, ktorá je doplnená nápisom „ZÁSOB“, znamená táto značka, že vodičom iných vozidiel než vozidiel pre zásobovanie je vo vyznačenom priestore zakázané zastaviť a stáť; tam, kde to treba, sa používa aj zvislá značka „Zákaz zastavenia“ (č. B 28) s dodatkovou tabuľkou s vhodným nápisom; ustanovenie článku 3 ods. 21 potom platí obdobne.

Čl. 14

Zákazy zastavenia a státia a zastávky autobusov, trolejbusov a električiek

(1) K značke č. V 11a:

Značka „Žltá kľukatá čiara“ (č. V 11a) vyznačená na okraji vozovky znamená, že vo vyznačenom priestore je zakázané stáť.

(2) K značke č. V 11b:

Značka „Zastávka autobusu alebo trolejbusu“ (č. V 11b) a prípadne obdobná značka s nápisom „TRAM“ pre zastávku električky vyznačuje priestory týchto zastávok, kde pre vodičov iných vozidiel platí zákaz zastavenia a státia.

(3) K značkám č. V 12a a č. V 12b:

Značka „Žltá súvislá čiara“ (č. V 12a) znamená, že pozdĺž celej tejto čiary je zakázané zastaviť a stáť. Značka „Žltá prerušovaná čiara“ (č. B 12b) znamená, že pozdĺž celej tejto čiary je zakázané stáť.

Čl. 15

Šikmé rovnobežné čiary

K značkám č. V 13a a č. V 13b:

Značka „Šikmé rovnobežné čiary (ohraničené súvislou čiarou)“ (č. V 13a) znamená, že do priestoru ňou vyznačeného nesmie vodič vchádzať v žiadnom prípade. Značka „Šikmé rovnobežné čiary (ohraničené prerušovanou čiarou)“ (č. V 13b) znamená, že do priestoru ňou vyznačeného smie vodič vchádzať, ak to treba na obchádzanie, odbočovanie na miesta ležiace mimo cesty a pod. a pokiaľ tým vodič neohrozí ani neobmedzí ostatných účastníkov cestnej premávky. Ak priestor vyznačený šikmými rovnobežnými čiarami je z jednej strany (pred ostrovčekom a pod.) ohraničený súvislou čiarou a z druhej strany (za ostrovčekom a pod.) prerušovanou čiarou, spravuje sa vodič významom čiary bližšej jeho smeru jazdy.

Čl. 16

Nápisy na vozovke

K značke č. V 14:

Značka „Nápisy na vozovke“ (č. V 14) poskytuje vodičovi rozličné doplňajúce údaje vhodnými nápismi (STOP, TRAM, TAXI, PRAHA a pod.), číslicami a pod. Nápisom „BUS“ sú vyznačené najmä jazdné pruhy vyhradené trolejbusom a autobusom mestskej hromadnej prepravy osôb.

ČASŤ III

DOPRAVNÉ ZARIADENIA

Čl. 17

Svetelné signály

K signálom č. S 1a až č. S 9g:

Význam svetelných signálov je vysvetlený v § 39. Signály pre vozidlá platia aj pre cyklistov a električky, ak sa pre nich nepoužijú osobitné signály. Ak signály nie sú dobre viditeľné, môžu sa opakovať (nad vozovkou a pod.). Ak svietia dva signály vedľa seba, platí každý z nich pre príslušný

jazdný pruh. Používajú sa aj iné smerové šípky, než ktoré sa uvádzajú ako vzory (č. S 1a až č. S 3b).

Čl. 18

Iné dopravné zariadenia

(1) K č. Z 1:

Dopravné kužele (č. Z 1) dočasne vymedzujú (pri striedavej premávke v jazdnom pruhu a pod.) miesto pozdĺžnych súvislých čiar jazdné pruhy; majú význam vodorovnej značky „Pozdĺžna súvislá čiara“ (č. V 1a) aj vtedy, ak sú umiestnené na značke „Pozdĺžna prerušovaná čiara“ (č. V 2a, č. V 2b alebo č. V 2c) alebo samostatne. Môžu tiež dočasne vymedzovať priestory, do ktorých je zakázané vchádzať.

(2) K č. Z 2a a č. Z 2b:

Zábrana na označovanie uzávierok (č. Z 2a) sa používa pri uzavretí na celú šírku vozovky. Zábrana na označovanie uzávierok (č. Z 2b) sa používa pri uzavretí na polovičnú šírku vozovky; šípky smerujú k polovici otvorenej premávky. Za zníženej viditeľnosti sú zábrany označené červeným alebo prerušovaným oranžovým svetlom. Zábrany sa používajú aj na označenie prekážok na vozovke.

(3) K č. Z 2c:

„Bielo (žlto)-čierne pruhy“ (č. Z 2c) upozorňujú vodiča na trvalú prekážku na vozovke (pilier a pod.).

(4) K č. Z 3:

Vodiaca tabuľa (č. Z 3) sa používa na označenie mimoriadne nebezpečných zákrut.

(5) K č. Z 4:

Smerovacie dosky (č. Z 4) usmerňujú, najmä na diaľnici premávku podľa sklonu šikmých pruhov.

- 1) § 1 ods. 2 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon).
- 2) § 14 vyhlášky č. 136/1961 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o pozemných komunikáciách (cestný zákon).
- 3) Osobné automobily Zboru národnej bezpečnosti majú toto farebné vyhotovenie a označenie:
 - základná farba vozidla - tmavá chrómová žltá (č. odtieňa 6400),
 - predné a zadné dvere, predná a zadná kapota a štvorec na streche vozidla - biela (č. odtieňa 1000),
 - nápis „VB“ a číslo na streche vozidla - čierna (č. odtieňa 1999).Farebné vyhotovenie a označenie motocyklov a iných vozidiel používaných Zborom národnej bezpečnosti je obdobné.
- 4) Registrované v čiastke 25/1970 Zb. a v čiastke 7/1972 Zb.
- 5) § 2 ods. 3 vyhlášky č. 102/1968 Zb. o križovaní pozemných komunikácií s dráhami na úrovni koľají.
- 6) Vyhláška č. 127/1964 Zb. o mestskom prepravnom poriadku v znení neskorších predpisov, vyhláška č. 133/1964 Zb. o cestnom prepravnom poriadku, pravidlá technickej prevádzky mestských dráh, predpis pre S-prevádzku v mestskej doprave oznámený v časti XIX bode 20 prílohy vyhlášky č. 129/1967 Zb.
- 7) Vyhlášky č. 49/1971 Zb. o bezpečnosti práce pri prevádzke cestných vozidiel a č. 87/1971 Zb. na zaistenie bezpečnosti práce pri prevádzke cestných vozidiel. Vyhláška č. 133/1964 Zb. o cestnom prepravnom poriadku.

